

**Усё
пра новыя
грошы
СТАР. 8**

**Час збліжаць
харчовыя
рынкі**

**Падпісчык
з 60-гадовым
стажам
СТАР. 17**

ЦЫТАТА ДНЯ

**Леанід АНФИМАЎ,
старшыня Камітэта
дзяржаўнага кантролю:**

«Ва ўсіх склалася меркаванне, што КДК — самы строгі орган, які займаецца кантрольнай дзейнасцю ў Беларусі. Але на нас замыкаецца ўсяго 3-5% усіх праверак, якія праводзяцца ў краіне, ці нават менш. Асноўная іх маса ажыццяўляецца кантрольнымі і нагляднымі органамі, якія ўваходзяць у склад іншых ведамстваў і дзяржаўных органаў. У краіне ўдалося прадухліць развіццё карупцыі. Мы не далі карупцыі глыбока ўкараніцца ў грамадстве, у зародку перарываючы гэтую з'яву. І самае галоўнае — мы выхавалі ў людзях пачуццё няўхільнасці пакарання».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 14.06.2016 г.

Долар ЗША		19932,00 ▲
Еўра		22460,00 ▲
Рас. руб.		304,62 ▼
Укр. грыўня		798,40 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

14 ЧЭРВЕНЯ 2016 г. АЎТОРАК № 111 (28221) Кошт 2400 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

■ Здаёмся!

ГРАДУС НАПРУЖАННЯ РАСЦЕ

На «разумныя» гадзіннікі лепш не спадзявацца...

Фота: Анастасія КІПЕШЧУКА

Раніцай у панядзелак побач са сталічнымі ВНУ было незвычайна шматлюдна. У 9.45 на ўваходзе ў Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт расцягнулася чарга на сотню метраў. На тварах прахожых, далёкіх ад хвалявання прыёмнай кампаніі, чыталася неўразуменне: з якой прычыны? А ўсё вельмі проста — 13 чэрвеня ў краіне стартвала цэнтралізаванае тэсціраванне...

Фэйс-кантроль — абавязковы

Беларускую мову (а менавіта з тэста па беларускай мове і распачаўся двухтыднёвы экзаменацыйны марафон) сёлета пажадалі здаваць 22 348 чалавек. Для параўнання: на рускую мову зарэгістраваліся 78 (!) тысяч чалавек. Як бачна, прапорцыя зусім не на карысць роднай мовы.

У БДПУ імя Максіма Танка для ўдзелу ў ЦТ па беларускай мове было выдзелена 1078 пасадачных месцаў у 13 аўдыторыях. На ўваходзе ўсе абітурыенты праходзяць строгі фэйс-кантроль: арганізатары супастаўляюць фота ў дакументах, так бы мовіць, з «арыгіналам». «Шукаем свае прозвішчы ў спісах. Яны размешчаны ў алфавітным парадку злева направа. Праходзім у гардэроб і здаём усе свае рэчы», — арыентуюць абітурыентаў, якія ўжо трапілі ў вучэбны корпус, валанцёры. Каму патрабуецца, дапамагаюць знайсці экзаменацыйную аўдыторыю... Усе арганізацыйныя моманты добра прадуманы, таму чарга на ўваходзе хутка раствараецца. У 10.30 большасць абітурыентаў ужо занялі свае месцы ў аўдыторыях.

Каб асабіста пераканацца ў тым, што ўсё арганізавана належным чынам, у Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт завітала старшыня Дзяржаўнай камісіі па кантролі заходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных

навучальных установах, намеснік прэм'ер-міністра Наталля КАЧАНОВА.

— Мiane цікавіць, якая інфармацыя даводзіцца да ведама абітурыентаў, наколькі камфортныя аўдыторыі выдзелены для экзамену, — расказала Наталля Качанова журналістам. — Асноўная функцыя дзяржкамісіі заключаецца ў стварэнні роўных умоў для ўсіх абітурыентаў, таму мы будзем сачыць за тым, каб экзамены паўсюдна прайшлі спакойна, арганізавана і ў добразычлівай абстаноўцы.

Па словах Наталлі Качанавой, створаная сістэма, якая шліфавалася гадамі, дазваляе ўсім сёння працаваць сумленна і адкрыта. «Мне здаецца, ні ў каго нават не ўзнікае думак наконт таго, што можна парушыць заканадаўства ў гэтым плане, — дадала яна. — Кожны кіраўнік навуцальнай установы, дзе праходзіць ЦТ, разумее меру сваёй адказнасці. Паўсюдна выконваецца прапускны рэжым. Але ў кожнага члена дзяржкамісіі ёсць пасведчанне, пасля прад'яўлення якога ён мае права зайсці ў навуцальную ўстанову».

Перад правядзеннем ЦТ Наталля Качанова яшчэ раз папярэдзіла абітурыентаў аб тым, што праносіць мабільныя тэлефоны і выкарыстоўваць падчас іспытаў розныя тэхнічныя прыстасаванні катэгарычна забараняецца. Каб ніхто потым не крыўдзіўся, калі іх выдаляць з аўдыторыі за парушэнне ўстаноўленых правілаў...

СТАР. 5

■ Надвор'е

ДА НАС ІДЗЕ СПЯКОТА

Сіноптыкі прагназуюць, што ў пятніцу на поўдні прыпячэ да плюс 33 градусаў

Пасля некалькіх халодных дзён на тэрыторыю нашай краіны зноў вяртаецца сапраўднае лета, паведаміў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

А ўсё таму, што ў краіну рухаюцца вельмі цёплыя паветраныя масы з паўднёвых мораў, якія будуць суправаджацца навальніцамі, ліўнямі і парывістым ветрам. Праўда, у аўторак будзе яшчэ пераважна без ападкаў.

СТАР. 2

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА
5 разоў на тыдзень!
 Пачалася падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2016 года!
 Падпісацца на газету можна самымі рознымі спосабамі (нават не выходзячы з дома). Падрабязней пра гэта, а таксама кошт, падпісныя індэксы — на нашым партале zviazda.by.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

ПРАЦАВАЦЬ НА КАНКРЭТНЫ ВЫНІК

Прэзідэнт разгледзеў кадравыя пытанні

Аляксандр Лукашэнка назначыў:

ЛАЗАРЧЫКА Юрыя Іванавіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Ісламскай Рэспубліцы Іран;

ПАПКОВА Андрэя Мікалаевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Карэя;

МІХНЕВІЧА Аляксандра Юрэвіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Каралеўстве Бельгія, пастаянным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры Еўрапейскім саюзе і Еўрапейскім супольніцтве па атамнай энергіі, пастаянным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры Арганізацыі Паўночнаатлантычнага дагавора па сумяшчальніцтве, Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Вялікім Герцагстве Люксембург па сумяшчальніцтве;

ЛЯШЧЭНЮ Ігара Аляксандравіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Славацкай Рэспубліцы;

ГОШЫНА Уладзіміра Анатолевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Сацыялістычнай Рэспубліцы В'етнам, Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Каралеўстве Камбоджа па сумяшчальніцтве;

СОКАЛА Ігара Сяргеевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь ва Украіне;

ЦАРКОЎСКАГА Аляксандра Пятровіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Федэратыўнай Рэспубліцы Бразілія;

КУПТЭЛЯ Дзмітрыя Георгіевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Уганда па сумяшчальніцтве;

СМОЛЬСКАГА Генадзя Аляксандравіча — намеснікам старшыні Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта.

Прэзідэнт таксама даў згоду на назначэнне:

МАРТЫНЮКА Леаніда Аляксеевіча — старшынёй Бярозаўскага райвыканкама;

ГАПОНІКА Анатоля Генрыкавіча — старшынёй Лельчыцкага райвыканкама;

ДЗМІТРАВА Сяргея Мікалаевіча — старшынёй Лоеўскага райвыканкама;

ДУБОВІКА Аляксандра Міхайлавіча — старшынёй Дзятлаўскага райвыканкама;

ВАЛЯВАТАГА Юрыя Мікалаевіча — старшынёй Мастоўскага райвыканкама;

АСТРЭЙКІ Мікалая Анатолевіча — старшынёй Валожынскага райвыканкама;

ГАБРУКЕВІЧА Аляксандра Вацлававіча — старшынёй Старадарожскага райвыканкама;

КУЛАЖАНКІ Андрэя Рыгоравіча — генеральным консулам Рэспублікі Беларусь у г. Мюнхене (Федэратыўная Рэспубліка Германія);

ЧАХЛОВА Уладзіміра Уладзіміравіча — генеральным консулам Рэспублікі Беларусь у г. Адэса (Украіна);

ДЗЕМЧАНКІ Міхаіла Дзмітрыевіча — дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «АГАТ — сістэмы кіравання» — кіруючая кампанія холдынга «Геаінфармацыйныя сістэмы кіравання»;

КУЗНЯЦОВА Андрэя Аляксандравіча — рэктарам установы адукацыі «Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт»;

ХАХОМАВА Сяргея Анатолевіча — рэктарам установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны»;

ЕЎДАЧЭНКІ Андрэя Аляксандравіча — першым намеснікам міністра замежных спраў;

ЖУКАВАІ Наталлі Паўлаўны — намеснікам міністра аховы здароўя — галоўным дзяржаўным санітарным урачом Рэспублікі Беларусь;

РАБАВОЛАВА Уладзіміра Анатолевіча — намеснікам міністра інфармацыі;

ЧАБАТАРА Юрыя Адамавіча — намеснікам міністра эканомікі;

ПЯРМІНАВАІ Алены Аляксандраўны — дырэктарам дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму;

ГНІЦІЯ Вячаслава Анатолевіча — генеральным дырэктарам гандлёва-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «БЕЛФАРМАЦЫЯ»;

НАРКЕВІЧА Юрыя Іосіфавіча — кіраўніком спраў Брэсцкага аблвыканкама.

Прымаючы рашэнне аб кадравых прызначэннях сярод кіраўніцтва мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў не дапускаць пераходу кіраўнікоў з адной адказнай пасады на іншую ў выпадку іх незадавальняючай працы на ранейшым месцы. «Не здолеў, значыць, трэба ісці працаваць па спецыяльнасці. Гэта павінна тычыцца ўсіх», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У той жа час, паводле слоў Прэзідэнта, добрых кіраўнікоў трэба вельмі сур'ёзна падтрымліваць, асабліва старшыняў райвыканкамаў. «Вельмі разлічваю і спадзяюся, што мы зможам справіцца з тымі выклікамі, якія кінуў нам час. Мы проста абавязаны справіцца. Іншага шляху ў нас няма, — сказаў Прэзідэнт. — Нікога не слухайце, што нешта сёння немагчыма зрабіць. У наш час магчыма зрабіць усё, калі толькі захацець. А калі апусціць рукі і плакацца, што ў нас крызіс (перачкаем яго ці ўвогуле нічога рабіць не будзе, пакуль ён не скончыцца), ведаецце, што будзе ў выніку».

Што тычыцца паслоў, то эфектыўнасць іх працы будзе ў першую чаргу ацэньвацца з пункту гледжання развіцця гандлёва-эканамічных сувязяў з канкрэтнымі краінамі і рэгіёнамі. «Галоўнае — эканоміка, экспарт. Перш за ўсё па гэтых пытаннях мы будзем вас ацэньваць. Мы не ставім перад вамі нейкіх глабальных невырашальных задач. Кожны год патроху, але дадавайце», — сказаў кіраўнік дзяржавы, звярнуўшы пры гэтым увагу на неабходнасць наяўнасці выразнай зваротнай сувязі. «Калі пасол патрабуе нешта ад міністра, значыць, трэба ўзяць на кантроль і прымусіць міністэрства і канкрэтнае прадпрыемства ў гэтым кірунку працаваць. Толькі я хачу перасцерагчы ад усякай непатрэбнай пісаніны. Павінны быць канкрэтныя дзелавыя прапановы», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Узгадняючы прызначэнне рэктараў ВНУ, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што разумная моладзь з'яўляецца вялізным патэнцыялам Беларусі, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

■ Ва ўрадзе

КЛАСТАР ВЫСОКІХ ТЭХНАЛОГІЙ

Германія з'яўляецца для Беларусі адным з ключавых замежных партнёраў. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй Кабякоў падчас сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом ФРГ у Рэспубліцы Беларусь Пётэрам Дэтмарам, паведамлілі ў прэс-службе ўрада.

Андрэй Кабякоў звярнуў увагу, што складваецца ўнікальная магчымасць вывесці адносіны паміж нашымі дзяржавамі на якасна новы ўзровень. «Спадзяёмся на далейшую падтрымку нашых намаганняў па ліквідацыі любых перашкод для актывізацыі крэдытна-інвестыцыйнага супрацоўніцтва Беларусі з Германіяй і іншымі краінамі — членамі ЕС» — падкрэсліў ён. Прэм'ер-міністр выказаў зацікаўленасць у выкарыстанні існуючых інструментаў фінансавай і тэхнічнай дапамогі Еўрасаюза і ФРГ, а таксама патэнцыялу «Усходняга партнёрства» для стабілізацыі і развіцця беларускай эканомікі. «Асаблівае значэнне мы надаём рабоце па павышэнні крэ-

дытнага рэйтыngu нашай краіны па класіфікацыі АЭСР», — падкрэсліў Андрэй Кабякоў.

Прэм'ер-міністр Беларусі запрасіў германскіх інвестараў у першую чаргу ў тыя сферы, у якіх яны з'яўляюцца прызнанымі лідарамі, — у машына- і аўтамабілебудаванне, у хімічную і нафтахімічную галіну, энергетыку, сферу высокіх тэхналогій. «Прапануем разгледзець магчымасць стварэння ў Беларусі высокатэхналагічнага вытворчага кластара германскіх прадпрыемстваў, напрыклад у індустрыяльным парку «Вялікі камень», — адзначыў прэм'ер-міністр. Кіраўнік урада выказаў упэўненасць, што неабходны новыя формы эканамічнага ўзаемадзеяння, якія спрыялі б аднаўленню і нарошчванню аб'ёму двухбаковага гандлю, паляпшэнню яго балансу, прыцягненню германскіх тэхналогій і інвестыцый у нашу краіну, таксама ўлічваючы інтэграцыйныя працэсы ў рамках ЕАЭС. «Адной з такіх формаў магла б стаць больш глыбокая прамысловая кааперацыя паміж беларускімі і германскімі прад-

прыемствамі. Беларускія партнёры маглі б узяць на сябе ролю пастаўшчыкоў прамысловых паўфабрыкатаў і камплектуючых», — адзначыў Андрэй Кабякоў.

Таксама Прэм'ер-міністр выказаў упэўненасць, што значную ролю ў развіцці беларуска-германскага эканамічнага супрацоўніцтва адыграюць адпаведныя інстытуцыйныя механізмы. «Мы задаволены паспяховым функцыянаваннем Беларуска-Германскай рабочай групы па гандлі і інвестыцыях, а таксама Дзелавога савета «Беларусь — Саксонія». Разлічваем на практычныя крокі германскага боку па аднаўленню работы Беларуска-Германскай рабочай групы па навукова-тэхнічным супрацоўніцтве, а таксама Беларуска-Германскага савета дзелавога супрацоўніцтва», — падкрэсліў ён.

У сваю чаргу Пётэр Дэтмар падзякаваў Андрэю Кабякову за такую ацэнку двухбаковага супрацоўніцтва. Паводле яго слоў, патэнцыял гандлёва-эканамічнага ўзаемадзеяння паміж краінамі не вычарпаны.

Раённая гімназія — у вёсцы

На Усебеларускім народным сходзе Шуміліншчыну будзе прадстаўляць і Ларыса МАЛАДЗЕЧКІНА, дырэктар раённай гімназіі-інтэрната — адной з лепшых у вобласці. Адметна, што ўзорная ўстанова адукацыі знаходзіцца не ў райцэнтры, а ў вёсцы Лескавічы.

«Зялёная школа»

У гімназіі ўсе вучні наведваюць пасля заняткаў гурткі і факультатывы. Вельмі папулярны экалагічны кірунак. Любоў да прыроды прывівае дзятве педагог дадатковай адукацыі, кіраўнік аб'яднання па інтарэсах «Зялёная школа» Ірына КУЛІКОВА.

Гімназію пасля задавальнення адпаведнай заяўкі ўключылі ў міжнародную сетку «Зялёных школ». Яна дзейнічае ў 120 краінах свету. А ў нашай — гэта прыкладна 200 школ, — гаворыць экалаг.

Яе вучні даследавалі біяразнастайнасць навакольнага асяроддзя і выявілі чужародныя культурныя віды.

— Зрабілі высову, што іх у нас усяго тры: белая акацыя, елка блакітная і туя... Мы купілі шэраг дрэў і хмызняк дэкаратывных і пасадзілі, каб дзеці маглі бачыць разнастайнасць дзікіх відаў і ў культуры, — працягвае Ірына Кулікова.

Яшчэ за навучальны год лескавіцкія гімназісты сабралі 5-літровую «ёмістасць» батарэек, каб здаць для перапрацоўкі.

Умеюць дзеці і эканоміць ваду. Трэба было вывучыць, наколькі абгрунтаваная колькасць яе спажывання дома, прааналізаваць і памяншыць. І ў школе таксама вучні даюць парадзі адміністрацыі, як сэканоміць на аплэце водакарыстання. Некаторыя з атрыманых дзецямі ў ходзе назірання звестак ужо выкарыстоўваюцца. Гімназія можа стаць першай у раёне ўстановай, дзе плануець усталяваць сонечны калектар для падагрэву вады.

Такім чынам, і па экалагічнай дзейнасці вясковая гімназія можа даць фору не толькі гарадскім, але і сталічным.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

pukskanski@vziazda.by

Шумілінскі раён — Віцебск.

У дзясятцы лепшых

Гімназія створаная на базе былога санаторыя-інтэрната ў 2005 годзе. У гэтай установе былі добрыя ўмовы, у тым ліку і для пражывання дзяцей. Таму пры вызначэнні, дзе адкрыць раённую гімназію, выбралі менавіта Лескавічы, — расказвае Ларыса Маладзечкіна.

Яна — старшыня раённай арганізацыі РГА «Белая Русь», дэпутат Шумілінскага райсавета дэпутатаў.

Гімназія — яскравы прыклад таго, што і ў глыбінцы можна паспяхова рыхтаваць дзяцей да вышэйшай адукацыі. Станоўчы вынік пацверджаны высокім паказчыкам паступлення выпускнікоў у акадэміі і ўніверсітэты.

— Практычна штогод адпаведная лічба не мяняецца: 93% нашых выпускнікоў паступаюць у ВНУ. Паказчык мог быць і большым. Проста, бывае, патэнцыйны абітурыент не хоча атрымаць вышэйшую адукацыю. Сярод гімназій Віцебскай вобласці наша — у дзясятцы лепшых. Гімназія ўзнагароджана Ганаровай граматай Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў, — працягвае дырэктар.

Індывідуальны

падыход

Усяго ў гімназіі — каля 120 гімназістаў. Іх вучаць больш за 35 педагогаў, 75% з ліку якіх — з першай і вышэйшай катэгорыямі.

ДА НАС ІДЗЕ СПЯКОТА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Толькі па поўдні пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе ад плюс 19 да плюс 25 градусаў. Кардынальная змена надвор'я чакаецца ў сераду, калі ў нас пачнуць сваю актыўнасць атмасферныя фронтны, якія прынясуць у краіну кароткачасовыя дажджы, месцамі моцныя ліўні і навальніцы. Тэмпература паветра ўначы будзе 10—17 цяпла, удзень — ад 18 да 24, а месцамі да плюс 26 градусаў.

Амаль не зменіцца надвор'е і ў чацвер, калі мы станёмся ў зоне вільготных і цёплых паветраных мас чарнаморскага паходжання. Амаль паўсюдна пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі навальніцы. Удзень у асобных раёнах моцныя дажджы і магчымы град. Уначы стане ўвогуле камфортна для агуркоў, калі прагназуецца плюс 12—18 градусаў, а ўдзень — плюс 20—27.

А гарачыня завітае да нас ужо ў пятніцу. Тады з поўдня Францыі на краіны Балты будзе перамяшчацца цык-

лон, які вынесе вельмі цёплае паветра субтрапічнага паходжання. Уначы месцамі, а ўдзень пераважна па паўночна-заходняй палове пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Удзень у асобных раёнах чакаюцца моцныя дажджы, магчымы град, а пры навальніцах прагназуецца ўзмацненне ветру да 15—20 м/с. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 13—19 градусаў, а ўдзень будзе ад 24 да 30 цяпла, па поўдні краіны да плюс 31—33 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, высокі тэмпературны фон у нас захаваецца і ў выхадныя дні. Чакаецца, што ў суботу ўначы паўсюдна і месцамі ўдзень пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. У асобных раёнах парывы ветру будуць дасягаць 15—20 м/с. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 12—19 градусаў, а па паўднёвым усходзе нават да 20—22 цяпла. Удзень будзе плюс 22—28 градусаў, а па паўднёвым усходзе да 30 градусаў. Сіноптыкі адзначаюць, што такі тэмпературны фон у першай палове чэрвеня перавышае норму на 4-6 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@vziazda.by*

ГОДНАЕ МЕСЦА «РЭСПУБЛІКІ»

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыву газеты «Рэспубліка» з 25-годдзем з дня выхаду першага нумара, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«За чвэрць стагоддзя вашаму выданню ўдалося заняць годнае месца ў інфармацыйнай прасторы краіны і заваяваць папулярнасць сярод чытачоў розных узростаў і прафесій», — гаворыцца ў віншаванні. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўласцівы калектыву газеты прафесіяналізм і пастаянны журналісцкі пошук з'яўляюцца залогам далейшай плённай працы. Аляксандр Лукашэнка пажадаў супрацоўнікам рэдакцыі і аўтарскаму актыву газеты натхнення, цікавых публікацый, пашырэння чытацкай аўдыторыі і новых поспехаў на карысць роднай Беларусі.

■ На прыродзе

НЕ ЗАБРУДЗИМ
НЕ АДПАЧНЁМ?

Штогод тэрыторыі для адпачынку каля вады даводзяцца да ладу — там усталёўваецца няхітрае, але неабходнае абсталяванне, напрыклад альтанкі, лаўкі, сметніцы. Аднак на наступны год усё паўтараецца: зноў за бюджэтных сродкі ўсталёўваюцца альтанкі... Заканамернае пытанне: куды ж дзяваюцца летаўнікі? Жыццё паказвае, што знікненню цалкам могуць паспрыяць і рыбакі, якія падчас зімовай рыбалкі доўга не думалі пра тое, з дапамогай чаго сагрэцца... Словам, прыйшоў май — пачынай па новай. Каб з першай сапраўднай цеплынёй было дзе пакупацца ды прыродай палюбавацца.

— Рэспубліканскі план мерапрыемстваў па навадзеным парадку на зямлі прадугледжвае навадзены парадку ў тым ліку ў зонах адпачынку і на водных аб'ектах, — тлумачыць кансультант упраўлення абыходжаннем з адходамі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі Віталь КАРАНЧУК. — Нам неабходна ўстанавіць адрамантаваць малыя архітэктурныя формы, інфармацыйныя знакі, уладкаваць ці адрамантаваць аўтамабільныя паркоўкі, кантэйнеры для збору смецця, абсталяваць тэрыторыі пітнымі фантанчыкамі, абсталяваць адрамантаваць спартыўныя пляцоўкі,

грамадскія прыбіральні. Больш за тысячу вызначаных па ўсёй краіне тэрыторыі для адпачынку павінны быць уладкаваныя менавіта такім чынам. Раней правяраючыя дзяржаўныя органы досыць суб'ектыўна ацэньвалі работу мясцовых органаў улады па такім добраўпарадкаванні, таму сёлета былі ўведзены ўжо дакладныя крытэрыі, па якіх трэба рабіць візуальную ацэнку.

Што да чысціні такіх месцаў, то ў красавіку-маі да акцыі «Чысты вадаём» Рэспубліканскае таварыства паляўнічых і рыбалоў паўдключыла і тэрытарыяльныя органы Мінпрыроды і іншых міністэрстваў, а таксама грамадскія аб'яднанні, якія разам ачыс-

цілі прыбярэжныя палосы ад смецця. Будзеце забруджваць ваду — будзеце адказваць паводле заканадаўства. Забыліся на шампур і высеклі кустоў? Таксама парушылі заканадаўства ў галіне аховы навакольнага асяроддзя (пашкоджанне дрэў і кустоў), а таму цалкам можаце заплаціць штраф, як і ў выпадку несанкцыянаванага размяшчэння адходаў.

Летась да адміністрацыйнай адказнасці было прыцягнута больш за 8 тысяч чалавек — галоўным чынам, за забруджванне смеццем лесу і паверхневых водаў. Дарэчы, праверка тэрыторыі сельгаспрадпрыемстваў, ляснага фонду, прыдарожных палос, могілак, унутрыгаспадарчых кар'ераў і месцаў адпачынку на водных аб'ектах паказала, што больш за ўсё падобных парушэнняў выяўляецца на тэрыторыях сельгаспрадпрыемстваў і месцах адпачынку на вадзе. Спробы рабіць меры адказнасці больш жорсткімі пакуль ніяк не дапамаглі вырашыць праблему.

Фота Іліны МАЛІННАЙ.

— Дзве трэці сучаснай рэкрэацыйнай турыстычнай інфраструктуры Беларусі размяшчаюцца менавіта ў прыбярэжных палосах рэк і вадаёмаў, — адзначае кансультант аддзела выкарыстання і аховы водаў упраўлення рэгулявання ўздзеянняў на атмасфернае паветра і водныя рэсурсы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі Вікторыя ВОРАНАВА. — Таму арганізацыя і абсталяванне месцаў масавага адпачынку на водных аб'ектах дазваляе, з аднаго боку, абмежаваць некантралюемае рэкрэацыйнае водакарыстанне, а з другога — забяспечыць неабходныя ўмовы. За мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі замацаваны абавязак па вызначэнні месцаў карыстання паверхневым воднымі аб'ектамі для рэкрэацыі,

спорту і турызму, а таксама па прыняцці мер па іх добраўпарадкаванні. Вызначацца такія месцы могуць паводле санітарна-гігіенічнай экспертызы. Сёння выканкамамі зацверджана 565 месцаў пляжаў для масавага адпачынку каля водных аб'ектаў. У Мінску налічваецца 20 пляжаў. Колькасць аўтастанаяк для наведвальнікаў вырасла ў параўнанні з мінулым годам на 12 працэнтаў. У межах сталіцы арганізуюцца і дадатковыя стаянкі на гарачы час года. Устаноўлена дадатковая колькасць кантэйнераў для збору смецця, у тым ліку раздзельнага. Вывоз будзе ажыццяўляцца штодня, а ў надта вялікую спёку нават двойчы на дзень.

У Мінскай вобласці размяшчаюцца 127 месцаў адпачынку. Пляжы падсыпаны свежым пяском, устаноўлена дадатковае пляжнае абсталяванне, ранейшае — пафарба-

За незаконнае пашкоджанне расліннасці ляснага фонду — дрэў, кустоў, якія яшчэ працягваюць расці, можна атрымаць штраф у памеры да 30 базавых велічынь.

вана, дадалося і шлагбаўмаў для папярэджвання несанкцыянаваных парковак. Сан-эпідслужба забяспечвае кантэйнерамі для збору смецця ў тым ліку да насельніцтва. Свежую інфармацыю аб стане вады і наогул стане месца рэкрэацыі для масавага адпачынку можна атрымаць у мясцовых цэнтрах гігіены і эпідэміялогіі. Пакуль можна сказаць, што надвор'е не спрыяла росту і цвіценню вадаёмаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by

Кроў аб'ядноўвае ўсіх нас

Пад такім дэвізам сёння праходзіць Сусветны дзень донара

Кожнаму другому-трэцяму жыхару патрабуецца цягам жыцця гемаграфія — пераліванне крыві. Нездарма гэту «чырвоную вадкасць» называюць нацыянальным рэсурсам. Лічыцца, што кожная краіна павінна самастойна забяспечваць такую патрэбу для свайго насельніцтва, і Беларусь гэта робіць.

Летась у краіне было звыш 90 тысяч донараў — менавіта столькі людзей удзельнічалі ў данацыях. Дзякуючы ім удалося нарыхтаваць 218 т донарскай крыві, што стала самым вялікім паказчыкам за ўсе гады. Служба крыві сёння — гэта 19 станцый пералівання крыві, 6 абласных і 13 гарадскіх, 33 аддзяленні і крыху больш за 160 кабінетаў трансфузіялагічнай дапамогі.

— Штогод у нашай краіне праводзіцца не менш за 70 трансфузіялагічных печані і не менш за

150 — стваловых гемапэтычных клетак, а яшчэ трансплантацыі сэрца, нырак — усё гэта патрабуе трансфузіялагічнай падтрымкі, якая павінна аказвацца на самым высокім узроўні, — тлумачыць вядучы навуковы супрацоўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра трансфузіялогіі і медыцынскіх біятэхналогій Эсфір СВІРНОУСКАЯ. — Мы сёння навучыліся рацыянальна выкарыстоўваць кожную дозу донарскай крыві і кантраляваць яе бяспеку. Кожнае пераліванне любога кампанента крыві павінна быць бяспечным, па-першае, з пункту гледжання імуналагічнага (сумяшчальнага). Другі від бяспекі — інфекцыйная. Ніводна краіна свету пакуль не можа гарантаваць 100-працэнтную бяспеку пералівання крыві. Таму рэкамендуецца пераліваць кроў толькі па строгім паказанню.

— У бліжэйшыя два гады мы будзем укараняць яшчэ больш

сучасныя метады абследавання донарскай крыві на маркеры інфекцыі, — удакладняе дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра трансфузіялогіі і медыцынскіх біятэхналогій Фёдар КАРПЕНКА. — Будзе стварацца і адзіная інфармацыйная прастора службы крыві. Паралельна будзем працягваць працаваць над тым, каб донарства становілася добраахвотным, рэгулярным і бязвыплатным.

Найвышэйшы ўзровень трансфузіялагічнай дапамогі, дасягнуты пакуль толькі 18-цю краінамі Еўропы, стаў магчымым там, дзе донарства — цалкам бязвыплатнае (донор не атрымлівае грашовы заахвочванне). Сусветная арганізацыя аховы здароўя заклікае ўсе краіны ісці менавіта па такім шляху развіцця трансфузіялагічнай медыцыны.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by

■ Аты-баты

ГАЛОЎНАЯ КЛЯТВА

Больш чым 7 тысяч чалавек, прызначаных на тэрміновую вайсковую службу, у мінулы суботы вымавілі словы прысягі. Клятву на вернасць Радзіме далі і тыя, хто праходзіць службу ў рэзерве.

Па традыцыі павіншаваць маладых вайскоўцаў у злучэнні і воінскія часці прыбылі прадстаўнікі Міністэрства абароны, мясцовых органаў улады, грамадскіх арганізацый, духавенства, ветэраны, родныя і блізкія ваенаслужачых.

Міністр абароны генерал-лейтэнант Андрэй Раўкоў паўдзельнічаў у цырымоніі прыняцця ваеннай прысягі ў 72-м гвардзейскім Аб'яднаным вучэбным цэнтры падрыхтоўкі прапаршчыкаў і малодшых спецыялістаў, дзе ўрачыстыя словы вымавілі каля 1800 вайскоўцаў.

— Вы сталі паўнапраўнымі абаронцамі сваёй Айчыны, і беларускі народ да-

вярае вам самае дарагое — забеспячэнне ваеннай бяспекі нашай суверэннай, незалежнай Беларусі, — звярнуўся да новага папаўнення міністр абароны генерал-лейтэнант Андрэй РАЎКОЎ. — Я ўпэўнены, што пад кіраўніцтвам вопытных камандзіраў учарашнія школьнікі і студэнты паспяхова засвоіць праграму баявой падрыхтоўкі і з гонарам выканаюць свой канстытуцыйны абавязак.

Акрамя таго, міністр адзначыў, што падзеі апошніх гадоў прадэманстравалі трываласць нашай дзяржавы, усёй сістэмы нацыянальнай бяспекі краіны. «На фоне войнаў і канфліктаў у свеце Беларусь паказвае здольнасць надзейна забяспечыць мір і стабільнасць у краіне, дэманструе найвышэйшую згуртаванасць беларускага грамадства», — падкрэсліў кіраўнік ваеннага ведамства.

Маштабная цырымонія прыняцця прысягі таксама адбылася і ў гісторыка-мемарыяльным комплексе «Брэсцкая крэпасць-герой».

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@vziazda.by

■ Здарэнне

ДЗЕЦІ ЗАБЛУКАЛІ
І ПРАВЯЛІ НОЧ У ЛЕСЕ

Гэта здарэнне, якое, на шчасце, нічым дрэнным не скончылася, адбылося ў Лепельскім раёне.

Хлопчыкі пяці, дзевяці і дзесяці гадоў з розных сем'яў у вёсцы Заслонава ўвечары гулялі ў двары. Як раскажаў выконваючы абавязкі начальніка інспекцыі па справах непаўналетніх УУС Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КАЗЮЧЫЦ, усе мясцовыя, з добрых сем'яў. У нейкі момант дзеці зніклі з поля зроку дарослых. Напачатку вясцоўцы шукалі іх сваімі сіламі, а пасля звярнуліся ў міліцыю. Падключыліся і ратавальнікі, выкарыстоўваючы службова-пошукавы сабака. Каля 6.20 на крыкі ўчастковых, якія адпрацоўвалі прасёлкавую дарогу, з лесу выйшаў адзін з хлопчыкаў, які адвёў дарослых туды, дзе знаходзіліся астатнія. Па словах саміх дзяцей, яны пабеглі пагуляць у лес, дзе знаходзіцца вайсковы палігон. За забавамі і не заўважылі, як згубіліся. Блукалі па лесе да ранку, паспеўшы нават паспаць пад кустом. Як значыў Аляксандр Казючыц, хлопчыкі не пацярпелі, у шпіталізацыі патрэбы не мелі. Нават напалоханы былі не вельмі моцна. Яны так доўга блукалі, што гэта збіла са следу сабаку.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

■ Гэта мы, Госпадзі?!.

ЖОНКА ДЗЕЛЯ КВАТЭРЫ
СПРАБАВАЛА ЗАБІЦЬ СУЖЭНЦА

Выратавала мужчыну толькі тое, што пра замах ведалі

У Віцебску непрацуючая 35-гадовая грамадзянка спрабавала пазбавіцца ад свайго 40-гадовага мужа, які толькі вызваліўся з калоніі. Паводле інфармацыі прэс-службы УУС Віцебскага аблвыканкама, яны пазнаёміліся, калі мужчына адбываў пакаранне за здзейшэння злачынства. Гісторыя скончылася роспісам, і жонка атрымала ў распараджэнне трохпакаёвую кватэру, якую здавала ў арэнду, а сама жыла на здзіення.

Калі сужэнец вызваліўся, яна адвезла яго на іншае здымнае жылло ў абласным цэнтры і арганізавала там святочную вячэру. Жанчына падліла ў шклянку з загадзя падрыхтаванага шпрыца моцнадзейнае рэчыва, якое павінна было «адключыць» сужэнца. Пасля гэтага яна планавала ўвесці астатняе рэчыва з іншых шпрыцаў. Дзякуючы таму, што міліцыянеры загадзя ведалі пра намер жонкі, атрымалі аператыўную інфармацыю, яе сужэнец застаўся жывы: аператыўнікі ўварваліся ў кватэру і затрымалі падазраваную. У яе быў канфіскаваны шпрыц з рэшткамі рэчыва і яшчэ некалькі, таксама запоўненыя лекавым сродкам.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

ТРАЙНОЕ ЗАБОЙСТВА
НА ГЛЕБЕ РЭЎНАСЦІ

У Смаргонскім раёне забітыя двое мужчын і жанчына, яшчэ адна ахвяра шпіталізавана.

Паводле слоў афіцыйнага прадстаўніка ўпраўлення Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці Сяргея ШАРШАНЕВІЧА, 12 чэрвеня прыблізна каля дзвюх гадзін ночы ў дзяжурную частку міліцыі патэлефанавала 38-гадовая жыхарка вёскі Соля. Яна паведаміла, што яе 33-гадовы муж наогул здзейсніў у доме суседзяў забойства трох чалавек і прычыніў цялесныя пашкодванні ёй самой.

Падчас агляду месца здарэння следчыя раённага аддзела Следчага камітэта і абласнога апарата, а таксама эксперты і супрацоўнікі міліцыі выявілі ў жылым доме без прыкмет жыцця з бачнымі цялеснымі пашкодваннямі траіх раней судзімых мясцовых жыхароў — мужчыну 1981 года нараджэння, яго бацьку, 1954 года нараджэння, і сужыцельку апошняга, 1969 года нараджэння. Жанчына, што паведаміла аб здарэнні, шпіталізавана з рэзанымі ранами рукі і нагі. Пагрозы яе жыццю няма. Падазраваны, які знаходзіўся ва ўласным доме ў стане алкагольнага ап'янення, затрыманы. Падчас допытаў вылучана версія здзяйснення ім забойства 35-гадовага мужчыны на глебе рэўнасці. Двое іншых грамадзян былі пазбаўленыя жыцця пасля таго, як сталі сведкамі таго, што адбылося.

Следчымі вывучаецца асоба падазраванага. Раней да крымінальнай адказнасці ён не прыцягваўся, месца працы не мае. Вырашаецца пытанне прымянення ў дачыненні да яго меры стрымання ў выглядзе змяшчэння пад варту. З улікам характару і цяжкасці злачынства ў дачыненні да фігуранта будзе праведзена судова-псіхіятрычная экспертыза для ўстанавлення здольнасці ўсведамляць фактычны характар і грамадскую небяспеку сваіх дзеянняў, несці адказнасць за зробленае.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

ПАЭТЫЧНЫ НАСТРОЙ

Гучыць вядомая папулярная песня, артыст прадстаўляе публіцы аўтара тэксту, паэт чытае вершы... Гэты фармат падаецца аптымальным для кожнага канцэрта, але, на жаль, так здараецца не заўсёды. Літаратурная гасцёўня ў Маладзечне — адно з мерапрыемстваў Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2016» — стала запамінальным знаёмствам жыхароў горада з беларускімі паэтамі, спевачкамі і кампазітарамі.

Выканаўцы дзякавалі творцам за добрыя вершы, паэты нагадвалі аўтараў музыкі — і многія глядачы ўпершыню са здзіўленнем даведліся, хто напісаў такія вядомыя песні, як «Родны кут» (словы Міхася Пазнякава, музыка Сяргея Краўца), «Балада пра званочак» (словы Навума Гальпяровіча, музыка Алега Сямёнава). Кампазітары сталі адначасова выканаўцамі гэтых песень і разам з паэтамі завіталі ў літаратурную гасцёўню. Прадстаўлялі творцаў журналісты, вядучыя тэле- і радыёперадач Навум Гальпяровіч і Таццяна Сівец.

Падчас мерапрыемства маладзечанцы пачулі вершы паэтаў-лірыкаў Міхася Пазнякава, Міколы Шабовіча і Уладзіміра Мазго, пазнаёміліся са Змітраком Марозавым — унікальным аўтарам, які напісаў першы ў беларускай літаратуры вянок вяноў санетаў. Абаяльны Анатоль Зэкаў павесялі публіку гумарэскамі і пародыямі, маладая і ўсмешлівая Маргарыта Латышкевіч запрасіла ў дзівосна-фантастычны паэтычны свет. Зачаравалі публіку песні пад гітару Алесі Сівохінай і вядомага барда Алеся Камоцкага.

Сёлета паэтычная гасцёўня мела назву «Малітва за Беларусь» і была прысвечана памяці Уладзіміра Мулявіна, таму знакамітае песня «Малітва» кампазітара Алега Молчана на словы Янкі Купалы двойчы гучала з экрана. Дарчы, менавіта з наведвання Вязынкі — месца нараджэння будучага класіка Івана Луцкевіча — распачалося літаратурнае падарожжа творцаў.

Паэтычныя гасцёўні — адносна нядаўняя з'ява на Нацыянальным фестывалі беларускай песні і паэзіі ў Маладзечне. Колішнія традыцыі фестывалю нагадаў Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ:

— Упершыню на фестываль у Маладзечна я трапіў, калі працаваў у Полацку, быў уласным карэспандэнтам беларускага радыё. Для мяне сустрэча з фестывалем была найвялікшым святам. Тады паэтычныя чытанні ладзіліся ў скверыку — выступалі самыя вядомыя творцы — Васіль Зуёнак, Генадзь Бураўкін, Ніл Гілевіч, было шмат людзей за аўтографамі. Пасля я неаднойчы бываў на фестывалі, і заўсёды нечага крыху не хопала — нібыта песня была на першым плане, а паэты займалі людзей паміж канцэртамі. І хай сабе людзей было шмат, яны прыходзілі ў парк, але галоўнай падзеяй была музыка, выканаўцы. Прыемна, што гэты патрошкі змяняецца і паэтычныя гасцёўні, якія мы ладзім трэці год, асобна збіраюць людзей. Маладая зала Палаца культуры — гэта невялікая пляцоўка, тут камерная атмасфера, але прыходзяць людзі, гучаць вершы і песні. Важна, каб свята працягвалася, бо песня і паэзія — гэта сродкі, каб сказаць пра Беларусь, каб гучала наша нацыянальная мова.

Наведвальнікі літаратурнай гасцёўні пакадзілі Палац культуры ўсцешанымі, у адрас паэтаў і артыстаў неаднойчы гучалі ўхвальныя словы з залы. Вядучыя і выступоўцы здолелі перадаць публіцы адмысловы паэтычны настрой, падтрымаць які дапамогуць прадстаўленыя са сцэны літаратурна-мастацкія выданні, тэле- і радыёперадачы, і, вядома, лепшыя кнігі ўлюбёных паэтаў.

Юлія ШПАКОВА.

НЕРАЗГАДАННЫЯ ЧАРЫ

Зорка Уладзіміра Мулявіна як нацыянальная натхняльніца

Вечар добрага дня. Людзі падцягваюцца да гарадскога парку. Сем'ямі — парамі, з дзеткамі ў калясках. Па дарозе — паміж шапікаў з традыцыйнымі вырабамі прайсціся і далей рушыць па дарожках, сустракаючы знаёмых і сяброў: канцэрты — цудоўная нагода пражыць разам нейкі час і пагаварыць. Пра любімыя песні і любімых артыстаў. Усіх беларускіх выканаўцаў тут ведаюць па імёнах і любяць: шмат хто нарадзіўся як артыст менавіта ў Маладзечне. На вачах раслі і станавіліся зоркамі. А тыя, хто «хварэў» за іх падчас конкурсаў, раслі як глядачы. Нацыянальныя глядачы, якія любяць і паважаюць сваё.

Цэлае пакаленне вырасла ў горадзе Маладзечне, выхаванае Нацыянальным фестывалем беларускай песні і паэзіі, які ладзіцца з 1993 года. Гэтыя глядачы запаўняюць залу Амфітэатра, нягледзячы на хмаркі, што ўвечары ў суботу падплываюць да горада. Усе навуцаныя папярэднімі гадамі — з парасонамі і цыратовымі накідкамі. Але ніякіх сумневаў: канцэрт абудзецца пры любым надвор'і. І публіка не разыдзецца: на адкрыццё фестывалю быў запланаваны канцэрт у гонар Уладзіміра Мулявіна. Той варыянт, калі іншага не дадзена.

Свята ад зоркі па імені «Мулявін» усё яшчэ зыходзіць. Таму на канцэрт у яго гонар прыехалі нават вядомыя асобы з Мінска і іншых гарадоў. Сярод натоўпу, што скіроўваўся ў бок парку, шпарка ішоў да галоўнай фестывальнай пляцоўкі спадар міністр культуры. Каля Амфітэатра яго прыпынілі журналісты, і Барыс Святлоў патлумачыў, у чым асаблівасць сёлета фестывалю:

Галіна ГРАМОВІЧ і Міхаіл ФІНБЕРГ.

але ўжо былі вядомыя ў вузкіх колах творчай эліты беларускай сталіцы. Сёлета я выдзеліў для сябе падзею: фотавыстаўку Юрыя Іванова, дзе дэманструюцца малавядомыя фота Уладзіміра Мулявіна, але я, на жаль, да яе пакуль не дайшоў. Аднак з задавальненнем адзначаю, што да традыцыйных мерапрыемстваў Маладзечанскага фестывалю далучыўся новы элемент: спектакль «Пясняр» Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Горкага.

Спектакль, дзе кожны глядач хоча спяваць. Але і канцэрт «Песенная спадчына Уладзіміра Мулявіна», падрыхтаваны Нацыянальным акадэмічным канцэртным аркестрам Беларусі, быў разлічаны на гэта. З усёй багатай «песняроўскай» спадчыны

гожыя словы не выходзяць з моды, хто б іх ні выконваў цяпер — Галіна Грамовіч, Дзмітрый Качароўскі, Руслан Мусвідас... Ці зусім маладыя артысты, у якіх сваё адчуванне гэтых песень. Напрыклад, «Скрыпяць мае лапці» ў выкананні саліста Яўгена Цымбаліста і «Рэчанька», якую праспявала Алеся Дзяржавец, прагучалі ў джазавай манеры. Але аказалася, што песні, якія памятаем у выкананні самога Мулявіна, могуць мець і жаночае гучанне: Прыма Вера прадставіла «Сівы голуб», а «Чырваная ружа» набыла асаблівы драматызм дзякуючы магутнаму выкананню Таццяны Глазуновай.

Канцэрт харошых песень пачынаўся і завяршаўся ўдарна: «Белая Русь ты мая...» Разлік быў на тое, каб спяваць яе разам. І тут узнікла адчуванне таго, што ёсць песня ў кантэксце часу: гэтыя словы яшчэ гадоў 30 таму і цяпер успрымаліся зусім па-рознаму. Калі яе спявалі «Песняры», яшчэ не было краіны, нават мары пра яе. Цяпер яна ёсць, і мае назву... Краіна, якую стваралі ў тым ліку і «Песняры» сваёй творчасцю, калі паказалі, што ёсць беларуская мова і якія прыгожыя песні, што гучаць на ёй. Сімвалічна, што спяваў саліст аркестра Аляксандр Салаўёў, шлях якога на вялікую сцэну пачынаўся менавіта з конкурсу маладых выканаўцаў, што праходзіць у рамках Нацыянальнага фестывалю песні і паэзіі.

Адбыўся ён і сёлета. Другі і трэці туры конкурсу завяршыліся менавіта ў маладзечанскім Палацы культуры. Рашэнне журы ўразіла неверагоднай спагадлівасцю да маладых артыстаў. Адзначалі адразу шасцярных. На трэцяй пазіцыі адначасова апынуліся Аляксандр Ласоўскі (Гомельская вобласць), Ксенія Бучылка (Гродзенская вобласць), Аляксандра Вітушкіна (Віцебская вобласць). Другое падзялілі Ніна Жукоўская (Мінск) і Марына Баранюк (Віцебская вобласць). Затое пераможца адзін: прадстаўнік Міншчыны Аляксандр Саванец, выпускнік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Асаблівасць конкурсу вакалістаў, што адбываецца ў Маладзечне, у тым, што маладыя артысты спяваюць песні на беларускай мове. Рыса апошняга гадоў: ім мала класічнага рэпертуару, вядомых песень, якія ведае ўся краіна. Яны імкнуцца

да непаўторнасці, часта абіраюць песні самадзейныя, адпаведна, ёсць пытанні па якасці. Вылучыцца на конкурсе з імі, верагодна, можна. Іншая справа — ці дапамогуць такія песні стаць асобай у творчасці? Інакш навошта тады конкурсы, калі не шукаць артыстаў, не падобных ні да каго? Аляксандр Саванец сёлета атрымаў адзін вельмі знакавы прыз — імя Уладзіміра Мулявіна. Вытанчаная і празрыстая гітара, якую ўручыла маладому спевачу Святалана Пенкіна-Мулявіна (якая прадстаўляе музей народнага артыста СССР і Беларусі) — гэта, хутчэй, сімвал надзеі, што ў нас будзе з'яўляцца творцы новых пакаленняў, вартыя іх папярэднікаў.

Таму што спяваць ёсць для каго: маладзечанская публіка — самае яркае сведчанне таго, што песні на беларускай мове людзям патрэбны, яны гатовыя іх слухаць. І можа быць часта пытанне ў тым: ці ўсе нашы артысты гатовыя і ўмеюць іх спяваць так, каб запала ў душу. Песні зашмат не бывае — упэўненыя арганізатары Нацыянальнага фестывалю песні і паэзіі. Таму яшчэ адна праграма Нацыянальнага канцэртнага аркестра мела назву «Цудоўныя музычныя фарбы з родных куткоў Бацькаўшчыны». А завяршэннем стаў канцэрт «Беларусь — крыніца натхнення». Напрыклад, Іну Афанасьеву, Ірыну Дарафееву, Вікторыю Алешку памятаюць як маладых канкурсантак, а цяпер ужо яны тут выступаюць як зоркі эстрады. Ці гурт «Палац» тут рады заўсёды бацьчы: колькі гадоў плённай працы за плячыма ў выканаўцаў фолку ў сучаснай манеры, што высока ацаніў у свой час і Уладзімір Мулявін. Ды вось яшчэ адкрыццё, пра якое гаворыць краіна: гурт «Navi». Не трэба гадаць, што і адкуль у нас бярэцца ў творчасці: глеба ёсць, дык і зярнятка прарастаюць. Калі будзе разуменне: яны цікавыя тым, што адметныя. Яны адметныя — калі ўласныя душы знітоўваюць з духам сваёй зямлі і яе народа. І тады ён адкажа ўдзячнасцю. І будзе ўзаемная зачараванасцю, якая, у адрозненне ад звычайнай папулярнасці, не згасе нават пасля жыцця.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Удава Мулявіна Светлана ПЕНКІНА ўручыла прыз імя Уладзіміра Мулявіна Аляксандру САВАНЦУ.

— Мы ў папярэдніх фестывалях шукалі адметныя, яркія з'явы, якія маглі б быць пакладзены ў аснову канцэпцыі фестывалю, канцэртных праграм і іншых мерапрыемстваў. Мы зрабілі акцэнт на трох адметных момантах: фестываль адбываецца ў Год культуры, Маладзечна сёлета — культурная сталіца краіны, і для ўсяго нашага народа ёсць знакавы юбілей: 75-годдзе з дня нараджэння Уладзіміра Мулявіна. Я з ім быў асабіста знаёмы. Гэта не было блізкае знаёмства: мы жылі, працавалі побач, але ж у розных вымярэннях, таму што існавала розніца ва ўзросце. Памятаю, як убачыў «Песняроў» упершыню: я быў навучэнцам старэйшых класаў у горадзе Мінску, ішоў у цэнтры горада і бачыў, як па вуліцы шпацыруюць нашы «Песняры», якія тады рабілі першыя крокі,

мастацкі кіраўнік калектыву прафесар Міхаіл Фінберг абраў песні, якія найбольш знітанаваны з фальклорнай традыцыяй. Іншая справа, што цяпер амаль усе яны набылі новую інтэрпрэтацыю: іх выконвалі артысты XXI стагоддзя. Праўда, не без удзелу тых, каму выпала працаваць з Мулявіным. Народны артыст Беларусі Міхаіл Фінберг успамінаў, як прымаў удзел у канцэрце, калі ў Маскве закладвалі «зорку» Уладзіміра Мулявіна. Выдатны гітарыст Уладзімір Ткачэнка калісьці працаваў у «Песнярах» і высокую творчую планку трымае цяпер: яго сола на гітары выклікала авацыі.

Песні стваралі крыху настальгічны настрой: па тых часах, калі здзіўлялі самі мулявінскія «Песняры», прапаноўваючы новыя — розныя — праграмы. Прыгожыя песні і пры-

ГРАДУС НАПРУЖАННЯ РАСЦЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Між іншым, апошнім часам прапаноў скарывацца «разумным» гадзіннікам са шпаргалкай, мікранавушнікамі ці нананавушнікамі ў інтэрнэце вельмі шмат. Сучасныя тэхнічныя прыстасаванні можна набыць або ўзяць напратат. Як экзаменатары збіраюцца іх адсочваць?

— Калі ў членаў камісіі ўзнікнуць сумненні, абітурыенту могуць прапанаваць здаць гадзіннік да канца экзамену, — тлумачыць **адказны сакратар Дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў Ірына БУЦЬКО**. — У кожнай экзаменацыйнай аўдыторыі на сцяне вісіць вялікі гадзіннік. Гэта агульнае патрабаванне для ўсіх аўдыторый, дзе праходзіць цэнтралізаванае тэсціраванне. Таму ва ўсіх ёсць магчымасць сачыць за часам. А калі абітурыент адмовіцца здаваць гадзіннік, ён акажацца пад вельмі пільнай увагай арганізатараў у аўдыторыі...

Ад сейфа і да аўдыторый

А палове адзінаццатай на вачах у журналістаў арганізацыйная камісія разам з прадстаўнікамі Камітэта дзяржкантролю адчыніла сейф, куды ў 7 гадзін раніцы былі змешчаны матэрыялы цэнтралізаванага тэсціравання. Дастаўкай усіх экзаменацыйных матэрыялаў па краіне займаюцца кур'еры фельд'егерскай службы. Матэрыялы ЦТ дастаўляюцца ў апламбаваных сумках нахштальт інкасатарскіх. Для дастаўкі тэстаў ва ўсе аўдыторыі, дзе праходзіць цэнтралізаванае тэсціраванне, рыхтуюцца спецыяльныя пакеты з сакрэтнай стужкай, якія проста немагчыма ўскрыць непрыкметна, скажам, на шляху ад сейфа да аўдыторый. Як толькі цэласнасць стужкі парушаецца, на ёй праступаюць схаваныя ад вачэй сімвалы. Да таго ж на кожным пакеце ёсць ярлычок, дзе нанесены нумар і штрих-код, што дазваляе ідэнтыфікаваць пакеты пры іх вяртанні з пунктаў тэсціравання ў Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў. Бланкі адказаў вырабляюцца на фабрыцы Дзяржзнака, маюць ступені аховы такія, як на грашовых знаках, і з'яўляюцца дакументамі строгай справяднасці, таму цалкам выключаюцца магчымасць іх фальсіфікацыі.

На кожную аўдыторыю запаўняецца акт, у якім пазначана не толькі колькасць бланкаў, але і іх нумары, таму чужыя бланкі апынуцца ў пакеце не могуць. Да таго ж і арганізатары

Фота Аляксандра КІШЧУЖА

ЦТ у аўдыторыі пацвярджаюць сваім подпісам, што менавіта гэты бланк знаходзіўся ў экзаменацыйнай аўдыторыі.

Дарэчы, падчас ЦТ па беларускай мове па краіне было задзейнічана 369 аўдыторый, а падчас самай масавай дысцыпліны (ЦТ па рускай мове) іх будзе 1234.

Усё пад кантролем

Да прыёмнай кампаніі прыцягнуты па краіне больш як дзве сотні супрацоўнікаў Камітэта дзяржаўнага кантролю, якія павінны адсочваць усё яе ключавыя моманты: ад правядзення тэставых выпрабаванняў да падачы дакументаў у прыёмныя камісіі і залічэння. Іх «вахта» закончыцца толькі пасля завяршэння залічэння ў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы.

— У рэгіёнах створана шэсць абласных камісій на чале са старшынямі Камітэта дзяржкантролю абласцей, а таксама 61 кантрольная

У канцы дня стала вядома, што на цэнтралізаванае тэсціраванне па беларускай мове не з'явіўся 631 абітурыент, ці крыху менш за 3% ад агульнай колькасці прайшоўшых рэгістрацыю. Усяго прайшлі выпрабаванне 21 717 чалавек. На іспытах не было зарэгістравана ні аднаго выдалення.

камісія — ва ўстановах адукацыі, — расказвае кіраўнік рабочай групы дзяржаўнай камісіі, начальнік галоўнага ўпраўлення Камітэта дзяржаўнага кантролю **Аляксандр КУРЛЫПА**. — Каардынуе дзейнасць абласных камісій і камісій па кантролі ва ўстановах адукацыі рабочая група дзяржкамісіі са штаб-кватэрай у Мінску, у Камітэце дзяржаўнага кантролю.

Для аператыўнага рэагавання на звароты выпускнікоў і іх бацькоў па пытаннях уступных іспытаў працуе тэлефон «гарачай лініі» рабочай групы ў Мінску (8 017 327 66 80). Але звяртацца ў штаб-кватэру можна і для асабістага прыёму.

У 10.45 пакеты з бланкамі адказаў і тэставымі заданнямі дастаўляюцца ў экзаменацыйныя аўдыторыі. Градус напружання расце. Абітурыентам даюць апошнія кансультацыі: як правільна запаўняць вобласць рэгістрацыі і бланкі адказаў, дзе можна знайсці ваду, калі захочацца папіць, як паводзіць сабе, калі раптам яны адчуваюць сабе дрэнна, што рабіць, калі скончыцца папера для чарнавіка. Просяць яшчэ раз правесці сваё рабочае месца на прадмет прысутнасці там забароненых рэчаў. За пяць

Што трэба ведаць удзельнікам ЦТ:

— На тэсціраванні абавязкова трэба мець з сабой арыгінал дакумента, які сведчыць асобу ўдзельніка ЦТ: гэта можа быць пашпарт, пасведчанне на права жыхарства ў Рэспубліцы Беларусь, пасведчанне бежанца ці даведка органаў унутраных спраў, якая выдаецца ў выпадку страты (крадзяжу) дакумента. З сферакопіяй пашпарта на ЦТ нікога не прапускаюць, як і з вадзіцельскім пасведчаннем.

— У аўдыторыю забараняецца праносіць любыя прадметы, за выключэннем дакумента, які сведчыць асобу, пропуска і гелевай ці капілярнай ручкі з чорным чарнілам. Праносіць з сабой ваду ў экзаменацыйнай аўдыторыі арганізатары не дазваляюць, бо абітурыенты могуць яе разліць і сапсаваць не толькі свае, але і чужыя экзаменацыйныя матэрыялы. Але вада ў аўдыторыях заўсёды ёсць — яе трэба шукаць на асобным століку.

— Пры атрыманні экзаменацыйных матэрыялаў абітурыент абавязаны пераканацца ў адпаведнасці нумара варыянта бланка адказаў нумару варыянта педагагічнага тэста. Абітурыент нясе адказнасць за захаванасць экзаменацыйных матэрыялаў з моманту іх атрымання да моманту перадачы арганізатарам тэсціравання. Выкарыстанне экзаменацыйных матэрыялаў для рабочых запісаў не дапускаецца. Для чарнавых запісаў арганізатары павінны прадастаўляць паперу ў дастатковай колькасці.

— Катэгорычна забараняецца фальсіфікаваць звесткі ў бланку адказаў у зоне рэгістрацыі. Таксама забараняецца перасаджвацца на іншае месца і мяняцца педагагічнымі тэстамі.

— У тым выпадку, калі самаадчуванне абітурыента рэзка пагоршыцца, гэты факт абавязкова павінен засведчыць медыцынскі работнік. З медыцынскай даведкай абітурыенту будзе дадзена магчымасць пераздаць гэту дысцыпліну ў рэзервовы дзень. Але падоўжыць тэрмін выканання тэставай работы арганізатары, якія прысутнічаюць у аўдыторыі, не маюць права.

— Многіх цікавіць, а ці можна ў экстраным выпадку выйсці з экзаменацыйнай аўдыторыі ў прыбыральню? Арганізатары запэўніваюць, што ў гэтым ніхто перашкаджаць не будзе: абітурыент здае сваю экзаменацыйную работу арганізатарам, затым у суправаджэнні супрацоўніка ён можа пакінуць аўдыторыю, вярнуцца і прадоўжыць выпрабаванне. Аднак абітурыент пры гэтым губляе час, які даецца для выканання тэста.

— Пачаткам адліку часу, адведзенага на ЦТ, з'яўляецца час атрымання апошняга экзэмпляра педагагічнага тэста.

— Працэдура апелляцыі на цэнтралізаваным тэсціраванні не прадугледжана, аднак абітурыент мае права ў працэсе тэсціравання заявіць арганізатарам, што нейкае заданне, на яго думку, складзена некарэктна, у ім ёсць памылка ці не прыведзена правільных адказаў. Усе прэтэнзіі заносяцца ў пратакол з указаннем нумара варыянта педагагічнага тэста, нумара задання і зместу заўвагі. Пытанні абітурыентаў наконт зместу педагагічных тэстаў у экзаменацыйнай аўдыторыі не разглядаюцца.

Фота БЕЛТА

■ Бывай, сувораўскае!

ПЕРШАЯ СТУПЕНЬ ДА МАРЫ

98% выпускнікоў Мінскага сувораўскага ваеннага вучылішча зрабілі выбар на карысць афіцэрскай прафесіі

Юбілейны — 60-ты — выпуск адбыўся ў Мінскім сувораўскім ваенным вучылішчы. Па традыцыі атэстаты юнакам уручылі выбітныя военачальнікі, у тым ліку міністр абароны. Да ўрачыстага рытуалу далучыўся і міністр адукацыі.

— Кожны суворавец ведае такую прымаўку: той, хто не паступіў у сувораўскае вучылішча, павінен радавацца, а той, хто паступіў, — ганарыцца, — зазначыў **міністр абароны генерал-лейтэнант Андрэй РАЎКОУ**. — Дзяржава робіць усё, каб падрыхтоўка ў Мінскім сувораўскім ваенным вучылішчы ажыццяўлялася на самым высокім узроўні. Гэта тычыцца і кваліфікацыі выкладчыкаў, і вучэбна-матэрыяльнай базы. Цяжка прыгадаць

той орган дзяржаўнага кіравання, тую дзяржаўную структуру і не толькі дзяржаўную, дзе не знайшлі б сваё прымяненне фізічна падрыхтаваныя, з выдатнай адукацыяй людзі, якія ў свой час заканчвалі сувораўскае ваеннае вучылішча. І не толькі мінскае. Павіншаваў выпускнікоў і пажадаў з годнасцю несці званне сувораўца і **міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАЎКОУ**: «Я прагледзеў вашы атэстаты і скажу, што не кожная гімназія можа пахваліцца такім вынікам. Што б вы ні выбралі — цывільную працу ці службу — зычу вам заставацца патрыётамі, годнымі грамадзянамі нашай краіны».

Сёлета са сцен вучылішча выйдзе 55 чалавек. Практычна 98% выпускнікоў асэнсавана зрабілі выбар на карысць прафесіі афіцэра. 70%

выхаванцаў сувораўскага — будучыя прадстаўнікі ўлады ва Узброеных Сілах, астатнія будуць служыць у Камітэце дзяржаўнай бяспекі, Міністэрстве ўнутраных спраў і Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях.

Старшы віцэ-сяржант, намеснік камандзіра ўзвода **Максім Сергіевіч лічыць**, што сувораўскае вучылішча — першая ступень да яго мары стаць вайскоўцам. Паступае юнак у Ваенны ўніверсітэт Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі на факультэт замежнай ваеннай інфармацыі. Увогуле ўражваюць навучальныя ўстановы, дзе правядуць найбліжэйшыя гады сённяшнія выпускнікі: Ваенна-медыцынская акадэмія імя Кірава ў Санкт-Пецярбургу, Ваенна-касмінная акадэмія імя Мажайскага (Санкт-Пецярбург)...

— Асноўная мэта навучання нашых сувораўцаў заключаецца ў тым, каб на канчатковым этапе падрыхтаваць дзяржаўніка, чалавека, гатовага да самаахвяравання, — пераканава **начальнік Мінскага сувораўскага ваеннага вучылішча генерал-маёр Віктар ЛІСОЎСкі**. — Мы бачым, што сёння адбываецца ў свеце, назіраем за падзеямі ў тым ліку ў нашых суседзях. Разбураюцца населеныя пункты, гарады і нават цэлыя цывілізацыі. І мы павінны добра разумець, што ў нашай дзяржаве павінны быць падрыхтаваны сапраўдны рэзерв, які ў першыя хвіліны, калі раптам спатрэбіцца, неадкладна выступіць на абарону сваёй Айчыны і, як бы пафасна гэта ні гучала, аддасць жыццё за сваю Радзіму, за свой народ.

Разам з колішнімі выхаванцамі сваяточны і трохі хвалюючы настрой падзялілі першыя выпускнікі вучылішча. Для іх, дзяцей вайны, сувораўскае вучылішча стала не толькі навучальнай установай, а і ў прамым сэнсе родным домам. Адзін з першых выпускнікоў вучылішча, **старшыня міжнароднай асацыяцыі «Кадэцкае братэрства» Пётр ЧАВУС** расказвае, што 60 гадоў таму, калі яны стаялі на гэтай жа пляцоўцы, іх было 80 чалавек. «Мы стаялі і думалі, што будзе там, у самастойным жыцці. 92% выпускнікоў выбралі ваенны шлях, — гаворыць генерал-палкоўнік у адстаўцы. — Сёння мы жадаем моладзі, каб яна працягнула нашы добрыя традыцыі».

Вераніка КАНЮТА
kanyuta@zviazda.by

■ Памяць

ПАСЛЯ ВАЙНЫ...

Як выглядаў Віцебск у першыя пасляваенныя гады, можна ўбачыць на рэдкіх фотаздымках Віцебскага абласнога краязнаўчага музея, большасць з якіх ніколі не публікавалася.

— Фотадакументы маюць важнае значэнне ў гістарычных даследаваннях. Яны не толькі дапаўняюць пісьмовую інфармацыю, але і выступаюць самастойнымі крыніцамі. Фота фіксуе і перадае факты і ўздзейнічаюць эмацыянальна. У зборы Віцебскага абласнога краязнаўчага музея 280 фотаздымкаў і 18 негатываў, якія датуюцца 1945 годам. У іх ліку маюцца хрэстаматыйныя здымкі, якія выкарыстоўваліся як ілюстрацыйны матэрыял у навуковых і навукова-папулярных працах, апублікаваны ў многіх выданнях. Але большасць фатаграфій уводзіцца ў навуковае абарачэнне ўпершыню, — расказвае **галоўны захавальнік фонду Віцебскага абласнога краязнаўчага музея Вольга ДАВІДОўСКАЯ**.

Здымкі паступалі ў музей на працягу 1945–1946 гадоў ад розных арганізацый: камунальнай гаспадаркі горада, ваенкамата, НКВС, са збору беларускага мастацтвазнаўцы Міхала Кацара. Але большасць фотадакументаў — ад арцелі «Гігіена». Гэта вытворчае аб'яднанне працавала яшчэ да вайны як цырульня. Пасля вызвалення горада яно аднавіла дзейнасць літаральна на наступны дзень: 27 чэрвеня 1944 года. Апроч іншага, майстры выконвалі заказы на выраб фотаздымкаў па дамоўленасці з рознымі арганізацыямі і ўстановамі.

— Па адным асобніку большасці фотаздымкаў, выкананых у арцелі, перададзена Дзяржаўнаму музею гісторыі Вялікай

Айчыннай вайны ў Мінску, па адным-два — у віцебскі музей. Першыя фота былі перададзены нам 28 студзеня 1945 года — шэсць здымкаў разбуранага чыгуначнага вакзала і разбуранага моста праз Заходнюю Дзвіну. Пазней — здымкі разбураных прадпрыемстваў, будынкаў розных устаноў і арганізацый... Другая група фатаграфій адлюстроўвае ход аднаўленчых работ у Віцебску. На пяці картках адлюстравана будаўніцтва моста праз Віцьбу (сучасны Кастрычніцкі мост). Яно пачалося яшчэ ў канцы 1944 года і скончылася ў маі 1945 года. Кіраўніцтва горада лічыла будаўніцтва мастоў адной з найважнейшых сваіх задач. На гэтую справу мабілізавалася непрацоўнае насельніцтва Віцебска, супрацоўнікі розных устаноў і арганізацый, — працягвае музейны работнік.

На думку Вольгі Давідоўскай, асобна трэба вылучыць здымкі, якія адлюстроўваюць розныя праявы палітыкі фашысцкіх акупацыйных улад у дачыненні да мясцовага насельніцтва. На такіх фота — будынкі, занятыя падчас акупацыі нямецкімі або мясцовымі органамі ўлады, у тым ліку фельдкамандатурай (сучасны будынак ветэрынарнага інстытута). Ёсць некалькі здымкаў падвалаў былой фашысцкай турмы СД. Апошняя знаходзілася на вуліцы Крылова, 7. Цяпер тут размяшчаецца Віцебскае духоўнае вучылішча, у падвалах — музейная экспазіцыя «Памяці патрыётаў

Будынак, дзе цяпер знаходзіцца рэстаран (калісці — жылы дом).

Віцебшчыны». Захаваўся 21 фотаздымак надпісаў, пакінутых вязнямі на сценах турэмных камер...

— Частка здымкаў зроблена на тэрыторыі аднаго з самых буйных у Беларусі канцлагераў «5-ты полк». Ён знаходзіўся на ўскрайку Віцебска. Лагер быў створаны ў хуткім часе пасля акупацыі горада. Існаваў да мая 1944 года. Ва ўмовах недахопу ежы, цяжкай прымусовай працы, антысанітарыі, здэкаў і катаванняў у лагеры ўтрымліваліся ваеннапалонныя і цывільныя. Многія былі расстраляны. Памерлых хавалі тут жа. У лагеры было 150 тысяч чалавек, з якіх 80 тысяч загінулі, — канстатуе суразмоўца.

Па заказе аддзела камунальнай гаспадаркі гарвыканкама здымкі рабіў маскоўскі фатаграф і архітэктар. У музеі захоўваюцца ўсе 100 здымкаў, выкананых А. Жарковым. Яны былі перададзены ў фонды ў 1946 годзе, кожны здымак у адным экзэмпляры. Гэтыя фота адлюстроўваюць пераважна стан прадпрыемстваў, будынкаў, розных устаноў. Фатаграф зафіксаваў і першыя заняткі ў вышэйшых навучальных установах. У прыватнасці, лекцыю ў ветэрынарным інстытуце, падрыхтоўку да заняткаў у інтэрнаце педагагічнага інстытута...

Даследчыца лічыць, што адзін са здымкаў можна назваць унікальным. На ім выява могілак побач з царквой у гонар Уздзіжання

Крыжа (знаходзіліся ў пачатку цяперашняга Маскоўскага праспекта). На фота выразна відаць пашкоджаны будынак царквы і даваенны надмагіллі. На першым плане — некалькі абеліскаў на магільах загінуўшых воінаў Чырвонай Арміі. На жаль, царква і могілкі не захаваліся да нашага часу. Здымак доўга заставаўся адзінай выявай гэтага храма.

Дарэчы, гарадская ўлада ў 1945 годзе клапацілася аб ахове помнікаў архітэктуры. Прынамсі, гэтаму ўдзялялася ўвага на адным з пасяджэнняў гарсавета. Канстатавалася, што ў Дабравешчанскай царкве (старэйшы храм XII стагоддзя. — **Аўт.**) няма даху, там без дазволу жывуць гараджане. А ў дамініканскім касцёле зрабілі склад, і яго дах таксама трэба аднаўляць. Гаварылі і пра жудасны стан іншых збудаванняў. Вырашылі звярнуцца да абласнога Савета з просьбай аб прыняцці мер па аднаўленні і захаванні помнікаў архітэктуры.

— Але, на жаль, мякка кажучы, далёка не ўсё было зроблена для захавання культурных пабудоў. І тое, што не было знішчана ў гады вайны, разбурылі ў мірны час. У Віцебску аўтэнтчнымі можна назваць толькі некалькі храмаў, — рэзюмавала Вольга Давідоўская.

Аляксандр ПУКШАНСКІ
pukshanski@zviazda.by

Фота з архіва Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Суботнік па аднаўленні Віцебска. Фота зроблена ў снежні 1945 года.

■ Традыцыі

ПАКЛАНЯЮЧЫСЯ ЗЯМЛІ, ЦІ ОДА ЖЫЦЦЮ

Сімбіёз архаікі і сучаснасці — у новым фотапраекце

Каляровая і пярэстая штодзённасць — бачылі такое? **Марына Бацюкова** дакладна. Яе фотапраект «Сула. Непарыўнае» адкрыўся ва ўнутраным дворыку Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь. Ад аб'ектыва ўважлівага рэпарцёра не выслізнула ніводная дэталю, што пацвярджае абаяльнасць простых, знаёмых рэчаў з жыцця беларускай вёскі.

Фатаграф даследуе нашы карані, традыцыі, тое спрадвечнае, што закладвае разуменне свету і пакідае адбітак у свядомасці будучых пакаленняў. Фальклор — тая частка культуры, якая не паддаецца модным плыням, самабытная і ўнікальная.

Аўтарка цікавіцца этнаграфіяй, у гэтым выпадку старадаўнімі абрадамі. Сула, або ва-

дзэнне і пахаванне стралы — адзін з іх. На фотаздымках, як і ў любога рэпарцёра, які не змяняе рэальнасць у «Фоташопе», і без спецэфектаў прасочваецца сімвалічная сувязь сучаснасці і мінулага. Бабулі ў старадаўніх квяцістых спадніцах і стаптаных сандалях, вышыванія кашулі і каралі з хусткамі суседнічаюць з новымі аўтамабілямі на вясковых вулачках, роварамі і мабільнымі тэлефонамі. Сама форма выстаўкі — таксама сімбіёз. Фотаздымкі на вялікіх палотнах упісаны не ў рамы музея, а ў цагляныя сцены, вароты гаражоў, лавачкі і краты ў дворыку. І ў гэтым іх чароўнасць.

Марына Бацюкова даследуе жыццё ў вёсках Неглюбка і Стаўбун Гомельскай вобласці падчас вясновага свята, якое суправаджаецца тым самым абрадам «Вадзэнне і пахаванне стралы (сулы)». Прыцягальнасць свята ў тым, што традыцыі яго правядзення не змяняюць-

ца. Жыхаркі вёсак па-ранейшаму надзяваюць традыцыйнае адзенне, збіраюцца разам, водзяць карагоды і ідуць шэсцем да жытнёвага поля. А тую самую сулу, дарэчы, закопваюць у зямлю, таму што яна — сімвал цёмных разбураных сіл, якія павінны ператварыцца ў дабро, багацце і поспех, утаймаваць прыродныя стыхіі. Так прыходзіць лета, з'яўляецца ўраджай. А калі паляжыш у жыце, то знойдзеш сілу і здароўе. Мяркуючы па фота, яны і праўда шчаслівыя.

Дарэчы, абрад «Вадзэнне і пахаванне стралы» з'яўляецца нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасцю Беларусі.

Выстаўка працуе да 11 верасня.

Марына ВОЙЦІК.
Фота аўтара

■ Далёкае – блізкае

МІКАЛАЙ БУДАЛЬ: ВЯРТАННЕ З НЕБЫЦЦА

Мы часта гаворым, што без ведання мінуўшчыны, павагі да яе не будзе і будучыні. Аднак... Многія лёсы нашых землякоў забыліся і ўжо нікога не трывожаць. Нам невядома, што перажылі гэтыя людзі і дзе іх магілы. Письменніца Ірына ШАТЫРОНАК (на фота) зацікавілася даўняй сямейнай гісторыяй, якую ведала ад сваёй свекрыві Варвары Канстанцінаўны, і паспрабавала вярнуць з небыцця асобу яе брата, ураджэнца Гродзеншчыны, члена КПЗБ і Беларускай сялянска-рабочай Грамады Мікалая БУДАЛЯ. Прэзентацыя дакументальна-мастацкай аповесці «Мікалай — старэйшы брат Варвары. Хроніка адной архіўнай папкі», урывак з якой быў надрукаваны ў снежаньскім нумары часопіса «Полымя», адбылася ў Гродзенскай абласной навуковай бібліятэцы імя Я. Ф. Карскага.

— Пэўна, кожная сям'я захоўвае свае тайны, дамашнія легенды, тэмы і драмы, якія пад тоўшчай гадоў даўно пераўтварыліся ў маўклівыя прыпавесці. Як многа недаказаных гісторый! І баюся, што яны так і могуць адзіцца ў ценю забыцця. Таму мне захацелася падзяліцца з чытачамі сваёй прыватнай сямейнай аповесцю, — кажа Ірына Шатыронак.

Письменніца спрабавала сябе ў розных літаратурных жанрах, а вось за дакументалістыку ўзялася ўпершыню. Аднаведнага вопыту не мела, але было разуменне, што адказнасць за дакументальны твор яшчэ большая, чым за мастацкую прозу. Таму праца

над гэтай кнігай заняла ў Ірыны Шатыронак больш часу, чым над іншымі, — амаль пяць гадоў. Папаўняла дзякуючы розным крыніцам свае гістарычныя веды. Вучылася працы ў архівах, у тым ліку і неабходным фармальнасцям, бо некаторыя дакументы былі з грыфам абмежаванага допуску. Шукала на прасторы былога СССР людзей, якім нешта вядома пра героя яе сямейнай аповесці. І, зразумела, не абмінула яго малую радзіму.

— Мы накіраваліся з мужам у Карэлічы, а адтуль рукой падаць да Ярэмічаў. Сустрэліся з мясцовай настаўніцай Ганнай Уладзімі-

раўнай Бандарык, адной з апошніх сведак даваеннага жыцця мястэчка. Звярнуліся да тутэйшага святара і папрасілі яго паказаць нам могількі. Там знайшлі месца, дзе кучна стаялі, урослыя ў зямлю, старыя надмагільныя помнікі з надпісамі «Будаль». Так я пачала вывучаць сямейнае дрэва Будалёў, — распавядае Ірына Шатыронак.

Герой яе аповесці Мікалай Будаль нарадзіўся ў 1902 годзе ў сям'і праваслаўнага святара, члена КПЗБ з 1925 года, сакратар партыйнай ячэй-

Хроніка адной архіўнай папкі

кі ў Ярэмічах. Як склаўся яго лёс? Аказалася, што польская паліцыя арыштавала Мікалая ў студзені 1927 года. І амаль год доўжыліся допыты, бо канчатковы спіс арыштаваных па справе ліквідацыі камуністычнай арганізацыі (у ім 75 чалавек) запракаваліся лістападам 1927-га. Куды ж этапіравалі Мікалая Будалёў? Сляды яго знаходжання Ірына Шатыронак удалася адшукаць праз два гады архіўнага пошуку ў матэрыялах Гродзенскай следча-карнай турмы за 1928-1929 гады. Туды Будалёў разам з іншымі вязнямі, якіх арыштавалі па справе КПЗБ, перавялі з Навагрудскай турмы.

Дарэчы, прэс-сакратар Гродзенскага аблвыканкама Віктар Жалезняковіч прышоў на прэзентацыю аповесці не проста як чытач: яго бацька Павел Арсеньевіч сярод арыштаваных польскай паліцыяй праходзіць у адных дакументах з Мікалаем Будалёвым. Далёкае — блізкае ...

У пратаколе допыту польскай паліцыяй Мікалай Будаль значыцца як студэнт апошняга курса медыцынскага ўніверсітэта. Але якога: у Вільні ці ў Мінску? Гэта

для Ірыны Шатыронак пакуль загадка. А вось што стала ёй вядома пра далейшы лёс Мікалая Канстанцінавіча пасля польскага суда і турэмнага зняволення: абмен у СССР як палітвязня, пераезд у Ніжні Тагіл, дзе ён вучыўся, выкладаў у вагонабудаўнічым тэхнікуме і працаваў на металургічным заводзе. У кастрычніку 1937 года Мікалая Будалёў арыштавалі па «польскай справе» за «шпіянаж» і неўзабаве расстралялі. У 1956 годзе Ваенная калегія Вярхоўнага Суда СССР спыніла гэтую справу «з-за адсутнасці саставу злачынства».

Даследуючы лёс Мікалая Будалёва, Ірына Шатыронак пазнаёмілася і з яго сваякамі, якія жывуць у Расіі. Прычым Людміла Будаль, унучка Мікалая Канстанцінавіча, даслава з Ніжняга Тагіла не толькі ўспаміны яго жонкі Марыі Германаўны (яны надрукаваны ў Кнізе памяці ахвяраў рэпрэсій), але і старыя фотаздымкі. Адзін з іх асабліва ўразіў Ірыну Шатыронак. З далёкага 1935 года на яе быццам глядзелі родныя людзі — муж і малодшы сын. Дзіўнае падабенства...

— Цяпер разумею, чаму пры першым знаёмстве рад-

ня мужа глядзела на яго і дружна ўсклікала: «Будаль!» Такія падобныя Мікалай з пляменнікам, родная кроў, — зазначае письменніца.

Пэўна, кожная сям'я захоўвае свае тайны, дамашнія легенды, тэмы і драмы, якія пад тоўшчай гадоў даўно пераўтварыліся ў маўклівыя прыпавесці.

Ірына Шатыронак удзячная за дапамогу супрацоўнікам архіваў, музеяў, краязнаўцам, журналістам і ў будучыні, магчыма, прадоўжыць кнігу, дапоўнішы яе падзеямі з партызанскай вайны 1941-1944 гадоў у Налібоцкай пушчы.

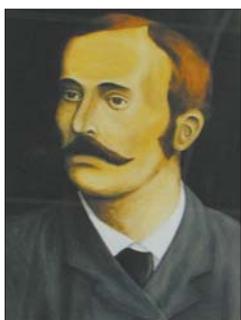
— Столькі дадатковай інфармацыі здабыла за апошнія гады, што не магу спыніцца, іду ўсё далей, амаль навобмацак рухаюся па забытых лабірынтах памяці. Для мяне самой столькі загадак, столькі пытанняў без адказаў, — кажа Ірына Шатыронак.

Барыс ПРАКОПЧЫК

■ Спадчына

ГРАФ ЧАПСКИ ВЯРТАЕЦЦА

Навіна для аматараў сёвай даўніны — ствараецца фонд імя Караля Чапскага. Напамнім шырокаму колу чытачоў, што **Ян Караль Аляксандр фон Гутэн-Чапскі быў галавой гарадской управы Мінска тры тэрміны — з 1890 па 1901 год. З яго дзейнасцю звязана з'яўленне тэатра (цяпер імя Янкі Купалы), тэлефоннай станцыі агульнага карыстання, сучасных дарог і гарадскіх вуліц, трамвая-конкі, электрастанцыі на Свіслачы, гарадской публічнай бібліятэкі, піўзавода (цяперашня «Аліварыя»), прытулку для бяздомных, водаправода і каналізацыі. Намаганнямі маладога мэра, а яму ў той час было крыху за трыццаць, Мінск ператварыўся ў сапраўдную еўрапейскую сталіцу.**

— Фонд імя Караля Чапскага задуманы як некамерцыйная мікра-фінансавая арганізацыя, яна будзе займацца шырокім колам пытанняў, у тым ліку і падтрымкай малога і сярэдняга прадпрыемства, — расказвае адзін з ініцыятараў стварэння Іван Гардзіеўскі, які ўзначальвае мясцовы гісторыка-культурны фонд «Ляліва» і мае адпаведны вопыт. — Але сёння нам важна сказаць, што з дапамогай фонду спадзяёмся зрушыць з месца работу па ўшанаванні памяці самога патрыёта і падзвіжніка Чапскага. Грамадскасць уздымае пытанне аб установах у горадзе бюста Каралю Чапскаму і прывяздзенні ў парадак месца, дзе пахаваны гарадскі галава. У прыватнасці, прапануецца аднавіць каплічку на радавым пахаванні графаў Чапскіх у Станькаве, бо сёння яно вельмі непрыгляднае. У 1960-я гады, калі капліца, якая стаяла на радавой крыпце, ад часу правалілася, яе проста зраўнавалі з зямлёй. А пад ёю пахавана пяць прадстаўнікоў слаўтага роду, у тым ліку сам граф Караль Чапскі. Там сёння проста невялікі ўзгорчак, да апошняга часу

нават крыжа не было. Летась ад імя грамадскіх арганізацый, ад Саюза прадпрыемальнікаў паставілі крыж і на ім напісалі, хто пахаваны. Але Караль Чапскі заслугоўвае, каб яго магіла была адноўлена належным чынам.

Навуковы кіраўнік Станькаўскага палацава-паркавага комплексу архітэктар Алег Масліеў распрацаваў праект капліцы. Праекты ўстаноўкі бюста і рэстаўрацыі капліцы знаходзяцца на сайце Talaka.by, з імі можна пазнаёміцца і нават падтрымаць матэрыяльна.

Створаны грамадскі камітэт, які звярнуўся ў Мінгарвыканкам з прапановай установаць бюст Каралю Чапскаму. Горад папрасіў даць прапановы па бюсце — з прывязкай да мясцовасці і ўказаць крыніцу фінансавання, бо гарадскім бюджэтам не прадугледжана ўстаноўка такіх помнікаў. Што тычыцца месца, то актывісты прапануюць установаць бюст Каралю Чапскаму ў скверы на вуліцы Леніна, а побач усталяваць памятны знак. Менавіта там знаходзілася гарадская управа.

З мэтай збору сродкаў арганізавана цэлая серыя выязных «круглых сталоў» у Станькаве і Прылуках па тэме «Культурная спадчына як фактар устойлівага развіцця мясцовай тэрыторыі». Для ўдзельнікаў праводзіцца насычаная экскурсія па музеі, з заходам у скарбніцу і на ратонду на беразе возера, а таксама ў царкву, за аднаўленне якой дзякуй ураду і мясцовай суполцы.

Разам з Іванам Гардзіеўскім важнай работай займаецца вялікая кола людзей, не абыякавых да нашай агульнай гісторыі. Сярод іх заслужаны работнік культуры, дырэктар цэнтра народнай творчасці ў Прылуках Леанід Воўчак, стваральнік грамадскага аб'яднання «Прылуцкая спадчына» Інеса Кароль, пісьменнік Анатоль Валахановіч — аўтар яшчэ не выдадзенай кнігі пра Чапскага. Гісторыкі, пісьменнікі, краязнаўцы...

Энтузіястаў падтрымліваюць Саюз юрыдычных асоб «Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрыемальніцтва», грамадскае аб'яднанне «Мінскі сталічны саюз прадпрыемальнікаў і работадаўцаў», Беларуска-польскі фонд культуры, Інстытут польскі ў Мінску, БДУ і БДУКІ, БНТУ. Арганізатары спадзяюцца, што падключыцца іншыя. І, безумоўна, падкрэліваюць яны, патрэбны сур'ёзныя інвестары.

Узнаўленне памяці пра славны род Чапскіх — толькі палова справы, якую хоча ўзяць на сябе фонд. Яго актывісты выступілі з прапановай ажыццявіць праграму «Культурная спадчына краіны — здабытак свету». З адраджэннем — не здзіўляйся — Вялікага Княства Літоўскага. Праўда, маецца на ўвазе ўзнавіць яго ў мініяцюры, на тэрыторыі ў 200 гектараў побач з Мінскам (месца ўжо прыгледзелі).

А на мяжы з ВКЛ стварыць вялікі культурна-забаўляльны комплекс для адпачынку гасцей — з прыгожым амфітэатрам, падводным рэстаранам, святломузычным фантанам. І ўсё гэта экалагічна чыстае, бо сілкавацца будзе ад сонечных панэляў. Экалагічнай задумана і сцежка ўздоўж ракі, па якой турысты пасля знаёмства са Станькавам і Прылукамі выйдучь на самы высокі пункт Мінскага раёна — 242 метры. Сядучь там на паветраныя шары і з вышыні птушынага палёту палюбуюцца маленькім Вялікім Княствам Літоўскім.

— Турыстам прапануем сотні маршрутаў па ўсёй Беларусі, будзе арганізаваны трансфер. Да іх паслуг верталёт, легкавая машына, камфартабельны аўтобус, нават запрэжаныя конныя экіпажы. Ідэя — стварыць побач з Мінскам нацыянальны турыстычны брэнд «Беларусь праз вякі» — «Спадчына Вялі-

Грамадскасць уздымае пытанне аб установах у горадзе бюста Каралю Чапскаму і прывяздзенні ў парадак месца, дзе пахаваны гарадскі галава.

кага Княства Літоўскага». Пытанні гэтыя прагавораны ў Мінскім аблвыканкаме, Міністэрстве культуры і шэрагу галіновых міністэрстваў, — падтрымаў размову першы віцэ-старшыня грамадскага аб'яднання «Мінскі сталічны Саюз прадпрыемальнікаў і работадаўцаў» Анатоль Грамадчанка, які разам з Іванам Іванавічам наведаў «Звязду».

Між іншым, Іван Гардзіеўскі паабяцаў правесці прэс-тур для журналістаў розных выданняў, усё паказаць і расказаць.

Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ

Сядзіба ў Станькаве – адзін з многіх помнікаў багатай спадчыны Чапскіх, які захаваўся. Тут нарадзіўся Караль Чапскі.

■ Мінус чатыры нулі

Менш чым праз тры тыдні ў нас з вамі з'явіцца новыя грошы. Будзе праведзена дэнамінацыя, калі замест старых звычайных банкнот узору 2000 года мы пачнём атрымліваць новыя папяровыя грошы і манеты ўзору 2009 года. Маштаб аб'яўленай дэнамінацыі складзе адзін да 10 тысяч (за сённяшняй 100 рублёў нам дадуць адну новую капейку). Вось тады з мільянераў мы ператворымся ў звычайных людзей, якія атрымліваюць заробкі сотнямі паўнаватасных рублёў. Мы працягваем адказваць на ўсе існуючыя пытанні, якія звязаны з увядзеннем новых грошай. У гэтым дапамагаюць спецыялісты Нацбанка, Мінгандлю і падатковага ведамства.

ІЗНОЙ ВЯРТАЕЦЦА ЗВОН МАНЕТ...

І чэргі, упэўнены спецыялісты гандлёвай сферы

На рэшту атрымаем манеты

Тыя, хто прывык у крамах разлічвацца наяўнымі грашыма, ужо ў ліпені абавязкова атрымаюць у свае кішэнні першыя нацыянальныя манеты. Усяго мы будзем мець восем наміналаў беларускіх манет: адну, дзве, пяць, дзесяць і дваццаць капеек (гэта 100, 200, 500, 1000 і 2000 на старыя грошы), а таксама адзін і два рублі (10 тысяч і 20 тысяч узору 2000 года). Заўважу, што менавіта наміналамі гэтых грошай мы атрымліваем рэшту на касях. Так што даволі хутка манеты атрымаюць усе, хто не сябрае актыўна з банкаўскімі карткамі.

З цягам часу гэтых самых манет на руках у насельніцтва павінна быць шмат, бо старых грошай у абарачэнні будзе ўсё менш, а на рынках з «пластыкам» працягуюць далёка не ўсе структуры. Наша банкаўская сістэма сітуацыю пралічыла загадзя.

«Буйныя банкі, якія маюць значную колькасць пунктаў ва ўсіх рэгіёнах Беларусі, рыхтуюцца адкрыць спецыяльныя касы для размену банкнот старога і новага ўзору на манеты ў сваіх разлікова-даведаных цэнтрах. Гэтую працу актыўна праводзіць Беларусбанк, БПС-Ашчадбанк і іншыя банкі краіны», — паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення наўнага грашовага абарачэння Нацыянальнага банка Сяргей ГАЙКО на нарадзе ў Міністэрстве гандлю.

На працягу ліпеня практычна 100% банкаўскай сістэмы прайдзе на загрузку банкаматаў новымі купюрамі.

Паводле яго слоў, пакуль застаюцца пытанні па частцы інкасацыі старых банкнот. «Мы падрыхтавалі яшчэ ліст-тлумачэнне на банкаўскую сістэму. Гэтая інструкцыя хутка з'явіцца на афіцыйным сайце Нацбанка, каб кліенты бачылі тэхналогію здачы вырочкі», — расказаў спецыяліст. Пры гэтым ён падкрэсліў, што ў цэлым у банкаў практычна няма пытанняў да нацыянальнага фінансавага рэгулятара аб працы з 1 ліпеня. Таксама Сяргей Гайко паведаміў, што гэтымі днямі Нацыянальны банк Беларусі звярнуўся да ўсіх гульцоў банкаўскай сістэмы з просьбай дастаўляць кліентам (суб'ектам гаспадарання) грошы новага ўзору па мінімальным тарыфах за перавозку. «Мы гатовыя падмацоўваць банкаўскую сістэму банкнотамі і манетамі бясплатна пэўны перыяд часу. Акрамя таго, мы даводзім банкам, каб і яны таксама гэтым аперацыі ажыццяўлялі без аплаты. Адзіны ёсць

момант: фарміраванне банкнот і манет будзе ажыццяўляцца бясплатна, але сама паслуга перавозкі будзе мець пэўную плату. Але мы пайшлі далей: просім банкі разглядаць пытанне дастаўкі па максімальна нізкіх тарыфах за перавозку або наогул без збірання платы», — адзначыў Сяргей Гайко. Акрамя таго, паводле яго слоў, Нацыянальны банк рэкамендуе актыўна дастаўляць новыя грошы ў разлікова-даведаных цэнтрах, якія знаходзяцца на тэрыторыі гандлёвых аб'ектаў, і прадастаўляць магчымасць кліентам ажыццяўляць бясплатны абмен.

3 карткамі будзе прасцей

Намеснік міністра гандлю Ірына НАРКЕВІЧ паведамляе, што іх ведамства разлічвае на максімальна хуткі абмен старых банкнот на новыя.

«Мы лічым, што наш гандаль і сэрвіс арганізуюць зладжаны абменны працэс у максімальна хуткі тэрмін. Але прагназаваць сітуацыю пакуль складана», — адзначыла спадарыня Наркевіч. Яна падкрэсліла, што пакупнік будзе мець права да 1 студзеня 2017 года разлічвацца купюрамі як новага, так і старога ўзору. «Зразумела, што першыя часы пасля дэнамінацыі ў крамах будуць чэргі. Але мы павінны ўсведамляць і тое, што пры разліку карткай ніякіх праблем не будзе. Трэба пра гэта больш гаварыць і тлумачыць перавагу безнаўных разлікаў», — лічыць намеснік міністра.

Таксама Ірына Наркевіч нагадала, што Нацыянальны банк рэкамендаваў банкаўскай сістэме бясплатна падмацоўваць суб'екты гаспадарання новымі грашыма. Акрамя таго, намеснік міністра канстатавала, што бясплатны абмен можна будзе ажыццяўляць у шасці аддзяленнях рэгулятара ва ўсіх абласцях краіны.

Безнаўных разлікі — толькі ў новым маштабе рубля

Банкі Беларусі загадзя раскажуць аб інавацыях у афармленні дакументаў для безнаўных разлікаў у сувязі з дэнамінацыяй. Аб гэтым гаворыцца ў пастанове праўлення Нацыянальнага банка ад 23 мая №266.

Згодна з гэтым дакументам, нашы камерцыйныя банкі не пазней за 15 чэрвеня з дапамогай сістэм дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання, SMS-паведамленняў, па тэлефоне або па пошце, шляхам накіравання звестак на e-mail прайнфармуюць кліентаў пра змены ў афармленні разліковых дакументаў у сувязі з дэнамінацыяй. Гэтую інфармацыю таксама можна будзе знайсці ў месцах абслугоўвання кліентаў

і на афіцыйных сайтах банкаў.

У пастанове, у прыватнасці, сказана, што з 1 ліпеня пры ажыццяўленні безнаўных разлікаў у беларускіх рублях у накіраваных у банк разліковых дакументах сума пераводу павінна паказвацца ў беларускіх рублях-капейках. Тут і ў старым маштабе грашовай адзінкі паралельнага абарачэння не будзе. Банкі з

еца зачыніцца «без паведамлення адпаведнаму мясцовому выканаўчаму і распарадчаму органу» альбо перайсці на разлікі наяўнымі грашыма. Так, расклад працы можна падкарактаваць самастойна, але «ў гэтых выпадках у абавязковым парадку павінна быць прадастаўлена адпаведная інфармацыя спажыўцам», — папярэджаюць у Мінгандлю.

Фота Надзеі БУЖАК.

першага дня ліпеня не будуць прымаць да выканання (на інкаса) дакументы, аформленыя з парушэннем гэтага і некаторых іншых патрабаванняў.

Разліковыя дакументы, прынятыя, але не выкананыя па закончэнні банкаўскага дня 30 чэрвеня, канфіскавуюцца банкам і не пазней за 2 ліпеня вяртаюцца без выканання (не выконваюцца). Аб гэтай асаблівасці банкі таксама прайнфармуюць сваіх кліентаў да 15 чэрвеня.

Банкаматы прымусяць працаваць толькі «па-новаму»

Каля 35% банкаматаў Беларусі 1 ліпеня будуць загрузаны грашовымі знакамі ўзору 2009 года, паведамляе прэс-служба нашага фінрэгулятара.

«Нацыянальны банк настойвае на максімальнай загрузцы банкаматаў новымі грашыма ўжо з 1 ліпеня. Банкі на гэта нацэлены. Разлічваем, што каля 30-35% банкаматаў будуць загрузаны новымі банкнотамі. А на працягу ліпеня практычна 100% банкаўскай сістэмы прайдзе на загрузку банкаматаў новымі купюрамі», — адзначыў начальнік упраўлення Нацбанка Сяргей Гайко.

Ён падкрэсліў, што галоўная задача, якую ставіць Нацыянальны банк, — як мага хутчэй напоўніць сістэму новымі грашовымі знакамі і выключыць з абарачэння банкноты ўзору 2000 года. «Мы разумеем, што паралельнае абарачэнне або магчымасць разлічвацца двума наміналамі — новым і старым — будзе выклікаць складанасці, таму асноўная задача банкаўскай сістэмы — максімальна забраць адны і выпусціць другія. У гэтай частцы ўсё, што залежала ад Нацыянальнага банка, зроблена, а ўсе неабходныя рашэнні прыняты», — запэўніў спецыяліст.

«Кругласутачнікам» уначы на 1 ліпеня дазволілі не працаваць

Установам грамадскага харчавання, бытавога абслугоўвання і магазінам, рэжым функцыянавання якіх прадугледжвае працу і пасля поўначы, Мінгандлю дазволіла зачыніцца ў ноч з 30 чэрвеня на 1 ліпеня. У ведамстве прынялі такое рашэнне ў сувязі з правядзеннем дэнамінацыі, калі могуць узнікнуць складанасці з аплатай тавараў або паслуг банкаўскай карткай.

У ведамстве ўдакладнілі, што такім установам уначы перад дэнамінацыяй дазваля-

Надбаўкі і нацэнкі карэктуюцца на карысць спажыўцоў

Мінгандлю таксама растлумачыла, як пасля дэнамінацыі акругляць цэны на групы тавараў, на якія распаўсюджваецца дзяржаўнае рэгуляванне.

Спецыялісты міністэрства адзначаюць, што суб'ектам прадпрымальніцкай дзейнасці пры акругленні цэн абавязкова трэба выконваць гранічныя памеры рознічных цэн, гандлёвых надбавак і (або) нацэнкаў па таварах, у дачыненні да якіх ажыццяўляецца цэнавае рэгуляванне. Калі пры такім акругленні рознічны кошт тавару робіцца большым за гранічны ўзровень, тады памеры надбаўкі ці нацэнкі трэба карэктаваць у бок змяншэння. Пры фарміраванні цэн на цыгарэты трэба выконваць гранічны мінімальны ўзровень рознічных цэн і рабіць адпаведную карэктуючку.

Парадак афармлення разліку цэн на рэгуляваныя тавары можа вызначацца самастойна кіраўніком арганізацыі гандлю або грамадскага харчавання, але... У Мінгандлю нагадалі, што на бульбу і агародніну аблывіканкамамі і Мінскім гарвыканкам устаноўлены гранічныя максімальныя гандлёвыя надбаўкі. У кожнай вобласці свой узровень гандлёвых надбавак на гэтыя віды прадукцыі (у прыватнасці, на бульбу) максімальная гандлёвая надбаўка ў абласцях складае 25% да адпуюскай цэны. Таму суб'ектам трэба звярнуць увагу, што пасля акруглення коштаў гранічны памер гандлёвай надбаўкі на бульбу павінен скласці не больш за 25%.

Абмен расцягнецца на 5,5 года

Паралельнае абарачэнне розных нацыянальных банкнот з адначасовым выманнем з гандлёвай сеткі старых грошай і зямшчэннем іх на новыя працягнецца з 1 ліпеня да пачатку наступнага года. Налета магазіны ўжо не будуць прымаць старыя грошы.

Абмяняць старыя грашовыя знакі на новыя можна будзе з 1 студзеня 2017 года па 31 снежня 2019 года ўключна ў Нацыянальным банку, банках і нябанкаўскіх крэдытна-фінансавых арганізацыях Беларусі. З 1 студзеня 2020 года па 31 снежня 2021-га ўключна старыя грошы на новыя можна будзе абмяняць толькі ў Нацыянальным банку. А з 1 студзеня 2022 года грашовыя знакі ўзору 2000 года будуць лічыцца несапраўднымі.

Сяргей КУРКАЧ.

kurkach@vziasda.by

«НАГРЭЛІ РУКІ» НА ЧУЖЫХ МЕТРАХ

Агенцтвы нерухомаści афіцыйна вымагалі грошы з уласнікаў жылля

Большасць беларусаў, якія надумалі набыць або прадаць жыллё, лічаць за лепшае звярнуцца па дапамогу ў рээлтарскае агенцтва — каб другі бок не ашукаў ды дакументы ўсе былі ў парадку. Тым больш што шмат хто такую здзелку ўвогуле робіць раз у жыцці. І раптам яны высвятляюць, што несумленныя супрацоўнікі некаторых кампаній могуць падмануць і «нагрэць рукі» на гаспадарых нерухомаści яшчэ больш, чым заўзяты рабаўнік. Прымушаюць заключаць дагавор пакупніка, які сам знайшоў патрэбны варыянт; аплачваць у «поўным пакеце» паслугі, якія не аказваліся; браць у 60 (!) разоў больш грошай, чым трэба па законе. За гэтыя і іншыя правапарушэнні за няпоўны месяц пазбаўлены ліцэнзій і закрыліся тры буйныя агенцтвы: «Агенцтва нерухомаści «Акадэмічнае», «Бізнес Нерухомасць» і «Цэнтр гандлю нерухомасцю «ПАКАДАН».

Няма дагавора? Усё роўна плаці!

Апошняя кропля для спынення работы «Акадэмічнага» стаў зварот у Міністэрства юстыцыі адной з пакупніц, якую супрацоўнікі агенцтва вымушалі заплаціць за набытае жыллё. Матывавалі гэта тым, што з прадаўцом кватэры ў іх заключаны дагавор, згодна з якім апошні аплачвае комплексную паслугу па знаходжанні рээлтарамі патэнцыйнага пакупніка, афармленню дакументаў і шэрагу іншых. А значыцца, пакупніца таксама павінна аформіць дагавор з кампаніяй і аплаціць паслугу па падборы ёй жылля ў памеры 90 базавых велічынь (далей — БВ). Аргументы, што грамадзянка сама знайшла гэтую кватэру праз прапановы, размешчаныя ў інтэрнэце, таму паслуга па пошуку ёй не аказвалася, да ўвагі не прымаліся.

Між тым, як адзначыў намеснік міністра юстыцыі Сяргей ЗАДЗІРАН, пры наяўнасці дагавора на аказанне паслуг з прадаўцом супрацоўнікі агенцтва не маюць права перашкаджаць патэнцыйнаму пакупніку, з якім у іх не аформлены дагавор, у набыцці маёмасці. Асабліва грубым парушэннем у дадзеным выпадку стала патрабаванне аплаты за паслугу па падборы варыянтаў жылля, якое пакупніца знайшла самастойна, без дапамогі супрацоўнікаў кампаніі.

Агенцтва «Бізнес Нерухомасць», якое працавала з адміністрацыйнымі аб'ектамі, аказалася яшчэ больш вынаходлівым у справе ашукання кліентаў. Згодна з законам, кошт паслугі па аглядзе аб'екта нерухомаści з пісьмовым афармленнем акта гэтага агляду каштуе 5 базавых велічынь. Аднак супрацоўнікі кампаніі прызвычаліся браць за гэтую паслугу грошы ў залежнасці ад колькасці агледжаных будынкаў. Такім чынам, набягалі сумы ў 60, 85 і нават 305 базавых, і, урэшце, выніковыя лічбы ў дагаворах з кліентамі перавышалі ўстаноўленыя ў 12, 17 і нават 60 разоў. Акрамя таго, паслугі аказвалі не толькі рээлтары агенцтва, а і асобы, якія не мелі на гэта права.

Замест працэнтаў — базавыя велічыні

Агенцтва «ПАКАДАН» пазбавілася ліцэнзій ў мінулыя пятніцы. На гэты раз у Мінюст звярнулася жанчына, якая з дапамогай кампаніі прадавала за 245 мільёнаў беларускіх рублёў (\$18 000) пакой. (Сумы пазначаны на перыяд мінулага года. — Аўт.) Першапачатковая сума за паслугі, якую назвалі супрацоўнікі, пры завяршэнні справы ўзрасла больш чым у два разы.

На першай кансультацыі ў агенцтве ёй казалі, што за сваю працу па дапамозе ў арганізацыі продажу пакоя яны возьмуць 3% ад кошту. Гэта 7 350 000 беларускіх рублёў (\$600). Такая сума прадаўца задаволіла, і яна заключыла дагавор. Аднак у выніку ёй давялося аддаць «ПАКАДАН» не \$600, а амаль 1000 (на той момант — 18 мільёнаў). За пакой прадавец атрымала 245 мільёнаў, 18 з якіх ну ніяк не адпавядалі 3%, што яна мусіла заплаціць агенцтву згодна з першапачатковай дамоўленасцю. Выніковая сума перавысіла папярэднюю больш чым у два разы і склала 7,3% ад кошту аб'екта нерухомаści.

— Калі мы разлічаліся з пакупніком у агенцтве, рээлтар адлічыў з атрыманай мной сумы частку грошай (свой працэнт). Мне падалося, што гэта больш чым \$600, але ў той момант я прамаўчала, бо лічыла, што памылілася. І ўжо калі мы накіраваліся да натарыуса, каб аформіць дакументы, стала зразумела, што не хапае амаль \$1000. Я папрасіла спецыяліста агенцтва даць мне паперы, па якіх будзе відаць, што я аплаціла іх паслугі, і якія б патлумачылі, чаму цана падрасла. Мне падрыхтавалі новы дагавор — так званы акт аб выкананых работах, дзе быў прапісаны цэлы шэраг паслуг, якія мне не аказваліся, аднак якія складалі якраз узятую з мяне суму ў 18 мільёнаў. Падпісаць яго я адмовілася і звярнулася па дапамогу ў Мінюст, — расказала нам прадавец.

Аказалася, што суму ў агенцтве налічылі не ў працэнтах, а ў базавых велічынях (ажно 100 БВ). Між тым, згодна з Тарыфамі на рээлтарскія паслугі, зацверджанымі пастановай Савета міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14.03.2008 № 386, пры кошце аб'екта нерухомаści да 4 200 базавых уключна кошт рээлтарскіх паслуг складае 3% ад кошту аб'екта. Калі цана аб'екта перавышае 4200 базавых, сума, якая адлічваецца рээлтару, складае 1% ад кошту або налічваецца ў базавых велічынях. У дадзеным выпадку пакой каштаваў 245 мільёнаў (1361 базавая), і сума адлічэння павінна была адпавядаць менавіта тым \$600, абумоўленым з пакупніком на пачатку работы, пракаменціравалі ў Мінюсце.

Чым кіравалася агенцтва, калі налічвала суму зыходзячы з базавых велічынь, а не працэнтаў, і чаму іх было ажно 100, невядома, аднак вынік такой работы відавочны — агенцтва пазбаўлена ліцэнзій і права на работу.

Ірына СІДАРОК. sidarok@vziasda.by

Как вырастить бизнес?

Совместный студенческий бизнес-инкубатор России и Беларуси планируют открыть на базе университетов Минска и Москвы. В нем молодые предприниматели Союзного государства смогут вырастить свои идеи до реальных проектов и представить их инвесторам.

Об этом представители БРСМ и Российского союза молодежи договорились на Российско-Белорусском молодежном форуме, который прошел в Минске на прошлой неделе. Заместитель председателя Российского союза молодежи Татьяна Селиверстова отметила: «Мы будем активно заниматься вопросами инновационного сотрудничества и сотрудничества в сфере предпринимательства».

У наших партнеров по Союзному государству уже есть опыт создания подобных проектов. К примеру, Российско-Китайский студенческий бизнес-инкубатор. Одна из его форм партнерства предполагает отбор участников для работы в группах с куратором. Для них в течение полугода организована образовательная программа для развития их проекта. Результаты представляют инвесторам, а лучшие из них запускают в производство.

Беларусь также опробовала этот метод ведения бизнеса. В прошлом году бизнес-инкубатор Парка высоких технологий принял своих первых стартап-резидентов. Их программа «роста» рассчитана на год и также включает менторство, помощь с инвестициями и экспертную поддержку.

Ожидается, что бизнес-инкубатор России и Беларуси поможет студентам Союзного государства создавать и продвигать совместные идеи. Запустить проект планируют в следующем году.

Надежда АНИСОВИЧ.

№ 10 (48) Вторник 14 июня 2016 года Для читателей Беларуси, России, Казахстана, Армении, Кыргызстана

Выходит 2 раза в месяц

Издается с 26 апреля 2014 года

ПЛОЩАДКА ДЛЯ СОТРУДНИЧЕСТВА

В рамках проведения третьего Форума регионов Беларуси и России знаковым мероприятием стала 26-я специализированная выставка «БЕЛАГРО-2016», которую посетили и первые лица обеих стран —

Александр Лукашенко и Владимир Путин.

Дело в том, что одновременно с Форумом регионов в Минске стартовала Белорусская агропромышленная неделя.

Эта международная специализированная выставка проходила в столице Беларуси с 7 по 11 июня. Экспозиция размещалась на территории аэропорта «Минск-1», а ее площадь составила более 31 тысячи квадратных метров. Участие в ней приняли 535 компаний из 23 стран мира.

Сергей КУРКАЧ.

Фото БЕЛТА.

■ Слово дипломату

«...МОРЕ, КУДА ВПАДАЕТ МНОЖЕСТВО РЕК»

Как понимают интеграцию в Кыргызстане

Кыргызстан стал пятой страной, присоединившейся к Евразийскому экономическому союзу. Эта страна находится от нас дальше других, но, как оказалось, у Беларуси с Кыргызстаном есть много точек соприкосновения. Как сократить путь из Бишкека до Минска? Что Кыргызстан хотел бы позаимствовать из белорусского опыта? Что это государство считает своим наибольшим достижением? Как Кыргызстан видит себя в ЕАЭС? Об этом и многом другом корреспонденту «СЕ» рассказал Чрезвычайный и Полномочный Посол Кыргызской Республики в Республике Беларусь Кубанычбек ОМУРАЛИЕВ.

ЗАЩИТИТЬ ПРАВА СВОИХ ГРАЖДАН

— В чем особенность Кыргызстана как участника Евразийского экономического союза?

— На саммите в Астане Президент Кыргызстана Алмазбек Атамбаев отметил, что ЕАЭС — необходимость и что он верит в будущее объединения. Почему мы вошли в ЕАЭС? Для нас важно свободное движение товаров и услуг, ведь наши основные торговые партнеры — Россия и Казахстан. Но, как вы знаете, для государства, в том числе для дипломатов, главнейшая задача — защита прав своих граждан. В России и в Казахстане есть наши трудовые мигранты: по разным данным это более полумиллиона человек, и большинство их трудятся и

Фото Евгения ПЕСЦКОГО.

пребывают в РФ. В рамках ЕАЭС обеспечивается не только свободное перемещение товаров и услуг, но и трудовых ресурсов. А это, думаю, самое главное. Поэтому на ваш вопрос я бы ответил следующим образом: у Кыргызстана во главе угла стоят не только экономические вопросы, но и защита интересов наших граждан.

— Как отнеслось население страны вообще и предприниматели в частности к присоединению страны к Евразийскому экономическому союзу?

— Чингиз Айтматов в одном из своих интервью сказал так: «Евразийство, если можно так выразиться, — это море, куда впадает множество рек, и в том смысле их течений. А без рек и морю не бывать... Так представляется подчас».

Скажу честно: в течение года до вступления был очень долгий спор о том, насколько нам необходимо вступать в ЕАЭС. Это обсуждалось и в обществе, и в бизнес-кругах, и в парламенте — Кыргызстан, как вы знаете, парламентско-президентская республика. И у сторонников присоединения Кыргызстана к ЕАЭС, и у противников этого шага были свои аргументы.

«За» выступали те, кто желал упростить движение товаров и услуг в Россию и Казахстан, те, кто защищал интересы наших мигрантов. А вот предприниматели, занимающиеся импортом и реэкспортом из других стран, выступили против: после присоединения для них выросли тарифные пошлины. Противники также связывали свои доводы с политикой, но следует отметить, что ЕАЭС — экономический союз.

В конце концов, после долгих обсуждений внутри государства с одобрения парламента правительство приняло решение вступить в ЕАЭС. Главным вдохновителем этого решения был наш Президент.

— С какими трудностями столкнулась страна в первые месяцы членства в Евразийском экономическом союзе?

— Мы всегда хотим быстрой отдачи. Правительство аргументированно доказывало, что вступление в ЕАЭС принесет нам пользу, но начался экономический кризис — не только в регионе, но и в других частях мира. Скоро будет год, как мы в ЕАЭС. Отдачи заметной нет и сейчас, но она ожидается в перспективе.

(Окончание на 4-й стр. «СЕ».)

БАЛАНС ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫХ ИНТЕРЕСОВ

На III Форуме регионов Беларуси и России его разрабатывали сообща

Белорусские производители сельхозпродукции в этом году запланировали обеспечить поставку 390 тысяч тонн мяса и мясопродуктов и 4 млн тонн молока и молокопродуктов на российский рынок. Сейчас продукты в эту страну поставляются ровно в тех объемах, о которых наши страны предварительно и договаривались.

В дальнейшем Беларусь и Россия не планируют отказываться от прогнозных балансов поставок продовольствия, сообщил **министр сельского хозяйства и продовольствия Беларуси Леонид ЗАЯЦ** на секционном заседании III Форума регионов Беларуси и России. Более того, белорусская сторона по просьбе России может в дальнейшем и увеличить эти поставки.

В свою очередь **заместитель министра сельского хозяйства России Сергей ЛЕВИН** отметил, что прогнозные балансы за последние годы доказали свою жизнеспособность. «Это надежный инструмент, чтобы планировать производство в наших странах, чтобы балансировать рынок и поддерживать стабильность. С учетом позитивного опыта мы будем пользоваться этим инструментом и дальше. Надеюсь, что наш товарооборот будет стабильно и неуклонно расти», — пояснил он. Сергей Левин подчеркнул, что Форум регионов — замечательная площадка для налаживания деловых связей. «Практически нет такого российского региона, который не имел бы прямых и долгосрочных отношений с белорусскими областями. Это лишний повод встретиться, сверить часы и наметить планы будущего сотрудничества», — считает Сергей Левин.

В качестве соратников

Леонид Заяц уверен, что белорусский и российский продовольственные рынки должны дополнять друг друга. «С российскими коллегами нам необходимо делиться секретами технологий, чтобы мы не устраивали между собой жесткую конкуренцию, а могли дополнять наши продовольственные рынки той продукцией, которая сегодня в избытке у одного из партнеров», — подчеркнул министр. Тут он напомнил, что на общий рынок ЕАЭС сейчас завозится продукция на сумму порядка 45 млрд долларов из третьих стран. «Наша задача — замещать тот продукт, который импортируется», — уверен министр.

По его словам, Беларусь и Россия должны усилить работу по углублению торгово-экономических связей. «На форуме обсуждаются все проблемные моменты, планируется устранить все препоны продвижению нашей продукции на российский рынок, а российской — на наш. Должна быть здоровая конкуренция, в которой победит тот, у кого выше потребительские качества товаров и доступная стоимость», — пояснил он.

Глубина переработки

Российская сторона готова принимать рыбную продукцию от белорусских предприятий, если последние будут действительно качественно перерабатывать поступающую из третьих стран рыбу. На данном этапе восемь рыбных предприятий нашей страны не могут поставлять свою продукцию в Россию. Но вопрос решаемый. «Четыре из них мы предлагаем открыть уже сейчас. Документы готовы и переданы в Рос-

Министр сельского хозяйства и продовольствия Беларуси Леонид ЗАЯЦ.

сельхознадзор. Ждем их решения», — отметил министр.

Леонид Заяц пояснил, что рыба, которая идет на переработку в Беларусь, поставляется с разрешения Россельхознадзора. «Аттестованные предприятия Норвегии по разрешению специалистов российского ведомства могут поставлять сырье на наши предприятия для последующей переработки. А потом уже с измененным торговым кодом, в новом виде рыба идет на рынок России», — рассказал он. Министр подчеркнул, что те предприятия, которые хотят поставлять продукцию на рынок РФ, должны строго выполнять поставленные условия. «Постепенно мы планируем открывать и остальные предприятия, но для этого они должны выправить ситуацию у себя на производстве», — пояснил Леонид Заяц.

Следует напомнить, что в 2015 году службами Россельхознадзора были проинспектированы все предприятия рыбной отрасли нашей страны. Десять из них были добровольно закрыты белорусской стороной по причине нарушения санитарных норм и правил.

«Меркурий» видит все

Заместитель начальника управления ветеринарного надзора при экспортно-импортных операциях, на транспорте и международного

сотрудничества Россельхознадзора Артем ДАУШЕВ отметил на форуме, что российский потребитель должен быть полностью уверен в качестве и изначальной «прописке» продуктов питания, которые поступают извне, в том числе и со стороны Беларуси. «Один из основных моментов, которые мы сейчас обсуждаем с нашими белорусскими коллегами, — это внедрение информационных систем. В России информационные системы используются практически во всех областях в сфере ветеринарного надзора. И сейчас мы активно обсуждаем вопрос их внедрения в Беларусь, что позволит обеспечить контроль прослеживаемости перемещения товаров. Беларусь уже использует одну из них, «Аргус», сейчас ведутся переговоры об использовании второй информационной системы — «Меркурий», — пояснил он.

По словам специалиста, эта система позволит обеспечить прослеживаемость перемещения всех подконтрольных ветеринарному надзору товаров. «Мы сейчас формируем общий рынок, и здесь одним из основных моментов при взаимных поставках товаров и ввозе по импорту является соблюдение в первую очередь законодательства ЕАЭС и стран-членов. Если говорить об импортозамещении, то при поставках животноводческой продукции должна быть переработка, при поставках продукции растениеводства

должно быть четкое подтверждение того, что продукция происходит из тех стран, которые указаны в фитосанитарном сертификате», — отметил Артем Даушев.

Молоко и метро

Заместитель председателя Комитета по аграрно-продовольственной политике и природопользованию Совета Федерации Федерального Собрания РФ, представитель от Челябинской области Ирина ГЕХТ перед началом секционного заседания III Форума регионов Беларуси и России заявила, что Челябинский регион в последнее время активно расширяет сотрудничество с Беларусью. Из Челябинска сюда идет металлопрокат, машины, из Беларуси — чаще всего продукты питания. «К примеру, во время форума было подписано соглашение с Челябинской областью о поставках из Беларуси сухого молока. Кроме того, у нас сейчас есть ряд перспективных проектов, в которых участвуют белорусы. К примеру, строительство метрополитена», — пояснила она. Ирина Гехт рассказала, что строительство метро в Челябинске долгое время было заморожено, но сейчас эти работы возобновляются. «Мы привлекаем институт «Минскгражданпроект» для проектирования, кроме того, планируем задействовать и белорусских строителей», — сказала зампред комитета.

Представитель Совета Федерации также сообщила, что в Челябинской области уже создано несколько совместных предприятий по сборке сельхозтехники, планируется создание кластера по станкостроению, развиваются проекты в области медицины. «Кроме того, мы привлекаем белорусских партнеров к строительству развлекательного комплекса и аквапарка в нашей области», — отметила Ирина Гехт.

По ее словам, товарооборот Беларуси и Челябинской области составляет сейчас порядка 600 млн долларов.

Парк сельхозтехники

Заместитель министра промышленности и торговли России Александр МОРОЗОВ озвучил предложение нашей стране поучаст-

вовать в масштабном обновлении российского парка сельхозтехники.

«Традиционно Беларусь является одним из главных игроков на рынке сельхозтехники. Мы с Минпромом Беларуси будем реализовывать пилотный проект, связанный с формированием до 2025 года баланса поставок сельскохозяйственной техники», — отметил Александр Морозов. Задача по обновлению сельхозтехники стоит весьма амбициозная, российские аграрии говорят о том, что им нужно обновить парк, основу которого составляют тракторы, зерно- и кормоуборочные комбайны. Формируется детальный график поставок, где каждый из российских регионов информирует о потребностях.

Заместитель председателя Комитета по аграрно-продовольственной политике и природопользованию Совета Федерации Федерального Собрания РФ Ирина ГЕХТ.

«Думаю, что этот пилотный проект будет первой ласточкой, во время которого наши предприятия сельскохозяйственного машиностроения сформируют свои средние- и долгосрочные программы не только по выпуску продукции, но и по инвестициям, разработкам», — уточнил свою позицию Александр Морозов.

Дальнейшее сближение

Министр сельского хозяйства и продовольствия Беларуси Леонид Заяц уверен, что жесткая конкуренция на внешних рынках требует от аграриев высочайшей мобилизации: нахождения резервов по повышению эффективности АПК, качества продукции, окупаемости наших товаров. При этом Леонид Заяц отметил, что в последние 20 лет в белорусском сельскохозяйственном секторе наблюдался высокий рост производства. «Мы обеспечили продовольственную безопасность страны, на 90% имеем свою продукцию и только небольшую часть завозим по импорту. Кроме того, мы сделали сельское хозяйство экспортно ориентированной отраслью», — констатировал министр.

Говоря о сотрудничестве с Россией, которая представляла в этом году масштабную экспозицию на «Бел-агро-2016», Леонид Заяц отметил, что настало время сближать экономики, чтобы с конечным продуктом выходить не только на рынки России, но и других стран. На форуме уже был подписан ряд документов, среди которых соглашение между Могилевской и Новосибирской областями, «Белгоспищепром» заключил соглашение с предприятиями Москвы, Белкоопсоюз подписал важный договор, который дает право шире представлять свою продукцию на рынке России.

Сергей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

ЗВЯЗДА

Во время посещения Минской овощной фабрики.

ФОТА БЕЛТА

ЧТОБЫ ЖИТЬ НА РАВНЫХ

Беларусь и Россия стремятся увеличить возможности пожилых людей и людей с инвалидностью

Почти каждый пятый белорус достиг возраста 60 лет и старше, практически каждый 20-й имеет инвалидность. Следствием этого является увеличение потребности людей в социальных услугах. О новациях в этой сфере шел разговор на «круглом столе» «Новые подходы к социальной работе с инвалидами и пожилыми гражданами», состоявшемся 7 июня в рамках III Форума регионов Беларуси и России.

На пути ратификации

Как отметил заместитель министра труда и соцзащиты Беларуси Александр РУМАК, в нашей стране для всех категорий граждан гарантирована социальная поддержка в виде пенсий, денежных выплат, различного рода пособий, предоставление социальных льгот и гарантий, а также социальных услуг.

Основной целью в социальном обслуживании Министерства труда и соцзащиты Беларуси видит развитие стационарозамещающих форм оказания социальных услуг, с тем чтобы максимально сохранить социальную активность пожилых людей и инвалидов, не лишая их привычных условий жизни.

— Но это не значит, что мы будем закрывать стационарные учреждения социального обслуживания, — заявил Александр Румак. — Сегодня в наших домах-интернатах оказывается широкий спектр услуг, проводится реабилитация, в том числе бытовая и социальная. Из стен домов-интернатов выходят люди, способные включиться в нормальную жизнь, они создают семьи... Кроме того, в стационарных учреждениях развивается целый комплекс дополнительных услуг, таких как краткосрочное и сопровождаемое проживание, услуга социальной передышки. Что касается работы с людьми с инвалидностью, то мы, по заявлению Александра Румака, сейчас стоим на пути ратификации Конвенции о правах инвалидов, которую республика подписала в сентябре 2015 года. Этот шаг подтвердил готовность нашей страны принимать необходимые меры по соблюдению международных норм и стандартов по отношению к инвалидам.

Для реализации этих норм будет разработан Национальный план, направленный на совершенствование системы медико-социальной экспертизы и реабили-

Фото Анатолия КИЩУКА

тации инвалидов. Объекты инфраструктуры планируется дооборудовать с учетом особых потребностей людей с инвалидностью. Будут также приняты надлежащие меры по обеспечению доступа инвалидам, наравне с другими гражданами, к труду.

Службы занятости выходят на контакт

Россия ратифицировала Конвенцию о правах инвалидов несколько лет назад. «Сейчас мы движемся к реальному воплощению положений этой конвенции на практике», — заявил на «круглом столе» первый заместитель министра труда и соцзащиты РФ Алексей ВОВЧЕНКО. Так, была принята Государственная программа «Доступная среда» на 2011-2020 годы. Но главное — приведение всех правовых актов и законодательства в соответствие с новыми требованиями конвенции. Это непосредственно касается порядка 9-10% населения России, или около 13 млн людей, имеющих инвалидность. Всем им нужно обеспечить доступную среду.

— Конечно, этого невозможно достичь за один год, — считает Алексей Вовченко. — Поэтому предусмотрено создание «дорожных карт» на период до 2020-х и даже 2030-х годов. Здесь мы используем принцип разумного приспособления старых зданий, опять же понимая, что все дома не перестроить и дороги не переделать. Что касается возводимых объектов, то тут вступают в силу правила и нормы, реализующие практически полную доступность их для инвалидов.

Программой до 2020 года в России также предусмотрено пятикратное увеличение количества школ с инклюзивными условиями образования.

Еще одна составляющая программы — занятость и сопровождаемая занятость инвалидов. «Мы используем индивидуальные программы реабилитации, — рассказал первый заместитель министра труда и соцзащиты РФ. — И наши службы занятости уже не ждут, пока инвалид обратится к ним, а при получении индивидуальной программы реабилитации из учреждения здравоохранения сами выходят на контакт и помогают подобрать ему подходящую работу, обеспечивают его сопровождение. Ведь занятость во многих случаях, особенно для людей с тяжелыми функциональными ограничениями, — это сопровождаемая занятость». К человеку прикрепляется персональный консультант, наставник, который организует профессиональный путь инвалида. Процесс, по мнению российских специалистов, еще требует глубокой разработки, но это сейчас один из самых актуальных вопросов.

Заработать на социальных услугах

Один из ключевых трендов сейчас не только в России, но и в Беларуси, — вовлечение негосударственных игроков в систему оказания социальных услуг.

— Это в первую очередь вовлечение частного бизнеса, например привлечение его к строительству социальных учреждений, — отметил Алексей Вовченко.

В сфере оказания домашнего обслуживания следует привлекать и некоммерческие организации (НКО). При этом создается конкурентная среда.

— Мы тарифицировали все социальные услуги, каждая имеет свою цену, — сказал представитель России. — При этом право граждан на платность или бесплатность не оспаривается. Если человеку законом гарантирована бесплатная социальная услуга, ее оплачивает частнику либо НКО государство. Мы пытаемся понять, какие еще законы нужно изменить, чтобы создать частному сектору более благоприятные условия для проникновения в эту сферу. Президентом Российской Федерации Владимиром Путиным поставлена задача достичь в обозримом будущем как минимум 10% участия НКО в оказании услуг в социальной сфере.

Светлана БУСЬКО.

КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАНИЯ: ЧТО ИМЕННО?

Фото Марины БЕГУНКОВОЙ.

Вопросы «Чему учить?» и «Как учить?» волнуют сегодня не только белорусских педагогов, но и их российских коллег. Белорусско-российское сотрудничество в образовательной сфере обсуждалось в рамках III Форума регионов Беларуси и России в Минске.

Как подчеркнул в своем выступлении заместитель министра образования и науки России Вениамин КАГАНОВ, «мы вынуждены постоянно заботиться о конкурентоспособности нашего образования, причем не только высшего».

— Образование — это то, что осталось после того, как все выученное в школе забыто. Всем известно это высказывание Альберта Эйнштейна. Но

что остается, когда все выученное забыто? Не знание формул, правил орфографии, семейств растений, а способы деятельности, с помощью которых эти формулы выводились, умение взаимодействовать в парах и группах при освоении правил языка, умение анализировать и обобщать, позволившее объединить

разные, на первый взгляд, растения в один класс, одно семейство. Другими словами, в памяти остается не содержание, а сформированные умения, приобретенные компетенции, способы познания мира, как бы пафосно это ни звучало, — уверена начальник управления общего среднего образования Министерства образования Республики Беларусь Светлана УКЛЕЙКО. — Но тогда и проверять нужно не правильный или неправильный ответ в задаче, а способ ее решения, рациональность подхода, логику рассуждения и т.д. Это ли мы проверяем сегодня в школе? Возможно, следует пересмотреть и формы, и периодичность аттестации, и виды контроля, и нормы оценки, а может быть, разработать абсолютно новую систему оценивания в школе.

«Чтобы повысить качество образования, нужно сначала определиться, что же мы хотим повысить: уровень знаний на выпускных экзаменах, результаты централизованного тестирования, способность самостоятельно мыслить, работать в команде или и то, и другое, и третье?» — подчеркивает Светлана Уклейко. Она предлагает рассмотреть возможность разработки учебных программ по циклу предметов (общественно-гуманитарных, естественно-математических, развивающих и т.д.). Модульный подход позволит максимально учесть и использовать межпредметные связи, которые в настоящее время являются не самым сильным звеном. Но главное — это позволит сопоставить понятийные аппараты каждого учебного предмета, выявить общее и различное как на уровне понятий, так и на уровне формируемых компетенций.

Создание современных учебных планов и программ неизбежно потребует принципиально новой системы подготовки будущих педагогов, а также массовой переподготовки и повышения квалификации учителей.

Директор департамента контроля качества образования Министерства образования Республики Беларусь Владимир ЗДАНОВИЧ сообщил, что в

последние годы произошло сближение позиций России и Беларуси по ряду важнейших составляющих системы обеспечения качества образования:

— Вместе с тем проблемное поле, связанное с качеством образования, еще достаточно обширное. Прежде всего нас должно тревожить стремительное распространение на образовательную деятельность рыночных технологий и механизмов. Выскажу субъективное мнение, что в этом во многом кроются корни некоторых проблем в наших системах образования. В том числе и появление на рынке образовательных услуг недобросовестных его участников.

По мнению Владимира Здановича, необходимо совместно разработать согласованные документы, регламентирующие развитие и поддержку неформального образования и устанавливающие контроль в этой сфере. Также, в связи со стремительно развивающимися технологиями дистанционного обучения, в ближайшей перспективе необходимо будет выработать общие требования к обеспечению качества образования при их использовании. Это касается и организации обучения в сетевой форме.

Надежда НИКОЛАЕВА.

nikalaeva@zviazda.by

«...МОРЕ, КУДА ВПАДАЕТ МНОЖЕСТВО РЕК»

(Окончание.
Начало на 1-й стр. «СЕ».)

Фитосанитарные границы с Казахстаном у нас открылись только с ноября 2015-го. Недавно они вновь закрылись для наших производителей картофеля. В этой связи, наряду с другими барьерами, во время недавней встречи глав государств—участников ЕАЭС в Астане наш Президент озвучил проблему. В итоге Нурсултан Назарбаев дал команду открыть границу.

Как видите, еще хватает бюрократических проволочек. Как отметил Президент Беларуси на этой же встрече в Астане, около 600 разрешительных мер остаются и поныне — со времен Таможенного союза. Из-за этого иногда и появляются недовольства.

ИМПОРТ «БРЕНДОВ»

— **Интеграция — процесс, когда ее участники делятся друг с другом чем-то лучшим. Что может Кыргызстан предложить партнерам по ЕАЭС?**

— В Кыргызстане нет нефти и газа в необходимом объеме, но мы богаты своими людьми и, конечно, своей историей, культурой, природой. На встрече глав государств—участников ЕАЭС Россия подняла вопрос импортозамещения. Мы можем предложить овощи, бахчевые и другие сельскохозяйственные продукты, но мы маленькая страна и не можем полностью обеспечить Россию, Беларусь, Казахстан этими товарами. Тем не менее мы могли бы внести свою лепту.

О других областях (промышленности, к примеру) я не буду говорить. Она хорошо развита у наших партнеров, особенно у России, Беларуси, тут и речи не может быть о конкуренции, мы этого и не хотим. Надо друг у друга заимствовать, дублировать нет смысла. Другой вопрос — создавать совместные предприятия и на этой основе обмениваться технологиями, инновациями...

— **Может, уже есть совместные белорусско-кыргызские предприятия?**

— Да. К примеру, ведется работа с Минским тракторным заводом. Сейчас в Кыргызстане трактора не собирают, но этот процесс хотят возобновить. На тракторах МТЗ есть наши комплектующие, например радиаторы, и этот производитель является официальным дистрибьютором МТЗ в Кыргызстане.

В Беларуси у меня были встречи с руководством Гомсельмаша, БелАЗа. Эти предприятия также интересуются нашим рынком. Еще раз повторюсь, совместные производства будут выгодны для наших стран. Конечно, у Кыргызстана рынок маленький, но ведь через нашу страну можно выходить и на другие рынки региона.

Я бы также хотел, чтобы в Беларусь поставлялась наша швейная продукция. Она может действительно удивить своим качеством. Если разобраться, то расстояние между нашими странами не является таким уж огромным. Просто нет логистики, в первую очередь прямой авиалинии, над этим тоже нужно работать.

— **Что интересно Кыргызстану из опыта Беларуси, других стран ЕАЭС?**

— Бренд Минска — чистота и культура вождения. В плане коммунального хозяйства и обслуживания населения хотелось бы позаимствовать что-то для себя, научиться, как управлять таким хозяйством, чтобы поддерживать чистоту города. Наши столицы побратимы, связь восстановлена, и надеюсь, что сотрудничество возобновится. Кстати, белорусская коммунальная техника уже начинает поступать в Кыргызстан.

— **Особое внимание в ЕАЭС планируется уделить научно-техническому сотрудничеству. Что,**

на ваш взгляд, тут наиболее интересно?

— Не буду говорить про другие страны, но Беларусь известна своими достижениями в области информационных технологий. Машиностроение и вообще промышленность Беларуси тоже известна с советских времен. В этом направлении и можно работать.

Приведу один пример. На Бобруйскагро-маше производятся пресс-подборщики. А ведь в советские годы они выпускались только в Кыргызстане на сельскохозяйственном машиностроительном заводе имени Фрунзе. Мне на заводе признались, что в связи с развалом СССР не вся техническая документация была передана, и вообще им нужен опыт в этом направлении. В этой связи руководство предприятия к нам официально обратилось с просьбой помочь найти техническую документацию (чертежи и прочее), а мы, в свою очередь, перенаправили этот запрос в Бишкек.

Нужно находить точки соприкосновения. Это задача дипломатов — устанавливать мосты между нашими хозяйствующими субъектами, не говоря уже о налаживании торгово-экономических, культурных, гуманитарных связей.

СНГ — УНИКАЛЬНАЯ ПЛОЩАДКА

— **Кыргызстан председательствует в юбилейный для Содружества Независимых Государств год. Какие достижения этого объединения, на ваш взгляд, наиболее значимы?**

— В истории 25 лет — это мгновение. Если посмотреть с другой стороны, то минувшие четверть века были периодом геополитических перемен. Само создание СНГ было уникальным шагом. Во-первых, оно существует до сих пор, во-вторых — это единственная площадка, где главы государств, правительств могут собраться и обсудить насущные вопросы. Другое дело, как выполняются обещания, данные на площадке СНГ, и как они реализуются.

Председательство Кыргызской Республики в СНГ направлено на дальнейшее поддержание мира, безопасности и международного согласия на пространстве Содружества; углубление экономического развития на основе принятых концептуальных и стратегических документов.

— **Сегодня много говорят о реформировании СНГ. Насколько, на ваш взгляд, это необходимо?**

— В рамках СНГ проводится работа, направленная на адаптацию деятельности Содружества к современным реалиям. Оптимизация деятельности — это нормальный процесс на фоне тех, которые происходят в мире. Нам нужна эффективная и отвечающая современным реалиям интеграционная структура.

Ключевым моментом наших предложений является позиция о необходимости придерживаться сбалансированного и прагматичного подхода к вопросам реформирования СНГ, не переходя из крайности в крайность, не превращая организацию в политический клуб без обязательств.

СФЕРА УСЛУГ — В ПРИОРИТЕТЕ

— **За четверть столетия каждая из стран прошла свой путь. Каковы основные достижения Кыргызстана за эти годы?**

— Это были действительно трудные годы. Четверть века СНГ — это четверть века нашей независимости. Результаты 25-летнего пути неоднозначны. Особенно если взять даже не политику, а

экономику: каково было переходить с плановой экономики на рыночную? Мы маленькая страна без больших ресурсов. Тем не менее мы первыми приняли национальную валюту, нам нужно было идти чуть впереди наших партнеров. Мы первыми вступили в ВТО. Если в Беларуси государственный сектор экономики основополагающий, то у нас на 99% экономика частная. У нас большое внимание уделяется развитию сферы услуг. Если сравнивать, то в США, сильнейшей экономике мира, более 70% ВВП дает сфера услуг. В Кыргызстане соответствующий показатель равен уже 40%: начиная от туристических и заканчивая финансовыми услугами. Что касается производства, то в первые 10-15 лет после распада Советского Союза показатели очень упали. Это касается и производства, и образования, и культуры. Это сейчас все восстанавливается.

— **Все-таки в какое время в Кыргызстане людям жить лучше — сейчас или 25 лет назад?**

— Одним из главных достижений нашей страны является наше гражданское общество: свобода слова, демократия. Раньше при Союзе все жили примерно одинаково, было много плюсов — хорошая система образования, социальная защищенность. В то же время человек не мог свободно выразить свои мысли, не мог свободно выехать за границу, были и другие минусы в повседневной жизнедеятельности людей.

— **Чем Кыргызстан гордится больше всего?**

— Во-первых, независимостью, во-вторых, сильным гражданским обществом, которое стимулирует страну к развитию. Достижением также является свобода слова, свобода выражения мнений. Главное же наше достижение — мир и согласие. Мы смогли это удержать.

КУМЫСОЛЕЧЕНИЕ И... СОН

— **В начале нашего интервью вы сказали, что Кыргызстан гордится своей природой, историей. Как продвигает страна свои туристические маршруты? Есть ли надежда, что белорусам будут предлагать множество туров в вашу страну?**

— У нас очень развиты альпинизм, трекинг, пеший туризм и экотуризм: тысячи людей приезжают покататься на лыжах, погулять, пожить в юртах и, не удивляйтесь, поспать. Летом в горах так хорошо спится! Интересно посмотреть и на крупнейшие города — Бишкек, Ош, Джалал-Абад, Узген, Каракол и Талас. А еще у нас больше пяти тысяч археологических и архитектурных памятников, такие как двадцатиметровая Башня Бурана, построенная в X веке, караван-сарай XV века Таш-Рабат, археологический памятник Саймалы-Таш — урочище, где ученые нашли самое большое скопление древних наскальных изображений, мавзолеей Манаса ...

Также очень популярен такой вид отдыха, как кумысолечение — отдых на

джайло (джайло — горное пастбище. — **Авт.**), особенно большой интерес он вызывает у приезжих туристов. Весна — время, когда травка, которую едят лошади, еще молоденькая, поэтому к нам приезжают с лечебными целями, чтобы попить кобыльего молока, из которого делают кумыс. Кумыс пьют летом и осенью. К этому времени как раз завершается процесс брожения и там образуется естественный уровень алкоголя (6-7%), спирт туда никто не добавляет.

Приходится с сожалением констатировать отсутствие у граждан Беларуси массового интереса посетить Кыргызстан с туристической целью, причиной чему являются довольно большие транспортные расходы, отсутствие прямого авиасообщения, наличие более привлекательных предложений на курортах Турции, Египта, Израиля, Таиланда, а также горнолыжных курортах Австрии, Италии и Швейцарии.

Кыргызстан — очень интересная для туристов страна. 93% территории — это горы. Одна из высочайших вершин мира — пик Победы — 7439 метров. Самая низкая точка в Кыргызстане — 495 метров, а в Беларуси, насколько мне известно, самая высокая точка не достигает 400 метров. Наша жемчужина — горное озеро Иссык-Куль. Туристы к нам приезжают из России, Казахстана, Ближнего Востока. В целом за год к нам приезжает около миллиона человек. Доходы от туризма с каждым годом только растут.

— **В этом году в сентябре планируется проведение вторых Всемирных игр кочевников. Почему в регионе их сравнивают с Олимпийскими играми?**

— В сентябре текущего года на озере Иссык-Куль состоятся вторые Всемирные игры кочевников — мероприятие культурно-спортивного характера, призванное показать историю кочевых народов, их традиции, быт и культуру. Заявленные в играх виды состязаний по зрелищности и популярности не уступают признанным спортивным дисциплинам современных Олимпийских игр, именно по этой причине их и сравнивают. Игры дали мощный толчок к реабилитации самобытных национальных видов спорта, возрождению духовного самосознания и исторической памяти кочевых народов мира.

Состязания сопровождаются разнообразной этнокультурной программой, показательными выступлениями по национальным играм, не вошедшим в программу соревнований, а также дружными зрелищными мероприятиями.

Провести первые Всемирные игры кочевников — идея нашего Президента. Его сразу поддержали президенты Азербайджана, Казахстана, Турции. Первые такие игры были проведены два года назад в курортном городе Чолпон-Ата на берегу озера Иссык-Куль. В них участвовали представители многих стран в более чем 25 различных видов спорта.

Надежда ЮШКЕВИЧ.

В следующих номерах СЕ читайте более подробно о Всемирных играх кочевников.

■ Событие

ТО, ЧТО НАС ОБЪЕДИНЯЕТ

Главную гуманитарную премию СНГ «Звезды Содружества» вручили в Минске

В минувшую субботу в белорусской столице наблюдался настоящий культурный звездопад — лучшие представители творческой и научной интеллигенции из восьми республик бывшего СССР собрались в камерном зале Большого театра оперы и балета Беларуси, чтобы получить главную гуманитарную премию СНГ «Звезды Содружества».

За 8 лет лауреатами премии (проводится с 2009 года) стали 64 ученых, композитора, режиссера, актера. В нынешнем году этот список пополнили азербайджанский пианист Фархад Бадалбегили, армянский физик Сергей Амбарцумян, киргизский композитор Муратбек Бегалиев, молдавский писатель Ион Друцэ, российский артист Юрий Соломин, таджикский художник Вафо Назаров, генеральный директор Национальной академической библиотеки Казахстана Умуткан Муналбаева, а также белорусские биологи Владимир Решетников, Владимир Титок и Елена Спиридович.

Для вручения награды в Минск приехали председатель правления Межгосударственного фонда гуманитарного сотрудничества (МФГС), Чрезвычайный и Полномочный Посол Азербайджана в России Полад Бюльбюль оглы и сопредседатель правления МФГС, специальный представитель президента России по международному культурному сотрудничеству Михаил Швыдкой.

По мнению Полада Бюльбюль оглы, в современном неспокойном мире, где слишком часто встречаются негативные новости, вручение гуманитарной премии греет душу. «Это радостное и приятное событие, которое разносится по всему пространству СНГ», — сказал дипломат. Он

ФОТО БЕЛТА

Председатель правления Межгосударственного фонда гуманитарного сотрудничества государств — участников СНГ Полад Бюльбюль оглы.

также отметил, что постсоветские государства много лет провели в составе одной страны, и на сегодня МФГС государств — участников СНГ благодаря выдающимся деятелям, работающим по разным направлениям, помогает сохранять в этом интеграционном объединении гуманитарные связи.

На церемонию вручения посол и известный советский и азербайджанский композитор и певец приехал не с пустыми руками. Прекрасным подарком для лауреатов премии стала премьера балета «Любовь и Смерть», созданного на его музыку, которая состоялась 11 июня в Национальном академическом Большом театре оперы и балета.

По мнению **министра информации Беларуси Лилии АНАНИЧ**, которая вместе с министром культуры Борисом Светловым приветствовала гостей на минской земле, премия «Звезды Содружества» является своеобразной творческой нитью: она не только связывает страны СНГ, но также питает литературу, медицину, культуру и другие сферы, которые охватывает.

Премия «Звезды Содружества» впервые в истории была вручена за пределами России — так ее организаторы поддержали проходящий в нашей стране Год

культуры и отметили успехи команды ученых из Центрального ботанического сада НАН Беларуси в проекте «Сирень Победы», объединившем современные биотехнологии в растениеводстве и патриотическое воспитание.

бедителей и отдавать дань памяти борцам за нашу свободу и независимость, — отметил **заведующий отделом биохимии и биотехнологии растений ЦБС НАН Беларуси, профессор, академик Владимир РЕШЕТНИКОВ**. — Я благодарю исполнительную дирекцию премии за поддержку и высокую оценку нашей работы.

Присоединиться к памятной акции «Сирень Победы» смогли и лауреаты премии «Звезды Содружества». Вместе с авторами проекта они высадили на Партизанской поляне Центрального ботанического сада всемирно признанные сорта сирени «Защитникам Бреста», «Великая Победа», «Валентина Гризодубова» и «Память о Колесникове» и получили сертификаты на свои саженцы.

Накануне церемонии вручения именитые гости также встретились с коллективами

Генеральный директор Национальной академической библиотеки Казахстана Умуткан Муналбаева во время акции «Сирень Победы».

— Во время Великой Отечественной войны весь народ Беларуси стал на защиту своего Отечества — наши граждане воевали на фронтах, по партизанскому движению мы первые в мире. И в своем проекте мы хотели показать, что необходимо продолжать традицию чествования по-

Белорусской государственной академии музыки, Национальной библиотеки Беларуси, Национального академического театра им. Янки Купалы, Белорусской государственной академии искусств и других учреждений и организаций Минска.

Вероника КОЛОСОВА.

Умуткан Муналбаева, генеральный директор Национальной академической библиотеки Казахстана:

— Приятно видеть, что сохранилась дружба между нашими народами, и мы по-прежнему дорожим нашей общей историей. И если говорить о сохранении памяти о Великой Отечественной войне, мне кажется, что именно через институт библиотеки должен идти обмен архивными документами, изданиями, книгами, проходить встречи, конференции. И мы уже нашли много точек соприкосновения. Например, белорусских коллег интересует наша электронная библиотека и популяризация чтения с использованием современных технологий — QR-кодов, размещенных на остановках и в других общественных местах.

В свою очередь Национальная библиотека Беларуси славна своей биографией, фондом, а также высокотехнологичностью. Такое сочетание достойно любого государства. Когда есть библиотека, это успешная страна. Ведь даже в Южной Корее, где создаются новейшие смартфоны, по-прежнему очереди в библиотеку. И это удивительно. Я уверена, что через такую современную библиотеку, книгу мы должны воспитывать молодежь, достойную поколения героев.

На белорусской земле народный артист СССР Юрий Соломин посадил первое в своей жизни дерево.

СОЮЗНЫЕ СВЯЗИ

Роль региональной прессы в сближении интересов

Во время третьего Форума регионов Беларуси и России особое внимание было уделено особенностям освещения интеграционной тематики в СМИ.

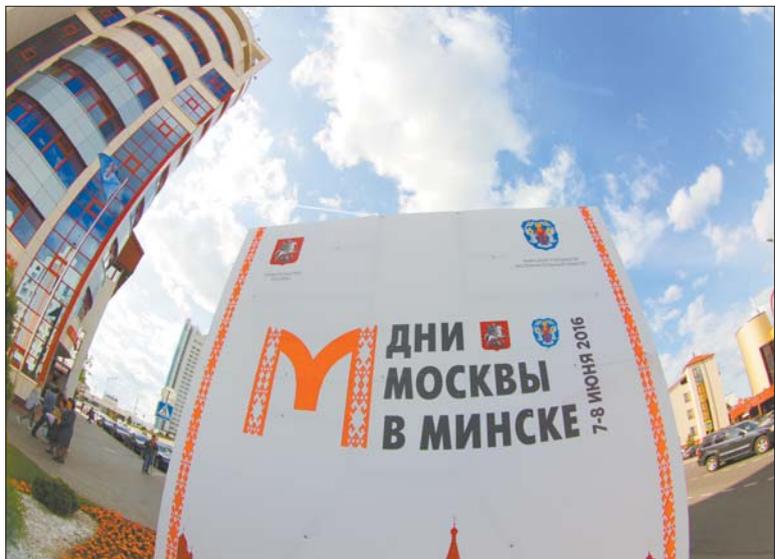
— Союзное государство Беларуси и России стало уникальным интеграционным проектом, — считает **Лилия АНАНИЧ, министр информации Беларуси**. — Никакие другие страны не продвинулись столь близко навстречу друг другу. При этом важнейшую роль в строительстве Союзного государства играет информационная составляющая. Именно СМИ задают тон восприятию и обсуждению интеграционных инициатив.

По мнению министра, «деловой разговор о конкретных экономических проектах» чаще всего проходит на уровне регионов. «Информационное сотрудничество Беларуси и России прирастает регионами. Заключены и успешно реализуются договоры о сотрудничестве в сфере информации и печати Беларуси с Москвой, Санкт-Петербургом, Республикой Башкортостан, Брянской, Калининградской, Ленинградской, Московской, Нижегородской, Новосибирской, Ульяновской областями Российской Федерации, Ямало-Ненецким автономным округом», — сообщила Лилия Ананич. По ее словам, сейчас в проработке находится вопрос о дальнейшем развитии союзных отношений между нашей страной и Россией в сфере СМИ. В перспективе аналогичные договоры могут быть заключены с Костромской, Смоленской, Псковской и Орловской областями.

Региональные СМИ сегодня играют не меньшую роль в развитии интеграции, чем республиканские. При этом журналисты местных изданий берут на себя новые, не присущие им ранее функции. «Если во времена СССР тему международного сотрудничества освещали преимущественно центральные издания, то в Союзном государстве журналисты региональных СМИ стали своеобразными международниками», — считает **Сергей БЕСПАЛЫЙ, член Постоянной комиссии Совета Республики Национального собрания Беларуси по международным делам и национальной безопасности, главный редактор газеты «Гомельская праўда»**.

По окончании работы тематической секции «СМИ как значительный фактор межрегионального взаимодействия, формирования общего пространства гуманитарных ценностей» были подписаны соглашения о сотрудничестве в области обмена информацией между редакциями газет «Витебские вести», «Мінская праўда» и медиахолдингом Псковской области «Псковская правда», а также областной газеты «Гомельская праўда» и изданием «Брянский рабочий».

Вероника ПУСОВИТ.

Дни Москвы, которые прошли на прошлой неделе в белорусской столице, подарили минчанам целый ряд необычных и уникальных мероприятий. Несомненно, один из главных общих эпизодов белорусской и российской истории — Великая Отечественная война. В преддверии 75-летия со дня начала героической обороны СССР от немецких захватчиков организаторы не могли обойти тему стороной и провели историко-документальную выставку под названием «Скорбь и радость пополам...», открывшуюся 8 июня в Доме Москвы в Минске.

Подготовленная Главным архивным управлением Москвы экспозиция, несмотря на высокую степень исследованности темы войны, сумела стать без преувеличения уникальной. Во многом это было обусловлено необычной концепцией — авторы постарались показать именно страницы совместной белорусско-русской борьбы с фашизмом. Примером может служить судьба Героя Советского Союза генерал-майора Льва Доватора — урожденный белорус встретил войну в Москве, где находился на лечении. Став на ее защиту, кавалерист отличился в ряде боев и совершил несколько героических рейдов по тылам противника. Точно так же за линию фронта попадали россияне, которые при-

Выступает народный артист СССР Василий Лановой.

соединялись к партизанскому движению в Беларуси. Все эти истории представлены на выставке при помощи уникальных документов и фотографий. Все ключевые моменты Великой Отечественной переданы через истории отдельных людей — участников тех событий. К примеру, первые дни войны — через страницы личного дневника восьмиклассницы одной из московских школы Нины Молевой. Оборона столицы СССР — через постановление горсовета об использовании Московского метро-

политена в качестве убежища. Партизанское движение, триумфальное контраступление, День Победы — все это проиллюстрировано личными и официальными документа-

ми, фотографиями. Персоны Владимира Нехаева, Сергея Алейникова, Бориса Дмитриевского, Клавдии Фомичевой, Павла Батова, Ивана Баграмяна, Бориса Окрестина и многих других героев войны предстают на стендах выставки в свете особого символизма.

— Это замечательно, что память о том великом поколении советских людей сохраняется и сберегается нашими государствами, — отметил присутствовавший на открытии выставки народный артист СССР, лауреат Ленинской

ИСТОРИЯ В ДОКУМЕНТАХ

премии Василий ЛАНОВОЙ. — Но главное, что память о тех людях живет в наших головах, в головах простых людей, ведь это нельзя организовать ни одним приказом сверху.

Отдельного внимания на выставке заслуживают документальные фотографии. Их авторство принадлежит знаменитым советским мастерам, рисквавшим своей жизнью, чтобы донести до современников и потомков правду о буднях той войны. Замечательные снимки Михаила Трахмана, Бориса Ярославцева, Бориса Вдовенко, Евгения Халдея не оставят равнодушными посетителей экспозиции.

— К сожалению, все меньше остается ветеранов войны, живых свидетелей тех страшных событий, — сказал начальник главного управления

идеологической работы, культуры и по делам молодежи Минского городского исполнительного комитета Павел СКАЛАБАН. — И все чаще мы слышим странные послы вроде: «Может, уже хватит жителям Беларуси и России так трепетно относиться к истории Великой Отечественной? Настало время пересмотреть свое отношение к ней». В такие моменты я всегда вспоминаю книгу «Я з вогненнай вёскі». На одном из ее разворотов напечатаны две фотографии: немецких солдат на улицах захваченного Минска и белорусских детей. Подпись к снимкам одна — «Яны хацелі, каб нас не было». Тогда стоял вопрос о самом существовании белорусов, русских, других наций. Именно поэтому мы должны сохранять свою память об истории.

Ярослав ЛЫСКОВЕЦ.

Один из архивных фотоснимков, привезенных из Москвы, рассказывает об уроженце Минщины Владимире Нехаеве.

Минские часы «переведут» на московское время

В пробной партии и только женские

Минский часовой завод на днях заключил контракт с крупной российской частной компанией «Ив Роше Восток» (Москва) на поставку пробной партии часов.

Как отметил заместитель директора по коммерческим вопросам завода Азат МАРГАРЯН, в ближайшее время планируется отгрузить пробную партию наручных женских часов — несколько десятков тысяч — на сумму 40 млн российских рублей. Отечественные специалисты отмечают, что Минский часовой завод впервые сотрудничает с компанией «Ив Роше Восток», а пробную партию предполагается отгрузить в Москву уже в сентябре-октябре текущего года. «Продукция будет реализована преимущественно на рынке России, а также в других странах СНГ», — добавил зам. директора.

Соглашение на поставку продукции заключено на Московско-белорусском форуме делового сотрудничества в Минске. Основным видом деятельности акционерного общества «Ив Роше Восток» является оптовая торговля парфюмерными и косметическими товарами.

Минский часовой завод выпустил свою первую продукцию (в том числе таких известных советских марок как «Луч», «Заря» и «Вымпел») еще в 50-е годы, а в 1994 году предприятие было преобразовано в ОАО. Затем в 2010-м швейцарская компания «Франк Мюллер Интернэшнл Б.В.» стала главным инвестором предприятия, когда приобрела 80% его акций. Новое правление поменяло стратегию завода. Сегодня предприятие производит более 1,7 тысячи моделей часов, как кварцевых, так и механических. Продукция завода успешно экспортируется в 14 стран мира.

Сергей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

■ Будь в курсе

Незадекларированная валюта грозит уголовной ответственностью

Недавно в результате таможенного контроля в личных вещах гражданина Российской Федерации, который следовал в Беларусь через пункт пропуска «Привалка» на грузовом автомобиле в качестве водителя, были обнаружены незадекларированные денежные средства в сумме более 30 тысяч евро и 56 тысяч российских рублей.

Поскольку перемещаемая валюта превышает двукратный размер суммы наличных денежных средств, разрешенных таможенным законодательством к перемещению без декларирования в письменной форме, рассматривается вопрос о возбуждении уголовного дела. В апреле этого года вступили в силу изменения в Уголовный кодекс Республики Беларусь, часть 2 статьи 228 (контрабанда) которого устанавливает за такие действия уголовную ответственность в виде штрафа или ограничения свободы на срок от 2 до 5 лет, или лишения свободы на тот же срок.

— При одновременном ввозе либо вывозе денежных средств и (или) дорожных чеков

на общую сумму, превышающую в эквиваленте 10 тысяч долларов США, они подлежат декларированию в письменной форме путем подачи пассажирской таможенной декларации на всю сумму ввозимых денежных средств (в соответствии с Договором от 05 июля 2010 г. «О порядке перемещения физическими лицами наличных денежных средств и (или) денежных инструментов через таможенную границу Таможенного союза»), — напоминает гражданам, пересекающим границу, пресс-секретарь Гродненской региональной таможни Юлия РОМАНЮК.

Борис ПРОКОПЧИК. prakopchik@vziazda.by

О нежности сонета и несовершенстве сравнений

В Бресте прошел поэтический вечер члена Союза писателей России и нашего земляка Анатолия Усова

Оказывается, поэтические склонности Анатолия Усова родом из брестского литературного объединения «Зарянка». Кружок при областной газете «Заря» на рубеже 60-70-х годов активно посещали студенты-филологи Брестского пединститута. Начиная с Владимира Колесника. Вместе с известными ныне мастерами слова Миколой Прокоповичем, Алесем Каско Анатолий Усов ходил на собрания «Зарянки» и писал тогда стихи по-белорусски.

КОМСОМОЛЬСКАЯ ЮНОСТЬ

Об этом Анатолий Дмитриевич рассказал в самом начале встречи. А также прочел стихотворение, написанное 45 лет назад в студенческом строительном отряде в республике Коми, где парни из Бреста строили железную дорогу.

Каля агню ідзе свая гаворка
Запаланілі мары юнакоў —
передает автор зарисовку с вечернего стройотрядовского костра, где после смены юные строители вспоминают родные места, вслух мечтают пойти за грибами уже дома весенним утром.

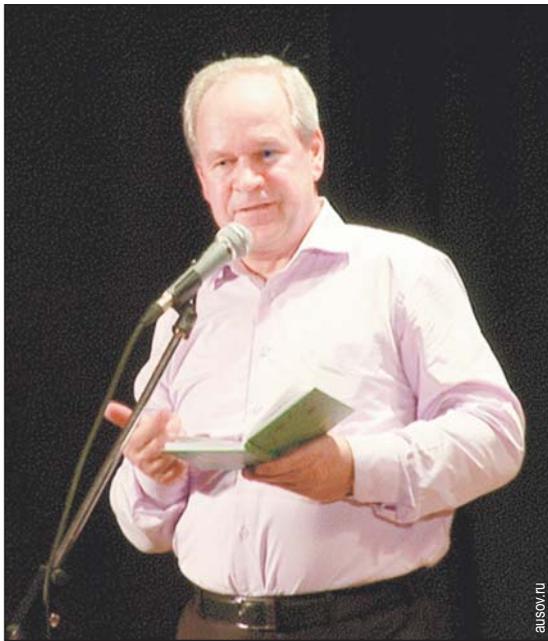
Стройотряды в его жизни станут не только студенческой романтикой, определенной школой жизненного опыта, но и строкой трудовой биографии. О ней он тоже коротко рассказал на вечере. Родился Анатолий Усов на Гомельщине, в семье учителя, ветерана Великой Отечественной войны. Отец, да и мама, библиотекарь по профессии, с детства прививали сыну интерес к литературе. И первое признание школьник получил, когда его детские стихи опубликовала районная газета. После окончания Брестского педагогического института имени А.С. Пушкина Анатолий некоторое время работал в институте, затем его рекомендовали на комсомольскую работу: был комиссаром областного штаба студотрядов, возглавлял Пинскую городскую, затем Брестскую областную комсомольскую организации.

Поэтому на встречу пришло много бывших коллег секретаря — комсомольцев разных лет.

— Были и выговоры, и благодарности, и масса самых разных дел — но стальгически заметил главный герой вечера, приветствуя своих сослуживцев по комсомолу. А они увидели бывшего руководителя в совершенно другой роли — исполнителя стихов собственного сочинения.

Автор рассказывал, что переехал в Москву в связи с новым назначением в 1982 году: «Было много надежд и ожиданий, но грянул 1991 год. Пришлось заново осваивать не свои собственные сферы — хозяйственную, финансовую, государственную службы. В это время и стали писаться стихи. Видимо, накопилась критическая масса жизненных впечатлений. Постепенно выходили одна за другой книги стихов и прозы, затем на стихи обратили внимание композиторы, были записаны песни».

Несколько песен на стихи Анатолия Усова исполнили брестские самодельные артисты. А еще московского гостя поддержали студенты. Первокурсники и второкурсники филологического факультета Брестского государственного университета имени А.С. Пушкина прочитали свои стихи и получили в подарок книги Анатолия Дмитриевича. Получилось очень трогательно.

Секрет долголетия заключается в том, что японцы — единственный народ на земле, представители которого при общении стараются не испортить настроение своему собеседнику. В мире нет более позитивной страны. Потому мы видим настоящее экономическое чудо. У них мало земли, им негде выращивать рис и строить города, не похвалятся они природными богатствами. И при этом они самая богатая нация на свете... Японцы одними из первых научились контролировать свои мысли. К сожалению, в большинстве стран люди не понимают, что мысли — это семена, из которых вырастает их будущее, будущее их детей, фирмы, страны».

ЕЕ УЛЫБКА ОЗНАЧАЕТ ЛЮБОВЬ

И если девушки прочли стихи о неразделенной любви, то умудренный жизненным опытом автор представлял поэзию о сильной, нежной, всепообеждающей любви, которой наполнена его новая книга «Улыбка Моны Лизы». Но сначала он удивил аудиторию... своим повествованием о встрече с прекрасной Джокондой в Лувре. Рассказал, как долго искал ее в залах старинного дворца, а когда нашел, совсем небольшую за бронированным стеклом, то был немного разочарован, потому что, по его мнению, у наших женщин бывает еще более загадочная улыбка. «Например, как интересно бывает расшифровывать загадочную улыбку жены, когда возвращаешься домой слишком поздно...» И тем самым подтвердил сказанное не сегодня в Лувре, что за пятьсот лет эта дама научилась сама выбирать, кому нравиться.

Когда же наш герой стал читать стихи, посвященные удивительной женщине эпохи Возрождения, «непонятой, как Вселенная», то стало ясно, что рассуждения о разочаровании были просто интригой. В своем стихотворении автор дает собственную версию великой картины:

И нас очарует с портрета
Улыбкою тайной любовью.

Теме любви Анатолий Усов посвящает не только отдельные стихи, но и целые сборники. А брестскую встречу он назвал еще и презентацией своего последнего диска «Признание». На электронной пластинке автор читает стихотворения, звучат песни на его слова. И большинство произведений, конечно же, о лирической героине — любимой женщине.

О ДОЛГОЛЕТИИ ЯПОНЦЕВ И ВАЖНЕЙШЕМ ИЗ ИСКУССТВ

Но, как уже говорилось, Анатолий Усов пишет не только поэтические произведения, есть у него и проза. Несомненно, внимания заслуживают короткие рассказы-размышления о

жизни, политике, человеческих отношениях, написанные в жанре блога. Некоторые из них он размещает на своем сайте. Особенно интересным оказался взгляд автора на секреты долголетия японцев. Вот выдержка: «Уже сегодня более 50 тысяч японцев перешагнули столетний рубеж, а через 15 лет столетних долгожителей в Японии будет более миллиона. Таких достижений по продолжительности и качеству жизни нет больше ни в одной стране мира. Кто-то выскажет предположение, что секрет их долголетия в том, что они едят сырую рыбу и водоросли. И будет не прав. Есть в мире много стран, особенно расположенных на берегах теплых океанов, где местные жители с утра и до ночи едят морепродукты, фрукты и овощи, а живут в два раза меньше.

Хорошо это или плохо? Да что ж плохого? Подделки и примитив были всегда. Много подражания и просто безвкусицы. Но за чахлыми деревьями виден густой, зеленеющий лес. На смену легендам советского кино пришли молодые актеры. Рядом с маститыми режиссерами заявляют о себе новые мастера.

Надеюсь, что в киношном году с экранов к нам придет отражение современной жизни — мирной, честной, сложной, но украшенной настоящей любовью»

И снова о настоящей любви. О чем же еще может говорить поэт перед аудиторией благодарных слушателей?

Ты — нежность первого сонета
И страсть прощальная любви,

Ты — мудрость Ветхого Завета,
написанного на крови...

и далее:

Слагает рифмы вдохновенье,
Поэт их пестует, любя

И понимает: все сравненья
Лишь тень далекая тебя.

Как признался бывший комсомольский секретарь, бывший работник Государственной Думы России, в последнее время он пишет книги для детей. Их первыми читателями становятся внучки Анатолия Дмитриевича.

Светлана ЯСКЕВИЧ.

НОВОСТИ СОЮЗА

Вместо iPhone — ArmPhone

Производитель первых армянских планшетов и смартфонов компания Technology and Science Dynamics (TSD) выпускает в продажу первые модели смартфона ArmPhone.

На презентации 6 июня покупателям представили пять различных моделей — ArmPhone 0502, ArmPhone 0505, ArmPhone 0508, ArmPhone 0509 и ArmPhone 0520. По словам производителей, телефоны соответствуют современным тенденциям и отличаются особенными свойствами. Отдельные модели будут иметь до 32 гигабайт встроенной памяти, работать на операционной системе Android 5.1 или Android 6.0, будут оборудованы датчиками распознавания отпечатков пальцев и связью 4G.

Ранее TSD выпустила первый армянский планшет ArmTab TSD Wide A1004T. Первая демонстрация ArmTab и ArmPhone состоялась еще в декабре 2013 года на заседании промышленного совета при премьер-министре Армении. В ходе заседания отмечалось, что армяно-американская компания Technology and Science Dynamics / Armtab Technologies собирается начать производство первых армянских мобильных устройств в начале 2014 года.

По словам главы компании Ваана Шакаряна, программное обеспечение и дизайн мобильных устройств созданы в Армении, сборка происходит в США и Гонконге. Шакарян заверил, что по качеству эти устройства не уступают известным брендам, а их стоимость будет значительно ниже.

Скупой платит дважды

Сотрудники Брестской таможни пресекли попытку ввоза с нарушением законодательства крупной партии незадекларированного товара.

В республиканском пункте таможенного оформления «Козловичи» было остановлено движение грузового автомобиля марки «Вольво», следовавшего из Чехии на территорию Евразийского экономического союза под управлением польского водителя-экспедитора. Как сообщает пресс-служба Брестской таможни, при проведении операций таможенного контроля с применением мобильного инспекционно-досмотрового комплекса должностными лицами выявлено значительное превышение перемещаемого товара по сравнению со сведениями, указанными в документах. Согласно заявленной информации, ввозимые игрушки-конструкторы LEGO находились в полуприцепе на 13 грузовых местах. Информация о располагавшемся на 45 грузовых местах аналогичном товаре отсутствовала в предоставленных к таможенному контролю документах. Тем самым субъект хозяйствования намеревался уменьшить размер подлежащих уплате таможенных платежей на 900 млн белорусских рублей.

В результате пресечен незаконный ввоз более 5 тысяч игрушек-конструкторов и 4 тысяч постеров к ним. Общая стоимость изъятого до решения суда составила свыше 2,5 млрд белорусских рублей.

Надежда ЮШКЕВИЧ.

Они защищали Могилев

Оккупация длилась 1068 дней и ночей, но город не покорился врагу

Мирный труд могилевчан, как и всего советского народа, был прерван вероломным нападением немецко-фашистских войск на нашу Родину. Ясным утром 22 июня 1941 года первая бомба взорвалась на территории Беларуси. 3 и 4 июля все горожане, которые остались в Могилеве, в том числе рабочие и служащие шелковой фабрики, авторемзавода, железнодорожного узла, студенты и преподаватели педагогического института, вышли на строительство дополнительной оборонительной линии вокруг города.

5 июля 1941 года, защищая Бельничичи, в бою в районе деревни Ослевка были подбиты восемь немецких танков. Четыре из них уничтожил командир артиллерийского дивизиона капитан Борис Хигрин. Отважный командир артиллерист вел стрельбу до тех пор, пока его не сразил осколок вражеского снаряда. Посмертно Борису Хигрину было присвоено звание Героя Советского Союза.

«Новый порядок»

В течение двадцати трех суток — с 3 по 26 июля — воины Красной Армии и народные ополченцы отражали многочисленные яростные атаки врага на город Могилев. Особенно тяжелым стал бой в Буйничихах. Враг оставил на поле боя 39 подбитых танков, сотни трупов своих, но под напором превосходящих сил противника советские войска были вынуждены отступить. К концу дня 26 июля 1941 года город сдался врагу: оккупация длилась 1068 дней и ночей. С первых дней в Могилеве был установлен жесткий оккупационный режим. Германские власти издавали указы и распоряжения, желая «благородно» поработить население. Держать под контролем строгое выполнение всех указов и распоряжений городской управы, контролировать обстановку в городе должна была полиция. Могилев покрывался концентрационными лагерями. Существовал арестный дом, через который на 13 октября 1943 года прошло 3126 человек. К северу от города, вдоль берега Днепра, бы-

ла расположена колонна, рабочих которой использовали для строительства оборонительных сооружений в сентябре — декабре 1943 года. Здесь содержалось около 1500 человек. Всего на территории Могилева насчитывалось около 10 лагерей. Карательные злодеяния над советскими гражданами осуществляла и тайная полевая полиция. Осенью 1941 года было расстреляно около 7,5 тысячи человек — в основном еврейской национальности.

Сопrotивление

В тяжелые месяцы оккупации Могилев не покорился врагу. Уже в августе — сентябре

ма, где были замучены сотни советских патриотов, которые предпочли пытки и смерть в фашистских душегубках предательству и измене Родине. Память об этих героях осталась навечно в сердцах нашего народа. Сейчас вместо одиночных камер там находятся библиотека, учебные аудитории, музей. Проходя по коридору-лабиринту, невольно ощущаешь напряженную атмосферу тех событий, которые помнят эти стены.

— Партизанская разведка пятого батальона (командир Иван Матяш) должна была незаметно переправиться через Днепр, — вспоминает малолетний узник этой тюрьмы

войне победят немцы и наше дальнейшее сопротивление бесполезно, — продолжает Василий Писаренко. — Во время «беседы» на виду помещали средства пыток: раскаленный, с горящими углями утюг, набор игл различных размеров и многое другое. Системой было предусмотрено допрашивать и пытаться на глазах у родственников. Так мучили Таню Карпинскую с матерью и меня с отцом. Пытаюсь скрыть следы своих преступлений, фашисты заставляли узников тюрьмы раскапывать рвы и сжигать трупы, обливая их горячей смесью. А тех, кто выполнял эту грязную работу, расстреливали.

с собой не взяла, оставила дома: может, предчувствовала беду. Я до сих пор помню взгляд немецкого солдата, который зашел в крестьянскую избу... В тот день все остались живы: расправе помешали партизаны.

Наиболее ярко помню освобождение нашего поселка от фашистов в 1944 году. Стою возле землянки и вижу автоматчиков, советских солдат, бегущих по полю в сторону деревни Головчин. Кстати, старший лейтенант Сергей Терешкевич, командир одной из стрелковых рот, которая освобождала Могилев, в этих местах повторил подвиг Александра Матросова. Со связкой гранат он бросился на немецкий танк и ценой своей жизни подбил его. Сергею Терешкевичу посмертно присвоено звание Героя Советского Союза. Обелиск герою установлен в Бельничихах.

На всю жизнь память сохранила эпизод наступления советского танкового подразделения, остановившегося на привал в Ясной Поляне, и улыбающееся доброе лицо танкиста, подбрасывающего меня вверх. Дожил ли этот воин до Победы? Кто он? Об этом я никогда не узнаю.

Сохранила память и то, как возвращались с фронта мой отец и его брат Пётр. Поражает их простота и скромность. Я, например, играл с отцовскими медалями «За боевые заслуги» и «За Победу над Германией». А то, что односельчанин, бывший снайпер Аркадий Након, является кавалером трех медалей «За отвагу» (ныне единственный кавалер этих медалей в Бельничском районе), я узнал спустя сорок лет из публикации в областной газете. Эти люди добросовестно делали свое дело и в мирное время, восстанавливая разрушенные города и села, поднимая сельское хозяйство. Тяжелый ручной труд на полях и фермах был для них очередным испытанием, и это испытание они выдержали с честью.

В детстве мне казалось, что большинство воинов возвратилось с войны. Однако позже я узнал, что 80 ильковчан сражались с врагом на фронтах Великой Отечественной. 67 из них не вернулись домой...

Виктор ПОДОШЕВКО,
доцент, кандидат философских наук, директор музея
Белорусско-Российского университета.

г. Могилев.

Фото Анатолия КИЩУКА

1941 года в городе действовали группы сопротивления под руководством В.Н. Батура и Н.И. Харкевича на авторемонтном заводе, О.В. Горощко и Н.С. Малашкевича на железнодорожном узле, М.М. Евтихеева на хлебозаводе. В начале 1942 года часть группы вошла в патриотическую организацию «Комитет содействия Красной Армии», которую возглавил К.Ю. Мэттэ.

Подпольщики вывели из строя котлы ТЭЦ, сожгли водоумягчительную станцию на шелковой фабрике, склад горючего и гараж в центре города. Важнейшим направлением деятельности Могилевского подполья была его тесная связь с партизанскими отрядами и соединениями.

Третий корпус Белорусско-Российского университета, который находится в Могилеве, является свидетелем тех ужасных событий. Здесь в годы войны находилась тюрь-

ма, где были замучены сотни советских патриотов, которые предпочли пытки и смерть в фашистских душегубках предательству и измене Родине. Память об этих героях осталась навечно в сердцах нашего народа. Сейчас вместо одиночных камер там находятся библиотека, учебные аудитории, музей. Проходя по коридору-лабиринту, невольно ощущаешь напряженную атмосферу тех событий, которые помнят эти стены.

— Партизанская разведка пятого батальона (командир Иван Матяш) должна была незаметно переправиться через Днепр, — вспоминает малолетний узник этой тюрьмы

Судьба его пощадила: Василий Писаренко остался жив. Отца и многих других арестованных после жестоких пыток и истязаний убили в газовой «душегубке», оборудованной на грузовом автомобиле...

Судьба его пощадила: Василий Писаренко остался жив. Отца и многих других арестованных после жестоких пыток и истязаний убили в газовой «душегубке», оборудованной на грузовом автомобиле...

В детской памяти

Для моего поколения война была вместо детского сада. Находясь на оккупированной фашистами территории Бельничского района в возрасте пяти лет, я помню отдельные эпизоды того ужаса. Психологи говорят, что детская память сохраняет четыре процента событий, происходящих в это время. В их числе для меня была попытка фашистов в 1943 году сжечь наш ильковичский поселок Ясную Поляну вместе с его жителями.

В тот день всех жителей, в том числе и детей, согнали в конец поселка. Меня мать

■ Нашы

БЕЛАРУС З САХАЛІНА

На Міншчыне жыве чытач «Звязды» з 60-гадовым стажам, бацька якога служыў у Мікалая II і меў падарунак ад Жукава

У госці да Анастаса Семяновіча з Бараўлян наш звяздоўскі дэсант накіраваўся з вялікім інтарэсам. І не толькі таму, што Анастас Лявонцэвіч больш як 60 гадоў выпісвае «Звязду» (хоць, пагадзіцеся, такіх падпісчыкаў сёння можна пералічыць па пальцах). А і таму, што гэты жывы, вясёлы чалавек, якому ўжо пайшоў дзевяты дзясятак, абяцаў расказаць нам не адну цікавую гісторыю. І не схлусіў: расповеды пачаліся адразу ж, як мы выйшлі з маршруткаў...

Падарунак ад Жукава

Пакуль крочылі ў бок дома, наш спадарожнік расказаў, як маршал Жукаў падарыў яго бацьку нямецкую аўчарку. Толькі маршалам Георгій Канстанцінавіч тады яшчэ не быў. У 1936 — 1937 гадах будучы палкаводзец служыў у Слуцку — камандаваў 4-й кавалерыйскай дывізіяй імя Варашылава. Старэйшы Семяновіч быў у яго забеспячэнцам. За добрую службу Жукаў і аддаў яму свайго сабаку.

— У гады Вялікай Айчыннай вайны немцы тройчы забіралі Грэкса (нямецкую аўчарку, падараную Жукавым. — Аўт.), — расказвае Анастас

Лявонцэвіч. — І тройчы давалі за яго паўмяшка солі. Але жывёлу не падманеш: сабака ўсё роўна вяртаўся дамоў.

З таго часу ў сям'і Семяновічаў цэняць сабачую вернасць. І як доказ — аўчарка Люкс, якая, пачушы свайго гаспадары, ад радасці ледзь не пераскочыла плот. Убачыўшы нас, сабака насцярожыўся. І пакуль Анастас Лявонцэвіч не пераканаў яго, што мы — яго госці, не супакоіўся. Але Люкс усё роўна прыйшлося навязаць (вялікіх сабак баюся яшчэ з дзяцінства).

Анастасія мужчынскага роду

У трохпавярховым асабняку Анастас Семяновіч жыве адзін. Калі, вядома, не лічыць Люкса, кошку Кацю і некалькіх курачак. На выхадных вялікі дом напаянецца галасамі дзяцей і смехам унукаў. Ды і ў будні пенсіянеру няма калі сумаваць: трэба працаваць на градах, патрабуе ўвагі і прысядзібная тэрыторыя. З агародам Анастас Лявонцэвіч па магчымасці спраўляецца сам. Ведае, што дзеці яго за гэта не пахвалюць, але затое на градах — ні травінкі.

Пакуль п'ём гарбату, пытаюся ў гаспадары, адкуль у яго такое незвычайнае імя.

— Калі ў 1944 годзе пайшоў у сельскі Савет па пасведчанне аб нараджэнні, у графе «Імя»

Анастас Семяновіч выпісвае «Звязду» больш як 60 гадоў.

мяне запісалі як Анастасія, — кажа суразмоўца. — Відца, пераблыталі: так звалі маю сястру. У той час моцна не думалі. Замест таго, каб перарабіць дакумент, перапісалі апошняю літару. Сказалі, Анастасіем буду. Так у мяне з'явілася новае імя. Хоць дагэтуль звалі мяне ўсе Станіславам.

На службе ў цара

— Калі мяне пытаюць, адкуль я родам, кажу: з Сахаліна, — працягвае Анастас Семяновіч. — «Ты ж беларус», — чую ў адказ. Так, беларус. Але нарадзіўся ў Сахаліне — пасёлак такі ёсць на Случчыне.

Сям'я Семяновічаў была вялікая: шасцёра дзяцей. Яшчэ некалькі памерлі немаўлятамі. Жылі нядрэнна. Кожнай сям'і вылучылі па 60 сотак. «У нас усё было: і пшаніцу сеялі, і проса, — прыгадвае суразмоўца. — У мяне і цяпер па завядзёнцы ранняй вясной амаль усё пасаджана».

Увесь час мянялася ўлада — вось чаго баяліся больш за ўсё. Быў момант, калі ўслед за Мікалаем II мог трапіць і старэйшы Семяновіч. Аказваецца, селянін з-пад Слуцка ахоўваў цара. Захаваўся нават фотаздымак, дзе ён у прыгожай форме нясе сваю службу.

— Мікалая II у асноўным ахоўвалі беларусы, — расказвае малодшы Семяновіч. — Напэўна, больш адданных і добрых людзей не было. Па ўспамінах бацькі, цар быў вельмі мудрым чалавекам. Бацька расказаў, што Мікалая II адчуваў, чым усё скончыцца, і загадаў ім уцякаць. Не забыўся і аддзячыць за службу.

Толькі «Звязду»!

Калі ў 1950 годзе Анастас Семяновіч прыйшоў у ваенкамат, яму крышачку прыйшлося схітрыць. Сказаў, што ўжо паўналетні (хоць было толькі 17) — вельмі ж хацеў у армію. Узялі ў лётную часць, у Баранавічы. Пасля курсу маладога байца накіравалі служыць у Германію.

Там Анастас Семяновіч абслугоўваў самалёты. «МіГ-15, МіГ-17, МіГ-19», — пералічвае ён. Служыў непадалёк ад Дрэздэна. У 1955 годзе старшы сяржант Анастас Семяновіч дэмабілізаваўся. Уладкаваўся на трактарны завод электрыкам, за год скончыў тры класы (8, 9 і 10).

— Тады ж мне і прапанавалі выпісаць якую-небудзь газету, — успамінае Анастас Лявонцэвіч. — Розныя былі варыянты. Я ж сказаў, што выпішу толькі «Звязду». Мову люблю з дзяцінства. І тады, і цяпер чытаю толькі па-беларуску. На беларускай мове ўвесь час размаўляю з жонкай.

За плячыма Анастаса Семяновіча — два інстытуты: політэхнічны (цяперашні БНТУ) і інстытут Губкіна (сёння Расійскі дзяржаўны ўніверсітэт нафты і газу імя Губкіна), які скончыў з адзнакай. У Вышэйшай партыйнай школе вучыўся ў Германіі. Амаль 40 гадоў Анастас Лявонцэвіч адпрацаваў у Белтрансгазе галоўным спецыялістам Дзяржнагляду СССР, стаў заслужаным работнікам Мінгазпрама СССР.

Назваў вуліцу

Анастас Лявонцэвіч жыве на вуліцы з прыгожай назвай — Бярозавы Гай. Толькі мала хто ведае, што менавіта ён так яе назваў. Дом Семяновічаў з'явіўся тут адным з першых. І калі мужчына перабраўся сюды са сталіцы, вуліца была безназоўная.

— А як гэта, каб без назвы? — не разумее пенсіянер. — Я пайшоў у сельскі Савет і ўнёс сваю прапанову. А ў мяне пытаюць, чаму так, а не гэтак. А я і кажу: ідзіце і паглядзіце, колькі ў нас бяроз расце, і пытанне адразу знікне.

Гэта цяпер ад тых бяроз амаль нічога не засталася. Прыроду выцеснілі новыя асабнякі. А некалькі дзесяцігоддзяў таму тут быў сапраўдны бярозавы гай. «У мяне ўвесь агарод быў у бярозах! — удакладняе суразмоўца. — Штук восем і сёння нагадваюць аб тых гадах. А які смачны з іх сок!»

На сок мы, вядома, ужо спазніліся. Хто яго ведае, можа, пакаштуем яго наступным разам. Да такога суразмоўцы з задавальненнем прыездзі яшчэ. Ды і адной сустрэчы Анастасу Лявонцэвічу не хапіла, каб расказаць усе свае гісторыі. Упэўнена, за год іх стане яшчэ больш. А калі і не, то з ім цікава і проста пагаварыць.

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by
Фота Сяргея НІКАНОВІЧА

Бацька Анастаса Семяновіча ахоўваў цара Мікалая II.

■ У трэндзе

ТЫ МАЛАДЫ,
пакуль дапамагаеш старэйшым

Вы лічыце, што валанцёрства — гэта толькі для студэнтаў? Вольга Пуцінцава сваім прыкладам даказвае, што клапаціцца пра іншых трэба ў любым узросце. Яна заснавала праект «Пажылыя — старым», у якім пенсіянеры дапамагаюць людзям, старэйшым за іх. Адрозніваюць ад гэтых некалькіх актывістаў і арганізавалі атрад «Клопат».

Гэтае аб'яднанне працуе ў Першамайскім раёне сталіцы. Зараз у пяці валанцёраў — дзевяць падапечных. Каб далучыцца да атрада, трэба мець адпаведны асобны якасці: жывы характар, схільнасць да самаразвіцця і лідарства.

Аднадзямці Вольгі Пуцінцавай не толькі іншым дапамагаюць, але і самі шмат вучацца. Яны ўдзельнічаюць у адукацыйных праграмах пры Беларускай таварыстве Чырвонага Крыжа. Так, яны могуць самастойна даглядаць цяжкахворых і аказваць

псіхалагічную дапамогу ў крызісных сітуацыях. Навыкі вельмі зручныя, бо валанцёры сутыкаюцца з рознымі выпадкамі.

Часцей за ўсё дапамога патрэбна ў побыце. Усе навіны з Міністэрства працы і сацыяльнай абароны перадаюць валанцёры. Дапамагаюць са штодзённымі клопатамі, зборам дакументаў. Аднак зрэдку прыходзіцца нават звяртацца разам у суд. Вольга Мікалаеўна расказвае, што такое было двойчы. Часам падапечныя церпяць ад сваіх жа знаёмых. Так, сусед адной з пенсіянерак зламаў ёй руку дзвярыма. Прыйшлося звяртацца да праваахоўнікаў па пакрыццё шкоды. Грошы выплацілі. Але ці бяспечна жыць адзіночым старым побач з такімі суседзямі?

Вольга Мікалаеўна ганарыцца сваімі падапечнымі. У кожнага з іх быў няпросты лёс. Ёсць сярод іх і вязень фашысцкіх лагераў, і жыхары блакаднага Ленінграда. А Зінаіда Падабед, якой сёлета спаўняецца 95 гадоў, удзельнічала ў Сталінград-

скай бітве. У сваёй сям'і яна была самым малодшым, трынаццатым дзіцем. Паступіла ў Мінск у педагагічны інстытут, але не даучылася — пачалася вайна. Услед за сястрой эвакуавалася ў Бузулук Чкалаўскай вобласці (цяпер Арыенбургская).

Там Зінаіда Рыгораўна пачала працаваць на швейнай фабрыцы, але не змагла спакойна жыць у тыле. І ўвесну 1942 года пайшла добраахвотніцай на фронт. Пасля Сталінградскай бітвы іх полк быў перакінуты ў Запалля'е. Там, у дзёночай арміі, яна і заставалася да Перамогі.

Цяпер жыве разам з сынам. Ён, як гаворыць Зінаіда Грыгор'еўна, яе «жывая палачка». А Вольга Мікалаеўна — самая надзейная сяброўка. Заўсёды дапамагае ў цяжкіх сітуацыях.

Валанцёры разам са сваімі падапечнымі ладзяць культурныя вечары: спяваюць, чытаюць вершы, паказваюць урбан, зробленае сваімі рукамі, сустракаюцца з малодшым пакаленнем. Так складаецца калек-

тыў. Існуе ў іх і Майстэрня добрых спраў. Тут яны робяць сувеніры, рамантуюць адзенне, сустракаюцца ў гуртку па інтарэсах.

Вольга Мікалаеўна заўсёды імкнецца арганізаваць такія сустрэчы, бо многія з яе падапечных жывуць адны і нават паразмаўляць бывае няма з кім. Такія непадробная неабыхавасць да лёсу іншых людзей выхавалася ў яе з дзяцінства. Наратзілася яна ва Украіне і рана засталася без бацькоў. Яны былі педагогамі. Вырасці і навучыцца рабіць нейкія справы па гаспадарцы ім з сястрой дапамагалі суседзі і сябры сям'і. Сярод іх было шмат вучняў

бацькоў. Так і гадаваліся яны, дапамагаючы адна адной.

Сёння, кажа Вольга Пуцінцава, у маладых зусім іншыя ідэалы, таму і адыходзіць ад спраў нельга. Валанцёрства — гэта не проста хобі, а лад жыцця. Свой дзень Вольга Мікалаеўна плануе, зыходзячы з патрэб сваіх падапечных. А што можам зрабіць мы? Звярнуць увагу на сваіх бабур і дзядуляў ці дапамагчы пажылой суседцы па пад'ездзе. Часам нават спытаць пра справы і падтрымаць словам будзе дастаткова, каб разнастаіць і абагрэць іх дзень.

Надзея АНІСОВІЧ

белагпропромбанк
традиции будущего

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об эмиссии облигаций

открытого акционерного общества «Белагпропромбанк» для физических лиц двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков

1. Наименование эмитента:
а) полное наименование:
на белорусском языке — адкрытае акцыянернае таварыства «Бел-аграпрамбанк»;
на русском языке — открытое акционерное общество «Белагпропромбанк» (далее — Банк);
б) сокращенное наименование:
на белорусском языке — ААТ «Белагпрамбанк»;
на русском языке — ОАО «Белагпропромбанк».

2. Место нахождения Банка, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Местонахождение Банка: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3.
Телефон: (017) 229 63 25, факс (017) 229 64 41
Электронный адрес E-mail: info@belarb.by
УНП 100693551, ОКПО 00040577.

3. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность Банка, информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента либо о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) и сроки их публикации

Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность Банка ежегодно публикуется в газетах «Звезда» или «Рэспубліка» - не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным, а также размещается на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг.

Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность Банка за 2015 год опубликована в газете «Рэспубліка» 29.03.2016 № 56.

В газете «Звезда» публикуется следующая информация:
- в случае принятия решения о реорганизации или ликвидации Банка - не позднее 2-х месяцев с момента принятия такого решения;

- в случае возбуждения в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) - в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

В случае внесения изменений в проспект эмиссии облигаций данная информация будет размещена на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг и официальном сайте Банка в глобальной компьютерной сети Интернет не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь.

4. Размер уставного фонда Банка
Уставный фонд Банка составляет 8 103 635 046 000 (Восемь триллионов сто три миллиарда шестьсот тридцать пять миллионов сорок шесть тысяч) белорусских рублей.

5. Права владельца и обязанности Банка, удостоверяемые облигацией

Облигация предоставляет ее владельцу равные объем и сроки осуществления прав вне зависимости от времени приобретения облигации.

Владелец облигации имеет право:

- получать доход по облигации в соответствии с условиями, предусмотренными пунктом 6.10 настоящего документа;

- получать номинальную стоимость облигации при ее погашении в порядке, предусмотренном пунктом 6.12 настоящего документа;

- получать номинальную стоимость облигации с выплатой дохода при досрочном погашении облигации, а также в случае запрещения Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь эмиссии облигаций в порядке, предусмотренном соответствующими пунктами 6.11 и 6.14 настоящего документа;

- свободно распоряжаться облигацией в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Банк обязан:

- выплачивать доход по облигации в порядке и на условиях, предусмотренных пунктом 6.10 настоящего документа;

- погасить облигацию в порядке, предусмотренном пунктом 6.12 настоящего документа;

- досрочно погасить облигацию в порядке, предусмотренном пунктом 6.11 настоящего документа;

- обеспечить владельцам облигаций возврат денежных средств, полученных в оплату размещенных облигаций, а также причитающийся процентный доход в случае запрещения эмиссии облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь в порядке, предусмотренном пунктом 6.14 настоящего документа.

6. Сведения о предоставлении открытой продажи облигаций двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков

6.1. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение

Решения о выпуске облигаций двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков на предъявителя для физических лиц в соответствии с Уставом Банка приняты Наблюдательным советом Банка 14.04.2016, протокол № 7.

6.2. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям

Выпуски облигаций осуществляются без обеспечения по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь при условии, что общий размер обязательств по таким облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала Банка (подпункт 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг»).

По состоянию на 01.04.2016 нормативный капитал Банка составляет 10 945 993,2 млн белорусских рублей.

6.3. Цель эмиссии облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций

Эмиссия облигаций двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков осуществляется в целях привлечения денежных средств физических лиц.

Привлеченные средства от размещения облигаций будут направлены на пополнение ресурсной базы Банка.

6.4. Выпуски облигаций согласованы Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 28.04.2016 № 222).

6.5. Форма выпуска и вид облигаций, объем выпуска, количество, номинальная стоимость облигаций:

№ выпуска	209	210	211
Валюта выпуска	доллар США	доллар США	евро
Форма выпуска и вид облигации	документарные, на предъявителя, процентные, неконвертируемые		
Объем выпуска	\$25 млн	\$30 млн	€15 млн
Количество облигаций (шт.)	25 000	6 000	15 000
Серия, номера облигаций	ОД209 000001 - 025000	ОД210 000001 - 006000	ОЕ211 000001 - 015000
Номинальная стоимость	1 000	5 000	1 000

6.6. Период проведения открытой продажи облигаций

Дата начала периода размещения облигаций — 20.06.2016, дата окончания периода размещения облигаций — 21.12.2017.

В период размещения облигаций Банк вправе принять решение об изменении даты окончания открытой продажи облигаций.

6.7. Место и время проведения открытой продажи облигаций

Размещение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Размещение облигаций Банка производится после согласования Национальным банком Республики Беларусь выпуска облигаций, регистрации в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь выпуска облигаций, размещения краткой информации об эмиссии облигаций на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг и официальном сайте Банка в глобальной компьютерной сети Интернет.

Первичное размещение облигаций осуществляется путем открытой продажи в филиалах, расчетно-кассовых центрах, а также структурных подразделениях центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени.

Владельцами облигаций могут быть только физические лица — резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, приобретающие их не в целях предпринимательской деятельности.

Облигации продаются по их номинальной стоимости в валюте номинала. В оплату облигаций физические лица обязаны внести денежные средства наличными либо перечислить в Банк в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Банк вправе не осуществлять продажу облигаций в период размещения, если условия, определенные решениями о выпусках облигаций, становятся для Банка экономически невыгодными. Решение о приостановке (продолжении) продажи двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков облигаций в период размещения принимает уполномоченный орган Банка.

6.8. Срок и порядок обращения облигаций

Обращение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Срок обращения облигаций — 750 календарных дней с 20.06.2016 по 10.07.2018. День начала размещения облигаций и день начала погашения облигаций считаются одним днем.

6.9. Дата начала погашения облигаций — 10.07.2018.

6.10. Порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты, период начисления процентного дохода

Доход по облигации выплачивается, начиная с установленной в нижеприведенной таблице даты начала выплаты дохода за соответствующий период начисления, при условии предъявления физическим лицом оригинала облигации в Банк.

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА			
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата начала выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)
1	21.06.2016	10.01.2017	204
2	11.01.2017	10.07.2017	181
3	11.07.2017	10.01.2018	184
4	11.01.2018	10.07.2018	181
ИТОГО:	x	x	750

Начисление процентного дохода осуществляется со дня, следующего за днем размещения соответствующей облигации, по 10.07.2018 включительно (за исключением случая предъявления облигации к досрочному погашению). С 11.07.2018 процентный доход не начисляется.

Процентный доход по облигации начисляется с даты, следующей за датой ее продажи Банком, по дату начала выплаты процентного дохода за период начисления дохода, в котором была продана облигация, включительно. Процентный доход за последующие периоды начисления (включая последний) начисляется с даты, следующей за датой начала выплаты дохода за предшествующий период начисления дохода, по дату начала выплаты процентного дохода за соответствующий период начисления дохода (дату начала погашения — 10.07.2018) включительно.

В случае предъявления облигации к досрочному погашению на условиях, изложенных в пункте 6.11 настоящего документа, сумма процентного дохода рассчитывается с даты, следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату ее досрочного погашения включительно.

Расчет процентного дохода осуществляется по следующей формуле:

$$D = \frac{Nп \times Пп}{100} \times \left(\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366} \right),$$

где:

D — процентный доход по процентной облигации, выплачиваемый периодически в течение срока ее обращения;

Nп — номинальная стоимость облигации;

Пп — ставка дохода в размере 5 (Пять) процентов годовых за период начисления дохода;

T365 — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;

T366 — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

День размещения облигации и дата выплаты процентного дохода за период начисления дохода, в котором была продана облигация, счита-

ются одним днем. Дата выплаты дохода за предшествующий период начисления процентного дохода и дата выплаты дохода за текущий период начисления дохода (дата погашения, дата досрочного погашения) считаются одним днем.

Выплата процентного дохода по облигациям осуществляется за соответствующий период начисления филиалами, расчетно-кассовыми центрами, а также структурными подразделениями центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени. В случае если день начала выплаты процентного дохода выпадает на нерабочий день, выплата процентного дохода осуществляется, начиная с первого рабочего дня, следующего за нерабочим днем. При этом проценты на сумму процентного дохода по облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Под нерабочими днями в настоящем документе понимаются выходные дни, государственные праздники, праздничные дни и другие, являющиеся нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Выплата процентного дохода по облигациям осуществляется в валюте номинала наличными денежными средствами либо в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

6.11. Условия и порядок досрочного погашения облигаций
Владельцы облигаций могут предъявить их к досрочному погашению при предъявлении оригинала облигации по истечении 365 календарных дней после даты приобретения у Банка.

При досрочном погашении владельцу выплачивается номинальная стоимость облигации и процентный доход по дату досрочного погашения облигации включительно в денежных единицах, в которых выражена ее номинальная стоимость, наличными денежными средствами либо в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

6.12. Порядок погашения облигаций

Погашение облигаций осуществляется Банком, начиная с 10.07.2018, в отношении лиц, предъявивших оригиналы этих облигаций к погашению, независимо от сроков обращения собственника или иного законного владельца облигаций.

При погашении облигаций предъявителю облигации — физическому лицу выплачиваются номинальная стоимость облигации, а также все непополненные доходы наличными денежными средствами либо в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

6.13. Информация о порядке конвертации облигаций данного выпуска в облигации другого выпуска с более поздней датой погашения

Банком не предусматривается конвертация облигаций двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков в облигации других выпусков с более поздней датой погашения.

6.14. Условия и порядок возврата средств инвесторам при признании выпуска облигаций несостоявшимся, запрещение выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь

Банком не предусматривается возможность признания выпусков облигаций несостоявшимися.

В случае признания двести девятого и (или) двести десятого и (или) двести одиннадцатого выпусков облигаций недействительными все облигации соответствующего выпуска подлежат изъятию из обращения, а средства, полученные Банком от размещения выпуска облигаций, признанного недействительным, в месячный срок с даты признания выпуска недействительным возвращаются инвесторам.

После получения от Департамента по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь уведомления о запрещении выпуска(ов) облигаций Банк информирует инвесторов и возвращает обратившимся в Банк инвесторам денежные средства, полученные в оплату размещенных облигаций, а также причитающийся процентный доход по таким облигациям за период с даты следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату получения уведомления включительно, и письменно уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

Денежные средства возвращаются независимо от сроков обращения собственника или иного законного владельца облигаций в Банк.

6.15. Дата и государственный регистрационный номер выпуска облигаций

Облигации зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 16 мая 2016 года.

Государственный регистрационный номер:

двести девятого выпуска: 5-200-02-2747;

двести десятого выпуска: 5-200-02-2748;

двести одиннадцатого выпуска: 5-200-02-2749.

7. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии облигаций)

С более подробной информацией (проспектом эмиссии облигаций) двести девятого, двести десятого, двести одиннадцатого выпусков можно ознакомиться в филиалах Банка, расчетно-кассовых центрах, а также структурных подразделениях центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени.

Справку о продаже облигаций можно получить в Контакт-центре Банка по короткому номеру 136, ОПЕРУ центрального аппарата Банка по адресу: Минск, пр-т Жукова, 3, тел. (8-017) 229-61-29, 218-58-54, а также в следующих филиалах Банка:

г. Брест, ул. Воровского, 11, тел. (8-0162) 27-72-29, 27-72-31,

г. Витебск, ул. Димитрова, 31, тел. (8-0212) 36-65-83, 35-00-62,

г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, тел. (8-0232) 79-26-49, 79-87-01,

г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 110, тел. (8-0152) 79-52-80, 79-52-81,

г. Могилев, пр-т Мира, 55, тел. (8-0222) 29-38-00, 29-38-01,

г. Минск, пр-т Победителей, 91, тел. (8-017) 209-77-69, 209 77 94,

г. Минск, ул. Романовская Слобода, 8, тел. (8-017) 309-36-10, 309-36-11.

Заместитель Председателя Правления ОАО «Белагпропромбанк»

С.П.Чугай

Главный бухгалтер ОАО «Белагпропромбанк»

М.А.Шаповалова

ШТО МОГУЦЬ КАРАЛІ?

Манархіі дасюль застаюцца ў палітычным мейнстрыме свету

У канцы мінулага тыдня ў «топе» інфармацыйных агенстваў зноў апынулася Вялікабрытанія. І не ў сувязі з варыянтамі «брэксіту» ці мігрантамі. Зноў без перабольшвання сусветным ньюсмэйкерам стала каралева Лізавета II. Нагода была насамрэч значная — у «туманным Альбіёне» з пятніцы па нядзелю афіцыйна адсвяткавалі 90-годдзе самага вядомага сучаснага манарха ўсіх кантынентаў. А аналітыкі чарговы раз узважылі перспектывы цяперашніх манархій. Ці захавецца такая форма дзяржаўнасці і надалей?

Гнуткая сістэма

Цяпер на планеце існуе крыху больш за 230 дзяржаў і самакіравальных тэрыторый, якія валодаюць міжнародным статусам. З іх толькі 41 краіна мае манархічную форму праўлення. Сучасныя манархіі — гэта надзвычай гнуткая і шматаблічная сістэма, што знаходзіцца ў дыяпазоне ад родаплемянной формы (па-спяхова дзейнічае ў арабскіх дзяржавах Блізкага Усходу) да манархічнага варыянту дэмакратычнай дзяржавы ў многіх еўрапейскіх краінах.

Першае месца па колькасці краін з манархічнай дзяржаўнасцю трымае Азія. Гэта прагрэсіўная і дэмакратычная Японія. Сюды ж адносяцца лідары мусульманскага свету — Бруней, Кувейт, Катар, Ірданія, Бахрэйн, Аман. У гэтую групу ўваходзяць дзве манархічныя канфедэрацыі — Малайзія і Аб'яднаныя Арабскія Эміраты. Таксама варта згадаць Тайланд, Камбоджу і Бутан.

Другое месца належыць Еўропе. Тут размешчана 12 манархій. Яны ў Старым Свеце прадстаўлены не толькі абмежаванай формай — у краінах, якія займаюць лідзіруючае становішча ў Еўрасаюзе (Вялікабрытанія, Бельгія, Нідэрланды, Люксембург), але і абсалютнай формай праўлення — у так званых карлікавых дзяржавах: Манака, Ліхтэнштэйне, Ватыкане. Якасць жыцця ў гэтых краінах розная. Таксама адрозніваецца ўплыў манархаў на кіраванне дзяржавай.

Трэцяе месца сусветнага рэйтыngu — за краінамі Палінэзіі. Чацвёртае належыць Афрыцы, дзе цяпер захавалася ўсяго тры паўнаважныя манархіі: Марока, Лесота, Свазіленд плюс некалькі сотняў «турыстычных». Тым не менш шэраг рэспубліканскіх краін вымушаныя мірыцца з наяўнасцю на сваёй тэрыторыі традыцыйных мясцовых манархічных або родаплемянных утварэнняў і нават замацоўваць іх правы ў канстытуцыі. Сярод такіх — Уганда, Нігерыя, Інданезія, Чад. Нават такія краіны як Індыя і Пакістан, дзе былі скасаваны суверэнныя правы мясцовых манархаў (ханаў, султанаў, раджаў, магараджаў)

Грэнада, Канада, Новая Зеландыя, Астравы Кука, Ніуэ, Папуа-Новая Гвінея, Сент-Вінсент і Грэнадзіны, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Саламонавы Астравы, Тувалу і Ямайка.

Агульная колькасць жыхароў манархій цяпер пера-

вышае паўмільярда чалавек. Большасць, зразумела, жывуць у дзяржавах, дзе прадстаўлена канстытуцыйная форма кіравання. Тут улада манарха абмежавана канстытуцыяй. Да абсалютных (неабмежаваных) манархій адносяцца Бруней, Катар, Саудаўская Аравія, Аман, а таксама Аб'яднаныя Арабскія Эміраты (федэрацыя манархій).

Манархіі займаюць тэрыторыю каля 25 мільёнаў квадратных кіламетраў. Гэта дзесьці 17 працэнтаў агульнай плошчы сушы на нашай планеце. Унушальна выглядае, праўда. Тым больш, калі ўспомніць, што як-нік XXI стагоддзе на двары. Яшчэ больш яркая падкрэслі-

Ад княства да султаната

Па тытуле ўладара сучасныя манархіі падзяляюцца на каралеўствы (сама вялікая група), княствы, эміраты, султанаты, ёсць таксама тэакратыя (вядома ж, Ватыкан) і нават імперыя (Садружчасць 16 краін, якая прызнае сваёй каралевай Лізавету II, — Антыгуа і Барбуда, Аўстралія, Багамскія астравы, Барбадас, Беліз, уласна Вялікабрытанія,

у Іраку. Яны ахоплены бесперапыннымі канфліктамі, як значная колькасць краін Афрыкі. І ўжо цалкам відавочна не ўваходзяць у разрад перадавых дзяржаў.

Вядома, манархія не вырашае аўтаматычна ўсе сацыяльныя, эканамічныя і палітычныя праблемы. Але тым не менш яна можа прадставіць вядомаму долю стабільнасці і раўнавагі ў палітычнай, сацыяльнай і нацыянальнай структуры грамадства. Вось чаму ад манархіі не спяшаюцца пазбавіцца нават тыя краіны, дзе яна існуе выключна намінальна, скажам Канада або Аўстралія. Палітычная эліта гэтых краін у большасці сваёй разумее, наколькі важна для раўнавагі ў грамадстве, каб

вярхоўная ўлада была апырыты замацавана ў адных руках і палітычныя колы не вялі за яе супрацьстаянне, а працавалі ў імя інтарэсаў усёй нацыі. Больш за тое, гістарычны вопыт паказвае, што лепшыя ў свеце сістэмы сацыяльнага забеспячэння пабудаваны менавіта ў манархічных дзяржавах. І гаворка ідзе не толькі аб манархіях Скандынавіі, дзе нават савецкі агітпрап (у манархічнай Швецыі) здолеў адшукаць варыянт «капіталізму з чалавечым тварам». Такая сістэма, напрыклад, пабудавана ў сучасных краінах Персідскага заліва.

Прага да рэстаўрацыі?

Манархія ў сучасным свеце — адна з тэм, якія актыўна абмяркоўваюцца ў Еўропе. Адносна яе людзі падзяляюцца на два лагера — прыхільнікаў і праціўнікаў. Прыхільнікі выступаюць за захаванне традыцый, жадуць аб манархіі, як аб сімвале дзяржавы, якая цэментуе асновы грамадства. Праціўнікі нагадваюць пра страту рэальнай улады большасцю кіруючых манархаў, нежаданне падаткаплацельшчыкаў утрымліваць бутафорскія дынастыі, адзінымі функцыямі якіх з'яўляюцца прадстаўнічыя, дабрачынныя, культурныя. Праўда, большасць простых людзей не супраць манархій.

Як заўважаюць эксперты, гістарычны вопыт сведчыць, што ў шматнацыянальных дзяржавах цэласнасць краіны шмат у чым звязана з манархіяй. Гэта мы бачым у мінулым, на прыкладзе Расійскай імперыі, Аўстра-Венгрыі, Югаславіі, Ірака. Скасаванне манархіі ў шэрагу сучасных краін немінуча прывяло да спынення іх існавання як шматнацыянальных, адзіных дзяржаў. Гэта ў першую чаргу адносіцца да Злучанага Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі, а таксама Малайзіі, Саудаўскай Аравіі. Так, 2007 год відавочна паказаў, што ва ўмовах парламенцкага крызісу, які ўзнік з-за нацыянальных супярэчнасцяў фламандскіх і валонскіх палітыкаў, толькі аўтарытэт караля бельгійцаў Альберта II утрымаў краіну ад распаду на два ці нават больш самастойных дзяржаўных утварэнняў.

У шматмоўнай Бельгіі нават нарадзіўся жарт, што адзінства яе народа змацоўваюць усяго тры рэчы — піва, шакалад і кароль! Тады

як адмена манархічнага ладу ў 2008 годзе ў Непале ўява гэтаму дзяржаву ў чараду палітычных крызісаў і перманэнтнага грамадзянскага супрацьстаяння.

Другая палова XX стагоддзя дае нам некалькі паспяхоўных прыкладаў вяртання народаў, якія перажылі эру нестабільнасці, грамадзянскіх войнаў і іншых канфліктаў, да манархічнай формы кіравання. Самы вядомы і, несумненна, шмат у чым удалы выпадак рэстаўрацыі —

Іспанія. Гэтая краіна прайшла праз грамадзянскую вайну, эканамічны крызіс і правую дыктатуру, вярнулася да манархічнай формы кіравання, заняўшы годнае месца сярод еўрапейскіх дзяржаў. Таксама манархічныя рэжымы на мясцовым узроўні былі адноўлены ва Угандзе, пасля падзення дыктатуры маршала Ідзі Аміна (1928-2003), у Інданезіі, якая, пасля сыходу генерала Махамеда-Ходжа Сукарта (1921-2008) перажывае сапраўдны манархічны рэнесанс.

Некаторыя эксперты, абмяркоўваючы карысць і шкоду манархіі, прыводзяць у прыклад Англію, Іспанію, Швецыю і Нарвегію. Гэтыя краіны захавалі нармальны манархічны рэжым, а манархі ў іх не з'яўляюцца толькі сімвалічнымі фігурамі, сапраўды кіруючы дзяржавай. Прыхільнікі таго, што ў гэтых краінах манархі валодаюць рэальным аўтарытэтам, спасылаюцца на асноўныя законы дзяржаў, згодна з якімі манархі валодаюць сур'ёзнымі ўладнымі паўнамоцтвамі. Так, напрыклад, каралева Вялікабрытаніі прызначае ўрад, мае права распушціць парламент, ні адзін закон прапраект, які быў прыняты парламентам, не лічыцца сапраўдным без подпісу манарха. Іх апаненты заяўляюць у адказ, што ўсе гэтыя палажэнні — не больш чым фармальнасць, паколькі рэальная ўлада знаходзіцца ў руках партыйнай алігархіі.

Стабільнасць палітычнай і эканамічнай сістэм большасці манархічных краін робіць іх не толькі не састарэлымі,

але прагрэсіўнымі і прывабнымі, прымушае раўняцца на іх па шэрагу параметраў. Зразумела, манархія мае як плюсы, так і мінусы. Сярод недахопаў гэтай палітычнай сістэмы звычайна называюць становішча манарха панад законам, верагоднасць узнікнення дыктатуры і залежнасць цэлай дзяржавы ад аднаго чалавека. Аднак, як казала некалі брытанскі прэм'ер Маргарэт Тэтчэр, «той, хто сцвярджае, што палітык можа кіраваць краінай лепш за спадчыннага манарха, павінен лепш пазнаёміцца з палітыкамі».

Дарэчы, Лізавета II уступіла на трон у 1952 годзе ва ўзросце 25 гадоў. Кіраўніком СССР тады быў Іосіф Сталін, прэзідэнтам ЗША — Гары Трумэн, прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі — Уінстан Чэрчыль. За больш чым 60 гадоў, якія яна знаходзіцца ва ўладзе, у Злучаным Каралеўстве змяніліся 12 кіраўнікоў урадаў, у ЗША — столькі ж прэзідэнтаў, а ў Ватыкане — сем Папа. Лізавета II стала манархам, які кіруе даўжэй за ўсіх у гісторыі брытанскай кароны. Напэўна, яе прыклад найбольш яркавы доказ на карысць сцвяржэнняў пра жыццяздольнасць манархій. Ці не так?

Захар БУРАК.
burak@vziazda.by

Правила проведения рекламной игры «ПЕРВОКЛАСНЫЕ КАНИКУЛЫ!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Первоклассные каникулы!» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговыми марками «1-й А», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Первоклассные каникулы!» (далее – Рекламная игра).

В настоящих Правилах нижеперечисленные термины имеют следующее значение:

Игровой продукт – товар, выпускаемый под товарными знаками «1-й А»:

1. Мороженое пломбир с ароматом ванилина на палочке «1-й А», 70 г;
2. Мороженое пломбир с ароматом ванилина в какао-содержащей глазури эскимо «1-й А», 70 г;
3. Мороженое пломбир с ароматом ванилина в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
4. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с сиропом крем-брюле в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
5. Мороженое пломбир шоколадный в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
6. Мороженое пломбир с черной смородиной в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г.

Игровой чек – платежный документ (кассовый чек), содержащий наименование Игрового продукта и его стоимости, сформированный кассовым оборудованием в период с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г. или иной документ, подтверждающий покупку Игрового продукта, который содержит информацию о наименовании Игрового продукта и его стоимости в период с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г., получаемый Участниками рекламной игры.

Регистрационные данные – совокупность данных, которые необходимо зарегистрировать на странице Рекламной игры на интернет-сайте www.1a.ingman.by для участия в Рекламной игре, а именно:

- персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно), почтовый адрес (обязательно): почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);
 - адрес электронной почты (обязательно);
 - номер мобильного или стационарного телефона Участника в международном формате (обязательно). Пример: +375 (____) _____
- загруженная на сайт фотография Игрового чека/чеков, подтверждающих покупку 2 (двух) Упаковок Игрового продукта.

Текущий розыгрыш – каждый розыгрыш Рекламной игры, проходящий в установленную дату и время в соответствии с Правилами Рекламной игры.

Интернет-сайт – сайт www.1a.ingman.by, на котором на странице Рекламной игры Участникам необходимо вводить Регистрационные данные.

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является ООО «Хэппи Нейшн», Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, пом. 4, к. 9, УНП 190871314, зарегистрированное Минским горисполкомом Республики Беларусь решением от 28 апреля 2016 года, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190871314.

2. Заинтересованное лицо Рекламной игры.

Заинтересованным лицом Рекламной игры являются СООО «Ингман мороженое», зарегистрированное 29 апреля 2009 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 490419896; юридический адрес: 246028, Республика Беларусь, г. Гомель, ул. Университетская, д. 3, УНП 490419896.

3. Участники Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором или заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

4. Наименование Рекламной игры: «Первоклассные каникулы!».

5. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 15 июня 2016г.

7. Срок окончания Рекламной игры: 31 октября 2016 г.

8. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.

Товар, выпускаемый под товарным знаком «1-й А»:

1. Мороженое пломбир с ароматом ванилина на палочке «1-й А», 70 г;
2. Мороженое пломбир с ароматом ванилина в какао-содержащей глазури эскимо «1-й А», 70 г;
3. Мороженое пломбир с ароматом ванилина в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
4. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с сиропом крем-брюле в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
5. Мороженое пломбир шоколадный в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г;
6. Мороженое пломбир с черной смородиной в вафельном стаканчике «1-й А», 80 г.

9. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Заинтересованного лица и составляет 192 441 142 (сто девяносто два миллиона четыреста сорок одна тысяча сто сорок два) белорусских рубля с НДС. Призовой фонд рекламной игры включает следующие призы:

Таблица №1. Призовой фонд Рекламной игры.

№ п/п	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во	Стоимость, за ед., бел. руб.	Итого стоимость с НДС, бел. руб.	
1	Подарочный сертификат в счет оплаты туристических услуг, оказываемых на территории Республики Беларусь, срок действия до 12 мая 2017 года.	Главный Приз	1	19 500 000	19 500 000	
	Денежные средства в размере 2 765 862 белорусских рублей			2 765 862	2 765 862	
2	Велосипед взрослый Rocco Zehn	Приз Первой категории	10	5 280 000	52 800 000	
	Денежные средства в размере 641 034 белорусских рубля			641 340	6 410 340	
3	Диван-подушка	Приз Второй категории	12	3 096 000	37 152 000	
	Денежные средства в размере 314 690 белорусских рублей			314 690	3 776 280	
4	Цифровая камера Sony DSC-830W, черная	Приз Третьей категории	6	2 304 000	13 824 000	
	Денежные средства в размере 196 345 белорусских рублей			196 345	1 178 070	
	Цифровая камера Sony DSC-830W, розовая			5	2 304 000	11 520 000
	Денежные средства в размере 196 345 белорусских рублей				196 345	981 725
	Цифровая камера Sony DSC-830W, серебристая			12	2 304 000	27 648 000
	Денежные средства в размере 196 345 белорусских рублей				196 345	2 356 140
Цифровая камера Sony DSC-830W, фиолетовая	5	2 304 000	11 520 000			
Денежные средства в размере 196 345 белорусских рублей		196 345	981 725			
Итого				192 414 142		

10. Порядок участия в Рекламной игре.

Для участия в Рекламной игре необходимо в срок с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г.:

- Купить 2 единицы любого Игрового продукта.
 - Сфотографировать Игровой чек (-и), подтверждающий покупку Игрового продукта.
 - Зарегистрироваться на интернет-сайте. При регистрации на интернет-сайте указать Регистрационные данные:
- персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно),

- почтовый адрес (обязательно): почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);

- адрес электронной почты (обязательно);

- номер мобильного телефона Участника в международном формате и название оператора (velcom, МТС, life:) (обязательно).

- Загрузить фотографию чека/ов на интернет-сайте.
- Уведомление об успешной регистрации Персональных данных, а также порядковый номер Участника (0000001, 0000002, 0000003 и т.д.) и дату ближайшего розыгрыша, в котором участвует данный Порядковый номер, Участник получает в диалоговом окне на странице регистрационной формы интернет-сайта, а также посредством электронного письма в течение 2 (двух) дней на адрес электронной почты, указанной в соответствующем поле при регистрации.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игрового продукта и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

Участники при заполнении регистрационной формы на интернет-сайте www.1a.ingman.by обязаны вводить достоверную информацию.

Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при вводе Регистрационных данных, и за достоверность сведений Регистрационных данных, указанных при регистрации на интернет-сайте.

Организатор не вступает в спор в случае возникновения споров об определении принадлежности фотографии чека кодом тому или иному лицу.

Все Участники должны сохранить оригиналы Игрового чека (-ов) о покупке Игрового продукта до окончания рекламной игры. Если оригинал Игрового чека (-ов), который (-е) предоставит победитель, не будет соответствовать фото зарегистрированного чека, то это является нарушением существующих Правил и приз не выдается.

11. Механика проведения розыгрыша Призов первой, второй, третьей категории и Главного приза.

Организатор присваивает один Порядковый номер Участнику, выполнившему условия игры. К моменту розыгрыша призов Организатором формируется список из Порядковых номеров Участников, участвующих в Текущем розыгрыше (далее – Список). Все Порядковые номера Участников имеют одинаковую разрядность. Для проведения розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10-ти штук с номерами от 0 по 9. Определение выигрышных Порядковых номеров Участников происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из барабана. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

Определяется цифра первого слева разряда выигрышного Порядкового номера Участника. Для этого Организатор помещает в барабан шары с номерами от 0 по первую слева цифру последнего Порядкового номера Участника Текущего розыгрыша. Организатор извлекает из барабана один шар. Номер извлеченного шара является цифрой первого слева разряда формируемого Порядкового номера Участника.

Определяется цифра второго слева разряда выигрышного Порядкового номера Участника. Для этого Организатор помещает в лототрон те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Порядковых номеров Участников в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6, 7 выполняются те же действия. Номера столов вносятся в протокол.

Для определения всех победителей повторяется весь алгоритм по количеству призов в Текущем розыгрыше.

Порядковые номера Участников Текущего розыгрыша не участвуют в последующих розыгрышах Призов, за исключением розыгрыша Главного приза, в котором участвуют все Порядковые номера Участников, присвоенные с 15 июня по 31 августа 2016 года.

Порядковые номера Участников, ставших победителями Текущего розыгрыша и получивших Приз третьей категории, не могут стать победителями розыгрышей Призов второй и первой категории. Порядковые номера Участников, ставших победителями Текущего розыгрыша и получивших Приз второй категории, не могут стать победителями розыгрыша Приза первой категории.

Результат каждого Розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрышей, подписанном присутствующими на заседании членами комиссии.

12. Место, даты, время и порядок проведения Розыгрышей призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры:

Участниками Розыгрышей призового фонда становятся только те Участники, кто выполнил условия, предусмотренные настоящими Правилами. Место розыгрыша Главного приза, призов первой, второй, третьей категории: г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж.

Розыгрыши Призов проводятся согласно Таблицам №2, №3:

Таблица №2. Розыгрыши Призов Первой, Второй, Третьей категории:

Розыгрыш №	Участвуют все Порядковые номера, присвоенные в период	Дата и время Розыгрыша	Приз для Розыгрыша
1	С 15.06.2016 (00:00:00) по 30.06.2016 (23:59:59).	04.07.2016, в 11:00.	Приз третьей категории – цифровая камера Sony DSC-830W, черная. Денежное вознаграждение в размере 196 345 белорусских рублей - 6 шт;
			Приз второй категории – диван-подушка. Денежное вознаграждение в размере 314 690 белорусских рублей - 4 шт. Приз первой категории – велосипед взрослый Rocco Zehn. Денежное вознаграждение в размере 641 034 белорусских рублей - 2 шт.
2	С 01.07.2016 (00:00:00) по 15.07.2016 (23:59:59).	18.07.2016, в 11:00.	Приз третьей категории – цифровая камера Sony DSC-830W, серебристая. Денежное вознаграждение в размере 196 345 белорусских рублей - 6 шт;
			Приз второй категории – диван-подушка. Денежное вознаграждение в размере 314 690 белорусских рублей - 2 шт. Приз первой категории – велосипед взрослый Rocco Zehn. Денежное вознаграждение в размере 641 034 белорусских рубля - 2 шт.
3	С 16.07.2016 (00:00:00) по 31.07.2016 (23:59:59).	02.08.2016, в 11:00.	Приз третьей категории – цифровая камера Sony DSC-830W, розовая. Денежное вознаграждение в размере 196 345 белорусских рублей - 5 шт;
			Приз второй категории – диван-подушка. Денежное вознаграждение в размере 314 690 белорусских рублей - 2 шт. Приз первой категории – велосипед взрослый Rocco Zehn. Денежное вознаграждение в размере 641 034 белорусских рубля - 2 шт.
4	С 01.08.2016 (00:00:00) по 15.07.2016 (23:59:59).	17.08.2016, в 11:00.	Приз третьей категории – цифровая камера Sony DSC-830W, фиолетовая. Денежное вознаграждение в размере 196 345 белорусских рублей - 5 шт;
			Приз второй категории – диван-подушка. Денежное вознаграждение в размере 314 690 белорусских рублей - 2 шт. Приз первой категории – велосипед взрослый Rocco Zehn. Денежное вознаграждение в размере 641 034 белорусских рубля - 2 шт.
5	С 16.08.2016 (00:00:00) по 31.08.2016 (23:59:59).	02.09.2016, в 11:00.	Приз третьей категории – цифровая камера Sony DSC-830W, фиолетовая. Денежное вознаграждение в размере 196 345 белорусских рублей - 5 шт;
			Приз второй категории – диван-подушка. Денежное вознаграждение в размере 690 белорусских рублей - 2 шт. Приз первой категории – велосипед взрослый Rocco Zehn. Денежное вознаграждение в размере 641 034 белорусских рубля - 2 шт.

Призы разыгрываются в порядке, указанном в Таблице №2.

Таблица № 3. Розыгрыш Главного приза:

Розыгрыш №	Участвуют все Порядковые номера, присвоенные в период	Дата и время Розыгрыша	Приз для Розыгрыша
9	С 15.06.2016 (00:00:00) по 31.08.2016 (23:59:59).	02.09.2016, в 13:00	Главный приз – 1 шт.

13. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.

Победители Рекламной игры извещаются о выигрыше в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения Розыгрыша посредством электронной почты и звонком по телефону, указанным при регистрации номера телефона.

Для получения Главного приза Участник должен приехать в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 в период с 15.09.2016 года по 30.09.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

Для получения призов Первой, Второй, Третьей категории Участник должен приехать в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 до 30.09.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

В случае, если Победитель не связался с Организатором рекламной игры и не забрал Приз в офисе Организатора до 30.09.2016 года, официально отказался от Приза, не предоставил оригиналы Игровых чеков, фото которых были зарегистрированы им на сайте, Организатор проводит дополнительный розыгрыш Нераспределенного Призового фонда среди Участников, выполнивших условия рекламной игры, за исключением текущих Победителей.

Розыгрыш Нераспределенного Призового фонда состоит из:

- Дата и время розыгрыша – 3 октября 2016г. в 16:00;
 - Место розыгрыша – г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж.
- Розыгрыш Нераспределенного Призового фонда проводится в следующем порядке:

- Розыгрыш Призов первой, второй, третьей категорий в 16.00;
 - Розыгрыш Главного приза в 17.00.
- Розыгрыш призов Первой, Второй, Третьей категорий и Главного приза Нераспределенного Призового фонда проводится согласно механике рекламной игры, указанной в п. 11 настоящих Правил.

Победители розыгрыша Нераспределенного Призового фонда извещаются о выигрыше в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения розыгрыша посредством электронной почты и звонком по телефону, указанным при регистрации номера телефона.

Для получения призов Первой, Второй, Третьей категории и Главного приза Нераспределенного Призового фонда Участник должен приехать в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 не позднее 31.10.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

Принимая участие в Рекламной игре, Участник соглашается, что в соответствии с Налоговым кодексом Республики Беларусь Организатор при вручении Приза удерживает у Победителя и перечисляет в бюджет подоходный налог в установленном порядке. Перечисление Приза победителю осуществляется за минусом удержанной суммы подоходного налога из денежной части Приза.

Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Призов.

В случае, если Победителем Рекламной игры является несовершеннолетний Участник, Призы выдаются законному представителю (родителю, усыновителю, попечителю) при предъявлении паспорта гражданина Республики Беларусь /вида на жительство на территории Республики Беларусь законного представителя и свидетельства о рождении ребенка (иного документа, подтверждающего представительство несовершеннолетнего лица).

В случае, если Победитель не может получить Приз лично, Приз может получить его доверенное лицо по предъявлении своего паспорта (вида на жительство), доверенности от Победителя, заверенной нотариально, Упаковки Игрового продукта и оригиналов Игрового чека (-ов), подтверждающих покупку.

Победитель при получении Приза письменно подтверждает факт его получения, заполняет все необходимые документы, предоставленные Организатором, связанные с получением Приза.

Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих Призов.

Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после передачи Призов Победителям.

14. Комиссия по проведению Рекламной игры.

Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

Журович Максим Анатольевич (с его согласия) – менеджер по маркетингу СООО «Ингман мороженое»; председатель комиссии.

Малышко Галина Геннадьевна – маркетолог, ООО «ТДИ Промоивент».

Валькевич Татьяна Викторовна – начальник отдела по работе с клиентами, ООО «ТДИ Промоивент».

Прутков Екатерина Викторовна – специалист по работе с клиентами, ООО «ТДИ Промоивент».

Морозова Надежда Викторовна – маркетолог ООО «Хэппи Нэйшн».

15. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок до 20 октября 2016г.

Имена победителей Рекламной игры будут размещены на интернет-сайте www.1a.ingman.by.

Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на интернет-сайте www.1a.ingman.by, а также по телефону горячей линии: (8 017) 369 53 16 с 9.00 до 20.00 с понедельника по пятницу, в период с 06.06.2016 по 30.09.2016.

16. Прочие условия.

Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение Приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые для получения выигрыша документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры.

Факт участия в Рекламной игре означает, что ее участники соглашаются с тем, что их фамилии, имена, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Победитель Рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет (например, плохое соединение с провайдером и т.д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т.д.).

Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недоступной информации, предоставленной Участником.

Организатор оставляет за собой право произвести экспертизу Упаковок Игровой продукции, чеков (или фотографии чеков, подтверждающих покупку), предъявленных победителями Рекламной игры, для определения их подлинности. Все Упаковки Игровой продукции, оригиналы Игровых чеков, по которым получены призы, передаются Организатору и возврату Участникам не подлежат.

Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красноезвездная, 186, 4 этаж.

Рекламная игра: «Первоклассные каникулы!», сроки проведения: с 15 июня по 31 октября 2016 г. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 2775, выдано Министерством торговли РБ 6 июня 2016 г. Организатор игры: ООО «Хэппи Нэйшн», УНП 190871314.

■ Спорт-тайм

ПРЫВІТАННЕ

З ФРАНЦЫІ

Пра стартавыя вынікі Еўра

і каляфутбольныя навіны чэмпіянату

Прэстыжны кантынентальны турнір набірае абароты, ужо прайшлі чатыры найцікавейшыя дні першынства. Чэмпіят паспеў адзначыцца першымі скандаламі, чаканымі і не зусім вынікамі. Пачаўся святочным канцэрт на Марсавым поле, каля Эйфелевай вежы, а ўжо на наступны дзень прайшоў стартавы матч з удзелам зборнай — гаспадыні чэмпіянату, там французы былі мацнейшыя за румын — 2:1.

У наступны гульнявы дзень турніру два матчы скончыліся з мінімальнай перавагай пераможцаў — зборная Швейцарыі абгуляла Албанію (1:0), а дэбютанты Еўра, футбалісты Уэльса, былі мацнейшыя за дэбютантаў са Славакіі (2:1). Трэці матч другога гульнявога дня быў куды больш цікавым і інтрыгуючым: там сустрэліся зборныя Расіі і Англіі. Англічане адкрылі лік першымі і доўга ўтрымлівалі перавагу, але сапернікі ў самым канцы сустрэчы зрабілі лічбы на табло роўнымі — 1:1. Менавіта гэты матч і стаў першым каляфутбольным скандалам чэмпіянату.

Сутыкненні паміж расійскімі і англійскімі фанатамі ў Марсэлі пачаліся яшчэ да пачатку футбольнай сустрэчы, працягнуліся і падчас матча, і нават пасля завяршэння гульні. Па некаторых звестках замежных СМІ, у сутычках пацярпелі 35 чалавек. Саюз еўрапейскіх футбольных асацыяцый (УЕФА) неадкладна адрэагаваў на падзеі і заявіў, што правядзе расследаванне ў дачыненні да Расійскага футбольнага саюза. У сваю чаргу прэзідэнт РФС Віталь Мутко заявіў, што расійскі бок, хутчэй за ўсё, будзе аштрафаваны УЕФА за паводзіны сваіх заўзятараў на рыбунах.

Наступны дзень чэмпіянату прайшоў куды спакайней, Харватыя перайграла Турцыю (1:0), Польшча была мацнейшай за Паўночную Ірландыю (1:0), а зборная Германіі не без праблем адолела каманду Украіны (2:0).

Учора ў рамках завяршэння першага тура ў групе D чэмпіён Еўропы каманда Іспаніі толькі напрыканцы гульні здолела забіць адзін гол у вароты зборнай Чэхіі. Ён і стаў пераможным. Ірландыя і Швецыя, якія адкрылі першы тур у групе E, і матч Бельгіі і Італіі адбыліся пазней, і працягнулі супрацьстаянне ў гэтым квартэце.

Сёння дзень на Еўра абячае быць не менш цікавым: у першым матчы згуляюць зборныя Аўстрыі і Венгрыі (18.05 па беларускім часе), працягне чэмпіят супрацьстаянне футбалістаў Партугаліі і Ісландыі (21.55).

Тым часам мы працягваем знаёміць вас з цікавымі фактамі чэмпіянату і яго ўдзельнікаў.

• Самай маладой камандай Еўра з'яўляецца зборная Германіі, сярэдні ўзрост немцаў — 25 гадоў і 8 месяцаў.

• Самай «пажылой» лічыцца Ірландыя, сярэдні ўзрост там амаль 30 гадоў.

• Самымі высокімі з'яўляюцца шведы — сярэдні рост скандынаваў 1 метр 86 сантыметраў.

• Самая цяжкая каманда — зборная Германіі, сярэдняя вага крыху большая за 80 кілаграмаў.

• Самы малады футбаліст турніру — Маркус Рэшфард (зборная Англіі, выступае за клуб «Манчэстар Юнайтэд»), спартсмену ўсяго 18 гадоў.

• Самы ўзроставаы гулец — варатар Габар Кіран (Венгрыя), яму 40 гадоў і 2 месяцы.

• Самым высокім на турніры з'яўляецца галкіпер Костэл Панцілемон (Румынія), яго рост 2 метры 3 сантыметры.

• Самым нізкарослым лічыцца атакуючы футбаліст Італіі Ларэнца Інсінье — 1 метр 63 сантыметры.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

ПЕРШЫ КРОК ДА ПЕРАМОГІ

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» расказваем пра барацьбу айчынных гандбалістаў за выхад у фінальную частку чэмпіянату свету 2017 года, пра вынікі чарговага тура футбольнага першынства краіны і пра развязку сезона ў Нацыянальнай хакейнай лізе.

1. Нашы гандбалісты атрымалі першую перамогу на шляху да выхаду ў фінальную стадыю чэмпіянату свету — 2017. У дамашнім матчы на паркеце мінскага палаца спорту «Уручка» падапечныя Юрыя Шаўцова перамаглі зборную Латвіі — 26:24. Нашы суайчыннікі даволі ўпэўнена пачалі гульню і практычна ўвесь першы тайм вялі з перавагай у 2-3 мячы. Аднак бліжэй да перапынку гульня разладзілася, і гасці дагналі беларусаў — 13:13. У другой палове сустрэчы сітуацыя для нас пагоршылася — за 10 хвілін да фінальнай сірэны каманда засталася без свайго капітана Сяргея Рутэнкі, які атрымаў чырвоную картку. Тым не менш у канцоўцы сустрэчы нашы гульцы здолелі перахапіць ініцыятыву і перамагчы.

— Галоўнае, што мы выйгралі, хоць матч для нас складваўся даволі цяжка, — адзначыў на прэс-канферэнцыі галоўны трэнер беларускай зборнай Юрыя ШАЎЦОЎ. — Я ўжо казаў, што латышы — добрая каманда, яны гуляюць у цікавы гандбол, што і прадэманстравалі ў Мінску. Гасці пастаянна дыктавалі тэмп гульні, а нам не ўдалося навязаць ім свой. Той план, які мы хацелі ажыццявіць у дамашняй сустрэчы, у нас не атрымаўся. Адна з праблем гэтага вечара — занадта рана хацелі завяршаць атаку. Шмат не закінулі са зручных пазіцый. Тым не менш хлопцы праявілі характар і пры такой цудоўнай падтрымцы трыбун змаглі вырваць перамогу. Усё вырашыцца ў другой гульні.

Самым выніковым у беларускай зборнай стаў Сяргей Рутэнка, на яго рахунку 10 ачкоў, лепшым гульцом сустрэчы прызнаны варатар Вячаслаў Салдаценка. Матч у адказ адбудзецца ўжо заўтра ў латвійскай Валміеры. Нагадаем, каб трапіць на планетарнае першынство ў Францыю, неабходна атрымаць перамогу па суме дзвюх сустрэч.

2. У чэмпіянаце Беларусі па футболе сярод каманд вышэйшай лігі прайшлі паядынкі 11-га тура. Лідар першынства барысаўскі БАТЭ нечакана прайграў у Мазыры мясцовай «Славі» — 1:2. Мінскае «Дынама» адолела ў

сталічным дэрбі футбалістаў «Мінска» — 1:0. Салігорскі «Шахцёр» на сваім полі разграміў гасцей з бабруйскай «Белшыны» — 3:0. У Жодзіне «Тарпеда-БелАЗ» і «Іслач» разышліся мірам — 1:1. Футбалісты «Гарадзеі» на сваім полі былі мацнейшыя за калегаў з «Нёмана» — 2:1. «Слуцк» саступіў брэсцкаму «Дынама» — 0:1. «Нафтан» не змог адолець «Віцебск» — 1:2. «Граніт» з Мікашэвіч згуляў унічыю са сталічнымі «Крумкачамі» — 1:1. Наступны тур пройдзе 19-20 чэрвеня.

3. Вікторыя Азаранка захавала за сабой шосты радок у абноўленым рэйтынгу ВТА. Лідзіруе там па-ранейшаму амерыканка Серэна Уільямс, другое месца займае іспанка Гарбінэ Мугуруса, на трэцім пазіцыі размясцілася Агнешка Радваньска з Польшчы. Адзначым, што фіналістка турніру ў Мінску, які скончыўся на мінулых выхадных, Вера Лапка паднялася на 49 пазіцыі і цяпер займае 592-е месца ў сусветным рэйтынгу.

4. «Пітсбург» стаў чатырохразовым уладальнікам Кубка Стэнлі. У шостым матчы фінальнай серыі «пінгвіны» нанеслі паражэнне «Сан-Хасэ» — 3:1. Хакеісты з Пенсільваніі аформілі перамогу ў выніковым супрацьстаянне — 4:2.

Нападаючы пераможцаў канадзец Сідні Кросбі стаў уладальнікам «Кон Смайт Трофі», які ўручаецца самаму каштоўнаму гульцу розыгрышу Кубка Стэнлі. Капітан «пінгвінаў» набраў 19 (6 + 13) ачкоў у 24 матчах плэй-оф.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

Далей без «Дняпра»

Паралельна з чэмпіянатам Еўропы па футболе стартваў розыгрыш Кубка Беларусі

У 1/32 фіналу паміж сабой сутракаліся каманды першай і другой ліг, а таксама калектывы фізкультуры. Большасць з матчаў сенсацый не прынеслі, але два футбольных аматараў дакладна здзівілі.

Магілёўскі «Дняпро», які зараз выступае ў першай лізе і ідзе сярод лідараў, нечакана прайграў у Калінкавічах мясцовай «Вертыкалі» — 1:2. Пераможны гол гаспадары забілі за пяць хвілін да завяршэння сустрэчы. А вось сталічны «Прамень», які таксама прадстаўляе другі дывізіён, не справіўся з ФК «Сянно», адной з лепшых каманд Віцебскай вобласці, і саступіў з даволі балючым лікам — 0:3. Сапраўдны ажыятаж выклікаў кубкавы матч у Альшанах, якія ў народзе называюць агурковай сталіцай краіны. На гэтым матчы ў Столінскім раёне прысутнічала амаль 2 тысячы чалавек! На вачах такой аўдыторыі мясцовая

каманда «Прыпяць» не разгубілася і праява неаблагі матч з магілёўскім «Тарпеда». Але гасці ўсё ж такі вырвалі перамогу. 0:1 — далей у розыгрышы ідуць аўтазаводцы. Што такое забіваць, вырашыў успомніць вядомы беларускі нападаючы Мікалай Рындыюк, які другі сезон значальнае «Смаргонь». Галоўны трэнер выйшаў на замену на 81-й хвіліне і адправіў два мячы ў вароты «Вікторыі» з Мар'інай Горкі. Агульны лік 5:0 на карысць калектыву з Гродзенскай вобласці.

Прапануем вашай увазе астатнія вынікі кубкавых паядынкаў: СДЮШАР-МТЗ-«Сябар» (Мінск) — «Слонім» — 0:7, «Мантажнік» (Мазыры) — «Смалявічы СТІ» — 2:3, «Горкі» — «Хваля» (Пінск) — 1:5, «Клецк» — «Хімік» (Светлагорск) — 1:5, «Нёман-Агра» (Стоўбцы) — «Ашмяны» — 2:1, ЮАС (Жыткавічы) — «Орша» — 0:7, «Забудова-Буд» (Чысць) — «Ліда» — 0:1, «Рагачоў-МК» — «Баранавічы» —

2:7, «Асіповічы» — «Гомельскі-гунтранс» — 1:2, «Маладзечна-ДЗЮСШ №4» — «Гомель» — 0:2, ДЮСШ ДСК (Гомель) — «Тарпеда» (Мінск) — 0:4.

Між іншым, ужо адбылося лёсаванне 1/16 фіналу: «Смалявічы СТІ» — «Віцебск», «Хімік» — «Слуцк», «Хваля» — «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна), «Зорка-БДУ» (Мінск) — «Гарадзея», «Тарпеда» (Мінск) — «Славія» (Мазыры), «Вертыкаль» — «Іслач» (Мінскі раён), «Нёман-Агра» — «Нёман» (Гродна), «Смаргонь» — «Граніт» (Мікашэвічы), «Орша» — «Мінск», «Ліда» — «Шахцёр» (Салігорск), «Сянно» — «Нафтан» (Наваполацк), «Тарпеда» (Магілёў) — БАТЭ, «Гомельскі-гунтранс» — «Крумкачы», «Гомель» — «Дынама» (Мінск), «Баранавічы» — «Белшына» (Бабруйск), «Слонім» — «Дынама» (Брэст).

Тарас ШЧЫРЫ. taras@zviazda.by

■ Ну і ну!

ДАГАВОР... З САМІМ САБОЙ

Былы дырэктар ДУ «ЦСК «Нёман», з'яўляючыся дзяржаўным служачым, адначасова выконваў і іншую аплатную работу, а таксама заключаў сам з сабой дагаворы падраду па падрыхтоўцы поля (ачыстка ад снегу, нанясенне разметкі) для правядзення гульняў па міні-футболе, ажыццяўляў устаноўку і зняцце варот, прыборку тэрыторыі, праверку білетаў і пропуску на стадыён, забяспечваў выкананне там нормаў правапарадку. Гэта, як адзначае Камітэт дзяржкантролю Гродзенскай вобласці, каштавала ўстанове 28,5 мільёна рублёў.

Праверка выявіла, што памеры прэміі службовым асобам устаноў спорту ў шэрагу выпадкаў перавышаюць устаноўленыя

заканадаўствам, выплачваюцца з некалькіх крыніц за дасягненне адных і тых жа паказчыкаў. Напрыклад, намеснікі дырэктара ДУ «ЦСК «Нёман» з перавышэннем службовых паўнамоцтваў выдавалі загады аб заахвочванні кіраўніка ўстановы — на агульную суму 74,5 мільёна рублёў. Аналагічным спосабам неабгрунтавана прэміравалі і цяперашняга дырэктара — на суму 60,6 мільёна рублёў.

Акрамя таго, выяўлены факты заключэння дагавораў падраду з фізічнымі асобамі, у тым ліку з дзецьмі цяперашняга дырэктара і яго намесніка, на выкананне работ па нанясенні разметкі, фарбаванні агароджы пры наяўнасці ў штаце установы каля 20 ставак рабочага персаналу. Са штатнымі работнікамі заключаліся дагаворы на выкананне работ «па ажыццяўленні кантролю за нар-

мальнай работай гандлёвых апаратаў», «выемцы і перадачы грашовых сродкаў з гандлёвых апаратаў у бухгалтэрыю». Усё гэта пацягнула неабгрунтаванае выкарыстанне 77,6 мільёна рублёў бюджэтных сродкаў.

Разам з тым калегія Камітэта дзяржкантролю Гродзенскай вобласці звярнула ўвагу і на тое, што існуючы ўмовы дзяржаўнай падтрымкі не стымулююць установы фізічнай культуры і спорту зарабляць уласныя сродкі і скарачаць памер бюджэтнай субсідыі. Дадзеныя ўстановы сваю матэрыяльна-тэхнічную базу выкарыстоўваюць неэфектыўна, не ўкараняюць новыя віды паслуг у сферы фізкультурна-аздараўленчай работы.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prapokchik@zviazda.by

■ Здарэнне

АФІЦЫЯНТКА ЎПАЛА Ў ЛІФТАВУЮ ШАХТУ

Такое здарэнне адбылося ў сталічнай кавярні «Неапаль» па вуліцы Бурдзейнага.

Падчас разбору было ўстаноўлена, што жанчына 1987 года нараджэння заходзіла спінай наперад у кабінку грузавага ліфта з памяшкання кухні для транспарціроўкі сервіровачнага вазка ў банкетную залу на другім паверсе. Дзверы ў ліфт адчыняюцца ўручную, прычым, не фіксуюцца. Афіцыянтка не ўпэўнілася, што кабінка знаходзіцца на першым паверсе і ўпала ў шахту з вышыні чатырох метраў. Работнікам МНС давялося падымца пацярпелую пры дапамозе насілак. Яна была шпіталізаваная з папярэднім дыягназам «пералом правага бядра, правага пляча, удары рознай ступені цяжкасці, падазрэнні на пералом пазваночніка». Стан работніцы кавярні цяжкі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Правила проведения рекламной игры «ВЫБЕРИ ЯРКОЕ РАЗВЛЕЧЕНИЕ!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Выбери яркое развлечение!» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговыми марками «Jattis», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Выбери яркое развлечение!» (далее – Рекламная игра).

В настоящих Правилах нижеперечисленные термины имеют следующее значение:

- Игровой продукт** – товар, выпускаемый под товарным знаком «Jattis»:
1. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с клубничным джемом, покрытое шоколадной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
 2. Мороженое пломбир с ароматом карамели с наполнителем «Карамельный», покрытое карамельной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
 3. Мороженое пломбир с ароматом малины с малиновым джемом, покрытое шоколадной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
 4. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с джемом лимон, покрытое цветной и ароматической глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
 5. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с клубничным джемом, покрытое какао содержащей глазурью, в вафельном стаканчике «Яттис» (110 г);
 6. Мороженое пломбир шоколадное с наполнителем «Триофель», покрытое какао содержащей глазурью, в вафельном стаканчике «Яттис» (110 г).
- Игровой чек** – платежный документ (кассовый чек), содержащий наименование Игрового продукта и его стоимости, сформированный кассовым оборудованием в период с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г. или иной документ подтверждающий покупку Игрового продукта, который содержит информацию о наименовании Игрового продукта и его стоимости в период с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г., получаемый Участником рекламной игры.

Регистрационные данные – совокупность данных, которые необходимо зарегистрировать на странице Рекламной игры на интернет-сайте www.jattis.ingman.by для участия в Рекламной игре, а именно:

персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно), почтовый адрес (обязательно), почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);

адрес электронной почты (обязательно);
номер мобильного или стационарного телефона Участника в международном формате (обязательно). Пример: +375 (____) ____-____-____
загруженные на сайт фотографии Игрового чека/чеков, подтверждающих покупку 2 (двух) Упаковок Игрового продукта.

Текущий розыгрыш – каждый розыгрыш Рекламной игры, проходящий в установленную дату и время в соответствии с Правилами Рекламной игры.

Интернет-сайт – сайт www.jattis.ingman.by, на котором на странице Рекламной игры Участникам необходимо вводить Регистрационные данные.

1. Организатор Рекламной игры.
Организатором Рекламной игры является ООО «Хэппи Нейшен», Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, пом. 4, к. 9, УНП 190871314, зарегистрированное Минским горисполкомом Республики Беларусь решением от 28 апреля 2016 года, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190871314.

2. Заинтересованное лицо Рекламной игры.
Заинтересованным лицом Рекламной игры является СООО «Ингман мороженое», зарегистрированное 29 апреля 2009 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №490419899; юридический адрес: 246028, Республика Беларусь, г. Гомель, ул. Университетская, д. 3, УНП 490419899.

3. Участники Рекламной игры.
К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором или заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

4. **Наименование Рекламной игры:** «Выбери яркое развлечение!».
5. **Территория проведения Рекламной игры:** Республика Беларусь
6. **Срок начала Рекламной игры:** 15 июня 2016 г.
7. **Срок окончания Рекламной игры:** 31 октября 2016 г.
8. **Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.**

Товар, выпускаемый под товарным знаком «Jattis»:

1. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с клубничным джемом, покрытое шоколадной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
2. Мороженое пломбир с ароматом карамели с наполнителем «Карамельный», покрытое карамельной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
3. Мороженое пломбир с ароматом малины с малиновым джемом, покрытое шоколадной глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
4. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с джемом лимон, покрытое цветной и ароматической глазурью, в вафельном сахарном рожке «Яттис» (120 г);
5. Мороженое пломбир с ароматом ванилина с клубничным джемом, покрытое какао содержащей глазурью, в вафельном стаканчике «Яттис» (110 г);
6. Мороженое пломбир шоколадное с наполнителем «Триофель», покрытое какао содержащей глазурью, в вафельном стаканчике «Яттис» (110 г).

9. Призовой фонд Рекламной игры.
Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств Заинтересованного лица и составляет 154 911 958 (сто пятьдесят четыре миллиона девятьсот одиннадцать тысяч девятьсот пятьдесят восемь) белорусских рублей без НДС. Призовой фонд рекламной игры включает следующие призы:

Таблица №1. Призовой фонд Рекламной игры.

№	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. руб.	Итого стоимость, бел. руб.
1	Подарочный сертификат на поездку в Амстердам на музыкальный фестиваль, проводимый с 22 по 23 октября 2016 г. – 1 поездка на 2 человек с 21 октября 2016 г. по 24 октября 2016 г. включает в себя: Авиаперелет для двух человек с 21.10.2016 по 24.10.2016 г. по маршруту: Минск – Амстердам (Нидерланды) – Минск; Посещение музыкального фестиваля. Проживание двух человек в двухместном номере в отеле категории не ниже 3* в Амстердаме (Нидерланды) с 21.10.2016 по 24.10.2016 г. Входные билеты для двух человек на музыкальный фестиваль Amsterdam Music Festival с 22 по 23 октября 2016 г.	Главный приз	1	41 000 000	41 000 000
				5 978 506	5 978 506
2	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей	Приз Первой категории	12	2 955 000	35 460 000
				293 621	3 523 452
3	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 100 000 белорусских рублей	Приз Второй категории	700	98 500	68 950 000
ИТОГО 154 911 958					

10. Порядок участия в Рекламной игре.
10.1. Для участия в розыгрыше призов Первой категории и Главного приза необходимо в срок с 15.06.2016 г. по 31.08.2016 г.:

- Купить Игровой продукт;
- Собрать 2 (две) единицы любого Игрового продукта и принять участие в розыгрыше призов;
- Сфотографировать Игровой чек/и, с указанием наименования Игрового продукта, подтверждающий(е) покупку;
- Зарегистрироваться на интернет-сайте. При регистрации на интернет-сайте указать Регистрационные данные:
- персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно),

- почтовый адрес (обязательно), почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- номер мобильного телефона Участника в международном формате и название оператора (velcom, MTC, life) (обязательно).

- Загрузить фотографию чека/ов на интернет-сайте.
- Уведомление об успешной регистрации Персональных данных, а также порядковый номер Участника (0000001, 0000002, 0000003 и т.д.) и дату ближайшего розыгрыша, в котором участвует данный Порядковый номер. Участник получает в диалоговом окне на странице регистрационной формы интернет-сайта, а также посредством электронного письма в течение 2 (двух) дней на адрес электронной почты, указанной в соответствующем поле при регистрации.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игрового продукта и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

Участники при заполнении регистрационной формы на интернет-сайте www.jattis.ingman.by обязаны вводить достоверную информацию

Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при вводе Регистрационных данных, и за достоверность сведений Регистрационных данных, указанных при регистрации на интернет-сайте.

Организатор не вступает в спор в случае возникновения споров об определении принадлежности фотографии чека с кодом тому или иному лицу.

Все Участники должны сохранить оригиналы Игрового чека (-ов) о покупке Игрового продукта до окончания рекламной игры. Если оригинал Игрового чека (-ов), который (-е) предоставит победитель, не будет соответствовать фото зарегистрированного чека, то это является нарушением существующих Правил и приз не выдается.

10.2. Получение Призов Второй категории в Центрах выдачи призов.

Для участия в розыгрыше Призов Второй категории необходимо первому обратиться с 5 (пятью) Упаковками Игрового продукта, на каждой из которых должен быть не поврежденный логотип Ingman и один не поврежденный логотип Jattis, а также предоставить оригинал Игрового чека (-ов), в центр выдачи призов в период с 15 июня 2016 г. по 31 августа 2016 г., в соответствии со временем работы Центров выдачи призов (см. таблицу 2).

При получении приза в Центре выдачи призов Участник передает Упаковки Игрового продукта, Игровой чек/и Представителю Центра выдачи призов, который оставляет у себя оригиналы чека (-ов), упаковки Игрового продукта, регистрирует Участника и вносит данные Участника в Анкету, которая содержит следующие Регистрационные данные:

- персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно),
- почтовый адрес (обязательно), почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- номер мобильного телефона Участника в международном формате и название оператора (velcom, MTC, life) (обязательно).

Призы Второй категории получают первые 700 (семьсот) Участников, обратившиеся в центры выдачи призов и выполнившие условия настоящих Правил.
Первым 700 (семьсот) Участникам, предъявившим необходимое количество Упаковок Игрового Продукта в центр выдачи призов, одновременно может быть выдано не более 3 (трех) призов Второй категории одному Участнику.

Центры выдачи призов, расположенные по следующим адресам, работают каждую пятницу с 17:00 до 20:00 и каждую субботу с 12:00 до 16:00 с 15 июня 2016 г. по 31 августа 2016 г. и в соответствии с режимом работы предприятия торговли, в котором центр выдачи призов расположен, и до тех пор, пока призы будут в наличии (количество призов для каждого центра выдачи призов, место работы указано в Таблице 2):

Таблица 2. Центры выдачи призов Второй категории:

Название Центра выдачи призов	Адрес Центра выдачи призов	Количество Призов Второй категории, шт.
Супермаркет «АЛМИ»	г. Минск, пр-т Дзержинского, 91	220
Супермаркет «АЛМИ»	г. Минск, ул. Притыцкого, 93	220
Супермаркет «АЛМИ»	г. Гомель, ул. Мазурова, 79	130
«Евроопт»	г. Витебск, пр-т Московский, 130/1	130

11. Место, даты, время и порядок проведения Розыгрышей призов Первой категории и Главного приза, в том числе порядок определения выигравших Участников Рекламной игры:

Участниками Розыгрышей призов Первой категории и Главного приза становятся только те Участники, кто выполнил условия, предусмотренные настоящими Правилами.

Место розыгрыша Главного приза, призов Первой категории: г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж.

11.1. Механика проведения розыгрыша призов Первой категории и Главного приза.

Организатор присваивает один Порядковый номер Участнику, выполнившему условия игры. К моменту розыгрыша призов Организатором формируется список из Порядковых номеров Участников, участвующих в Текущем розыгрыше (далее – Список). Все Порядковые номера Участников имеют одинаковую разрядность. Для проведения розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10-ти штук с номерами от 0 по 9. Определенные выигрышных Порядковых номеров Участников происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из барабана. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

Определяется цифра первого слева разряда выигрышного Порядкового номера Участника. Для этого Организатор помещает в барабан шары с номерами от 0 по первую слева цифру последнего Порядкового номера Участника Текущего розыгрыша. Организатор извлекает из барабана один шар. Номер извлеченного шара является цифровой первого слева разряда формируемого Порядкового номера Участника.

Определяется цифра второго слева разряда выигрышного Порядкового номера Участника. Для этого Организатор помещает в лототрон те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Порядковых номеров Участников в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6, 7 выполняются те же действия. Номера столов вносятся в протокол.

Для определения всех победителей повторяется весь алгоритм по количеству призов в Текущем розыгрыше.

Порядковые номера Участников Текущего розыгрыша не участвуют в последующих розыгрышах Призов, за исключением розыгрыша Главного приза, в котором участвуют все Порядковые номера Участников, присвоенные с 15 июня по 31 августа 2016 года.

Результат каждого Розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрышей, подписанном присутствующими на заседании членами комиссии.

11.2. Розыгрыши Призов Первой категории проводятся согласно Таблицам №3:

Таблица №3. Розыгрыши Призов Первой категории:

Розыгрыш №	Участвуют все Порядковые номера, присвоенные в период	Дата и время Розыгрыша	Приз для Розыгрыша
1	С 15.06.2016 (00:00:00) по 30.06.2016 (23:59:59).	04.07.2016, в 13:00.	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 293 621 белорусский рубль – 4 шт.
2	С 01.07.2016 (00:00:00) по 15.07.2016 (23:59:59).	18.07.2016, в 13:00.	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 293 621 белорусский рубль – 2 шт.
3	С 16.07.2016 (00:00:00) по 31.07.2016 (23:59:59).	02.08.2016, в 13:00.	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 293 621 белорусский рубль – 2 шт.
4	С 01.08.2016 (00:00:00) по 15.07.2016 (23:59:59).	17.08.2016, в 13:00.	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 293 621 белорусский рубль – 2 шт.
5	С 16.08.2016 (00:00:00) по 31.08.2016 (23:59:59).	02.09.2016, в 13:00.	Сертификат на покупку билетов в кино и на иные развлекательные мероприятия на сайте www.belcard.by номиналом 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства в размере 293 621 белорусский рубль – 2 шт.

11.3. Розыгрыш Главного приза проводится согласно Таблицам №4:

Таблица № 4. Розыгрыш Главного приза:

Розыгрыш №	Участвуют все Порядковые номера, присвоенные в период	Дата и время Розыгрыша	Приз для Розыгрыша
1	С 15.06.2016 (00:00:00) по 31.08.2016 (23:59:59).	02.09.2016, в 14:00.	Подарочный сертификат на поездку в Амстердам на музыкальный фестиваль, проводимый с 22 по 23 октября 2016 г. – 1 поездка на 2 человек с 21 октября 2016 г. по 24 октября 2016 г. включает в себя: Авиаперелет для двух человек с 21.10.2016 г. по 24.10.2016 г. по маршруту Минск – Амстердам (Нидерланды) – Минск; Посещение музыкального фестиваля: Проживание двух человек в двухместном номере в отеле категории не ниже 3* в Амстердаме (Нидерланды) с 21.10.2016 по 24.10.2016 г. Входные билеты для двух человек на музыкальный фестиваль Amsterdam Music Festival с 22 по 23 октября 2016г. И денежные средства в размере 5 978 506 белорусских рублей

12. Порядок уведомления победителей призов Первой категории и Главного приза о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.

Победители Рекламной игры призов Первой категории и Главного приза извещаются о выигрыше в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения Розыгрыша посредством электронной почты и звонком по телефону, указанным при регистрации номера телефона.

Для получения Главного приза Участник должен приехать в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 в период с 15.09.2016 года по 30.09.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

Для получения Призов первой категории Участник должен приехать в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 до 30.09.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

В случае, если Победитель не связался с Организатором рекламной игры и не забрал Приз в офисе Организатора до 30.09.2016 года, официально отказался от Приза, не предоставил оригиналы Игровых чеков, фото которых были зарегистрированы им на сайте, Организатор проводит дополнительное розыгрыш Нераспределенного Призового фонда среди Участников, выполнивших условия рекламной игры, за исключением текущих Победителей.

Розыгрыш Нераспределенного Призового фонда состоит из:

- Дата и время розыгрыша – 3 октября 2016г. в 12:00;
- Место розыгрыша – г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж.

Розыгрыш Нераспределенного Призового фонда проводится в следующем порядке:

- Розыгрыш Призов Первой категории в 12:00;
- Розыгрыш Главного приза в 14:00.

Розыгрыш призов Первой категории и Главного приза Нераспределенного Призового фонда проводится согласно механике рекламной игры, указанной в п. 11.1. настоящих Правил.

Победители розыгрыша Нераспределенного Призового фонда извещаются о выигрыше в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения розыгрыша посредством электронной почты и звонком по телефону, указанным при регистрации номера телефона.

Для получения Призов первой категории и Главного приза Нераспределенного Призового фонда Участник должен приехать в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж, с 10:00 до 16:00 до 31.10.2016 года (включительно). При себе необходимо иметь Упаковки Игрового продукта, оригиналы Игрового чека (-ов), паспорт (или вид на жительство).

Принимая участие в Рекламной игре, Участник соглашается, что в соответствии с Налоговым кодексом Республики Беларусь Организатор при вручении Приза удерживает у Победителя и пересылает в бюджет подоходный налог в установленном порядке. Перечисление Приза победителю осуществляется за минусом удержанной суммы подоходного налога из денежной части Приза.

Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Призов.

В случае, если Победителем Рекламной игры является несовершеннолетний Участник, Призы выдаются законному представителю (родителю, усыновителю, опекуну) при предъявлении паспорта гражданина Республики Беларусь /вида на жительство на территории Республики Беларусь законного представителя и свидетельства о рождении ребенка (иного документа, подтверждающего представительство несовершеннолетнего лица).

В случае, если Победитель не может получить Приз лично, Приз может получить его доверенное лицо по предъявлении своего паспорта (вида на жительство), доверенности от Победителя, заверенной нотариально, Упаковок Игрового продукта и оригиналов чека (-ов), подтверждающих покупку.

Победитель при получении Приза письменно подтверждает факт его получения, заполняет все необходимые документы, предоставленные Организатором, связанные с получением Приза.

Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих Призов.

Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после передачи Призов Победителям.

13. Комиссия по проведению Рекламной игры.

Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

1. Журович Максим Анатольевич (с его согласия) – менеджер по маркетингу СООО «Ингман мороженое», председатель комиссии.
2. Мальшко Галина Геннадьевна – маркетолог ООО «ТДИ Промоивент».
3. Валькевич Татьяна Викторовна – начальник отдела по работе с клиентами ООО «ТДИ Промоивент».
4. Прутковка Екатерина Викторовна – специалист по работе с клиентами ООО «ТДИ Промоивент».
5. Морозова Надежда Викторовна – маркетолог ООО «Хэппи Нэйшн».

14. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.
Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок до 20 октября 2016 г.

Имена победителей Рекламной игры будут размещены на интернет-сайте www.jattis.ingman.by в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения розыгрышей.

Информацию о Правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на интернет-сайте www.jattis.ingman.by, а также по телефону горячей линии: (8 017) 369 53 16 с 9.00 до 18.00 с понедельника по пятницу, в период с 15.06.2016 по 30.09.2016.

15. Прочие условия.

Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение Приза, обязаны заполнить и подписать все необходимые для получения выигрыша документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры.

Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участники соглашаются с тем, что их фамилии, имена, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель Рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет (например, плохое соединение с провайдером и т.д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т.д.).

Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недоступной информации, предоставленной Участником.

Организатор оставляет за собой право произвести экспертизу Упаковок Игровой продукции, Игровых чеков, подтверждающих покупку, предъявленных победителями Рекламной игры, для определения их подлинности. Все Упаковки Игровой продукции, оригиналы Игровых чеков, по которым получены призы, передаются Организатору и возврату Участникам не подлежат.

Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красновоздушная, 186, 4 этаж.

Рекламная игра: «Выбери яркое развлечение!», сроки проведения: с 15 июня по 31 октября. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 2774, выдано Министерством торговли РБ 6 июня 2016 г. Организатор игры: ООО «Хэппи Нэйшн», УНП 190871314

Гайненский сельский исполнительный комитет проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. рублей)	Задаток (бел. рублей)	Расходы по изготовлению документации
1	д. Путилово, уч. № 4, кадастровый номер 623280809601000062	0,1943	Подъездные пути удовлетворительные	19 417 400	3 883 500	5 195 250
2	д. Беланы, уч. № 4, кадастровый номер 623280800801000046	0,1482	Подъездные пути удовлетворительные	20 719 400	4 143 900	14 450 800
3	д. Беланы, уч. № 3, кадастровый № 623280800801000045	0,1398	Подъездные пути удовлетворительные	19 545 000	3 909 000	13 167 300

Аукцион проводится 15.07.2016 года в 10.00 по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2 Логойского района Минской области, здание Гайненского исполнительного комитета. Документы принимаются ежедневно с 8.00 до 17.00, кроме субботы и воскресенья, до 12 июля 2016 года (последний день подачи документов 11 июля до 17.00) по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2 Логойского района Минской области.

Задаток перечисляется на р/с № 3600619021104 в ЦБУ № 611 филиала 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Логойск, ОКПО 04431493, УНН 600181697, Гайненский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации.

Контактные телефоны: 801774 56 4 36, 801774 56 8 26, 801774 56 4 35.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Управляющий в производстве по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи» проводит четвертый повторный открытый аукцион по продаже имущества:

Лот №1 - Имущество в составе:

№	наименование	инв. №	общ. пл, кв. м
1	здание конторы (административное здание)	630/С-60033	1557.7
2	здание проходной №1	630/С-73099	56
3	здание склада №3	630/С-73101	16.7
4	здание деэбарьера	630/С-73106	51.6
5	здание весовой	630/С-73100	133.2
6	здание спец автомобильного транспорта	630/С-64351	736.6
7	здание диспетчерской	630/С-73110	22.7
8	здание склада	630/С-73105	71.8
9	здание проходной №2	630/С-73140	6.3
10	здание склада	630/С-73103	1136.9
11	здание склада	630/С-73102	22.3
12	мастерские механические	630/С-64360	788.1
13	здание колбасного цеха	630/С-60036	902.1
14	консервный цех	630/С-64361	257.1
15	здание котельной	630/С-60028	890.7
16	убойный цех	630/С-64347	2137.9
17	здание лаборатории	630/С-73223	286.2
18	здание скотобойной площадки	630/С-73224	283
19	здание склада для хранения тары	630/С-73227	579
20	здание склада	630/С-73228	65
21	здание склада	630/С-73230	65.6
22	здание склада	630/С-73231	65
23	здание склада	630/С-73435	63.9
24	здание склада	630/С-73232	64.4
25	здание склада	630/С-73233	64.7
26	здание ветблока	630/С-73225	503.7
27	склад для хранения комбикорма	630/С-64346	865.3
28	здание инкубационного цеха	630/С-73107	1002.3
29	здание специализированное животноводства	630/С-64359	1363.4
30	здание маточника птичника №2	630/С-73408	1364
31	здание маточника птичника №5	630/С-73410	1386.4
32	здание маточника птичника №4	630/С-73409	906.3
33	здание маточника птичника №6	630/С-73411	1359.8
34	здание маточника птичника №7	630/С-73412	1375.9
35	здание птичника №17(2)	630/С-42687	1093
36	здание птичника №8	630/С-47495	1372.4
37	здание птичника №24	630/С-60035	1440.2
38	здание птичника №23	630/С-73407	1390.6
39	здание птичника №22	630/С-73406	1382.1
40	здание птичника №21	630/С-73405	1387.2
41	здание птичника №20	630/С-73404	1392.1
42	здание птичника №19	630/С-73403	1391.4
43	здание птичник №18	630/С-73401	1390.8
44	здание батарейного цеха №1	630/С-47499	1802.8
45	здание батарейного цеха №2	630/С-47492	1804.4
46	здание батарейного цеха №3	630/С-47502	1793.3
47	здание птичника №17(1)	630/С-42686	1096.7
48	здание птичника №16	630/С-42685	1099.9
49	здание птичника №15	630/С-42683	1097.2
50	здание птичника №14	630/С-73400	1383.7
51	птичник №13	630/С-64355	1385.2
52	птичник №12	630/С-60032	1391.7
53	птичник №11	630/С-64350	1378.5
54	здание птичника №10	630/С-60031	1431.8
55	птичник №9	630/С-64349	1421.1
56	здание батарейного цеха №4	630/С-64356	1799.4
57	батарейный цех №5/1,2	630/С-64352	1816.2
58	здание батарейного цеха №6/1,2	630/С-64354	1816.2
59	здание конюшни	630/С-73413	294.7

наименование	инв. №	протяженности общ. пл.
60 линия освещения	630/С-73970	1778,9 м
61 сети электрические	630/С-73972	6946,5 м
62 сети водоснабжения	630/С-73973	5041,8 м
63 автомобильные дороги внутреннего и наружного использования	630/С-73975	59453,7 кв.м
64 ливневая канализация	630/С-74625	3249,8 м
65 сети газоснабжения и газораспределения	-	7783,41 м

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 62380000001000019, общей площадью 89,3280 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: Минская область, Молодеченский район, Олехновичский с/с, 43. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав: земли, находящиеся в охранных зонах магистральных трубопроводов, систем газоснабжения, код-7, площадь – 0,24 га; земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, код-1, площадь – 6,93 га; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код-6, площадь – 4,98 га.

66 пометохранилище 630/С-73924 4466,0 кв. м

Объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 62380000001000018, общей площадью 58,6567 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: Минская область, Молодеченский район. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав: земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код-6, площадь – 0,58 га; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код-6, площадь – 0,68 га.

Наименование/рег. №	Кузов №	Год выпуска	Тип	Цвет ТС
67				
68 Audi A6 2332 BA-5	WAUZZZ4AZSN027277	1994	Легковой специальный седан	Бордовый
69 GAZ -3309 AE 0778-5	33070070140601 33090070948602	2007	Грузовой фургон	Белый
70 GAZ -3309 AB 3016-5	60040625 33090070921925	2006	Грузовой фургон изотермический	Белый
71 ZIL-131 AI 2339-5	430945	1981	Грузовой фургон (автоматическая станция АРС)	Темно-зеленый

72 ZIL-130 OM 1392	3149143	1981	Грузовой специальный бункер	Синий
73 MA3 555147 1844 AK-5	Y3M5551479000031	2010	Грузовой самосвал	Белый
74 PAZ 3205 AE 6449-5	XTM32050096002461 96002461	1996	Автобус вагон	Белоголубой
75 MAZ 857100 4022 A 8383A-5	Y3M857100A0006704	2010	Прицеп специальный самосвал	Серый
76 ПСТ-12 OB-5 8054	462	2000	Полуприцеп	Зеленый
77 ЗСКП-8	-	2000	Загрузчик сухих кормов прицепной	Зеленый
78 ПТУ 4-1	-	-	Полуприцеп тракторный универсальный	Зеленый
79 МТЗ-952 OA 4417	09002021	2000	Трактор	Синий
80 Беларус-1221 Б OA-5 9436	12019586	2007	Трактор (фронтальный погрузчик)	Синий
81 МТЗ-82.1 OA 2459	457409	1998	Трактор	Красный
82	оборудование согласно перечню (перечень находится у организатора аукциона)			
83	малоценные быстро снашивающиеся предметы согласно перечню (перечень находится у организатора аукциона)			

Вышеуказанное имущество предназначено для производства мяса птицы и ведения товарного сельского хозяйства.

Начальная цена с учетом НДС (20%) – 39 655 500 940 бел. руб. (Цена снижена на 35%).

Предыдущее извещение опубликовано на www.bankrot.gov.by 22.01.2016 г., 17.03.2016 г., 21.04.2016 г., 17.05.2016 г.

Задаток в размере 5 (пять) % от начальной цены (1 982 775 047 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012054410511 в ЗАО «МТБанк», БИК 153001117, г. Минск, УНП 600077897 ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи».

Сумма шага аукциона (5 %) – 1 982 775 047 бел. рублей. Аукцион состоится 30.06.2016 г. в 13.00 по адресу: Минская область, Молодеченский район, а/г Олехновичи, ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи» ул. Радошковичская, 43, актовй зал.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 29.06.2016 г. до 16 ч. 00 мин. по адресу: Минская область, Молодеченский район, а/г Олехновичи, ул. Радошковичская, 43, ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи», приемная.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанной в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;
- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);
- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);
- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств и иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);
- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) рабочих дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому единственному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (президент на покупку) возмещает затраты, связанные с организацией и проведением торгов.

Ознакомиться с предметом торгов и документами, необходимыми для проведения торгов, можно в дни приема заявлений на участие в торгах с 8 ч. 00 мин. до 17 ч. 00 мин. по адресу: Минская область, Молодеченский район, а/г Олехновичи, ул. Радошковичская, 43, ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи» у организатора торгов.

С дополнительной информацией об объекте торгов можно ознакомиться по адресу: Минская область, Молодеченский район, а/г Олехновичи, ул. Радошковичская, 43, ОАО «Агрокомбинат «Олехновичи», тел: (80176) 79-12-84, (8029) 165-06-51.

ООО «КВАРТАЛМЗС-СТРОЙ»

сообщает, что общественное собрание по вопросу обсуждения отчета воздействия на окружающую среду по объекту «Многоэтажный жилой дом, не относящийся к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале улиц Лынькова—П. Глебки—проезда Масюковщина» **БУДЕТ ПРОВОДИТЬСЯ 05.07.2016 г. в 18.30 по адресу:** г. Минск, ул. П. Глебки, д. 86, ГУО «Средняя школа №132 г. Минска», актовй зал. УНП 191702269

Утерянный представителем Белгосстраха по Партизанскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ № 1688302 **считать недействительным.** УНП 100122726

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Автогидроподъемник АГП-30-4 стоимостью 1 091 103 447 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Тираспольская ПМК» (УНП 300125146)
Наличие обременений	отсутствуют
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, ул. Транспортная, 11
Место (адрес), дата и время проведения торгов	28.06.2016 в 12.00 г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.3
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Вит-облсполкома (г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1 www.vitebskjust.gov.by) Судебный исполнитель Ткаченко Сергей Владимирович, тел./факс (80212) 610421, (8033) 6879148
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии прений для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Вит-облсполкома №3642903001037 в ф-ле 200 ОАО «АСБ-Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 15.00 27.06.2016 г. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Батуринка, дер. Дуброва, дер. Скураты, дер. Лужки, дер. Липники Озеричско-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

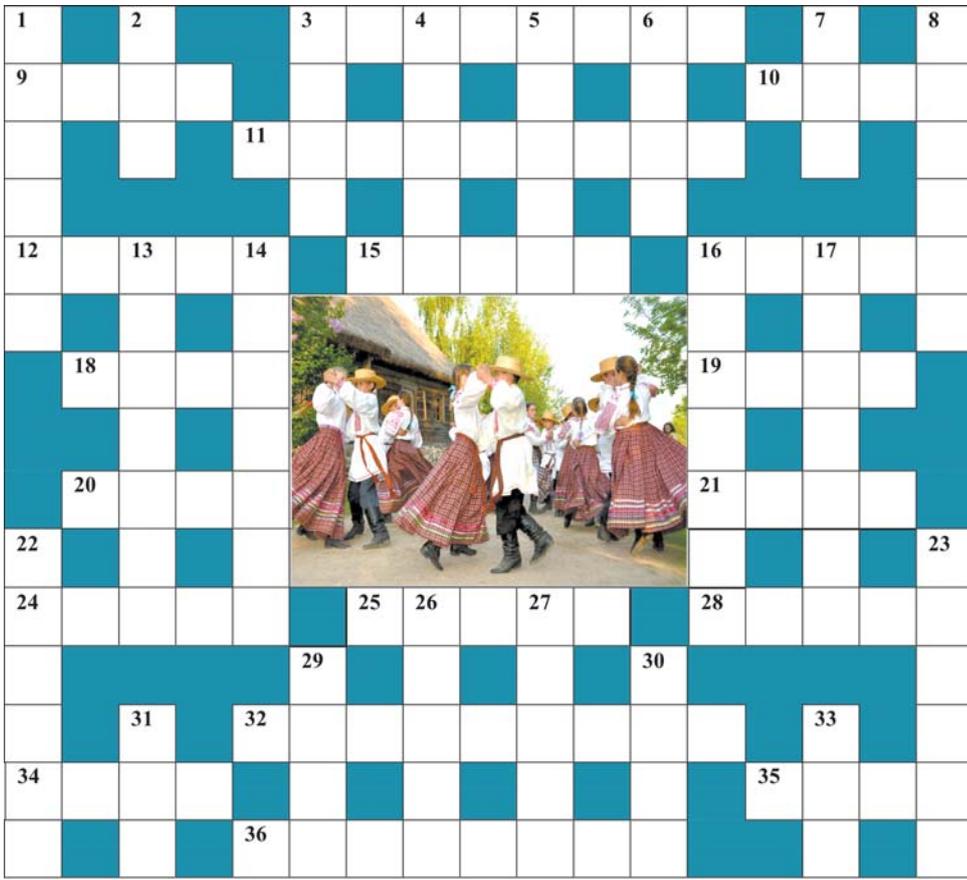
1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	14 июля 2016 года в 11.00, а.г. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Озеричско-Слободской сельсполком, зал заседаний
3	Продавец и его адрес	Озеричско-Слободской сельсполком, а.г. Слобода, ул. Красногвардейская, 27
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 — площадь 0,1023 га, № 624883001101000226, дер. Батуринка (по гп № 1) Лот № 2 — площадь 0,1500 га, № 624883008301000307, дер. Дуброва (№ 1) Лот № 3 — площадь 0,1400 га, № 624883009101000203, дер. Скураты (по гп № 2) Лот № 4 — площадь 0,1460 га, № 624883005601000162, дер. Лужки (по гп № 6) Лот № 5 — площадь 0,1282 га, № 624883005601000241, дер. Липники (по гп № 3)
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 — 300 000 000 (30 000) рублей Лот № 2 — 250 000 000 (25 000) рублей Лот № 3 — 200 000 000 (20 000) рублей Лот № 4 — 200 000 000 (20 000) рублей Лот № 5 — 200 000 000 (20 000) рублей
8	Условия аукциона	а) продажа по цене не ниже начальной б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь дер. Батуринка — подъездные пути, водоохранная зона р. Домелька дер. Дуброва — газ, ограничения в использовании — водоохранная зона р. Дубровка и Дубровского водоохранилища дер. Скураты — нет, ограничения в использовании — водоохранная зона р. Плиса дер. Лужки — нет, ограничения в использовании — водоохранная зона канала дер. Липники — газ
10	Условия оплаты	За безличный расчет в течение 10-ти рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с 3641000000058 ЦБУ 621 г. Смолевичи филиал 616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, код 812, назначение платежа 04002 (с пометкой «задаток за земельный участок») УНП 600046563, (МФО 153001812)
12	Порядок предв. озаком. в натуре с земельными участками	Среда в 10.00
13	Прием документов	в рабочие дни: понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00
13	Окончательный срок приема документов	8 июля 2016 года в 17.00
14	Контактные телефоны	8 01776 44 636, 68 030

Расходы по организации и проведению аукциона (Лот № 1 — 14 924 990 (1492,5) белорусских рублей, лот № 2 — 14 765 208 (1476,5) белорусских рублей, лот № 3 — 14 143 916 (1414,4) белорусских рублей, лот № 4 — 8 958 768 (895,9) белорусских рублей, лот № 5 — 13 525 388 (1352,5) белорусских рублей и публикация информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:
1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков).
Физическим лицам — документ, удостоверяющий личность (паспорт) и копию паспорта покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).
3. Счет в банке, на который перечисляется сумма возвращаемого задатка.

«МУЗЫКА-ХВАТ СХІЛІЎСЯ ВУХАМ»

Па гарызанталі: 3. «Музыка-хват схіліўся вухам, // Як быццам ён ... слухаў». З рамана ў вершах П. Місько «Пакуль зямлю мілуе сонца» («Вяселле»). 9. Партыя для аднаго голасу. 10. Беларускі народны духавы інструмент. 11. Дадатковае асвятленне. 12. Дах на слухах. 15. Кінамастацтва (перан.). 16. «Пакуль што ... мой сьпявае — // Радзіма-матуля жывая». З верша С. Валодзькі «Спяваюць жанчыны». 18. Шчыпковы музычны інструмент. 19. Асобная сцэна або эпізод з кінафільма. 20. Калі рак свісне і ... заспявае (прык.). 21. Буйная жывёліна. 24. Месца іншай афарбоўкі на якой-небудзь паверхні. 25. Горад у Саудаўскай Аравіі, порт на Чырвоным моры. 28. ...-матар. ВНУ, у якім вучыўся. 32. «Сядзіць ... на калодзе, // На скрыпачы іграець, // Дзіцяняты-мёдзвядзяты // Струны напраўляюць». Прыпеўка. 34. «Нептун з прыгожанькай наядай // Пайшоў упрысядку «казака»; // Нябось і ў старога гада//... грае, як у дзецюка». З паэмы «Тарас на Парнасе». 35. «А ў нашага свата // Вясялая ... // Бычкі граюць у смычкі, // Падцёлкі — у свісцёлкі». Прыпеўка. 36. «Пад цымбалы, пад цымбалы // Тут ... скакала! // А цяпер пад тья гукі // Скачучь праўнукі і ўнукі». З верша А. Письмянкова «Без цымбалаў немагчыма».

Па вертыкалі: 1. Музычна-паэтычны твор для голасу з інструментальным суправаджэннем. 2. «Бацька грае, ... басуе, // Дачка замуж градае, // Дачку замуж аддае». Прыпеўка. 3. Атмасферны ападкі. 4. Пародзісты конь.

5. Музыка-драматычны твор. 6. Старажытнае высокакультурнае індзейскае племя, якое жыло ў Паўднёвай Амерыцы. 7. «Аддай струны зорам, // ... — вербам, калінам, // А радасць — азёрам». З верша М. Танка «Лірнік». 8. Загадка. 13. «У культуры асновай служыць ...». Р. Ландау. 14. Музычны штрых, які прадпісвае выконваць гукі адрывіста. 16. Аздаба, якую прышпільваюць на жаночую прычоску. 17. Танец — шчасце, песня

— ... (балкарская прык.). 22. Апора для спіны ў крэсле. 23. «... — ілгун, але мастацтва — праўда». А. Маруа. 26. Палка ў руках рэгуліроўшчыка вулічнага руху. 27. ... мілей свае, а жонкі — чужыя (прык.). 29. Языкам, як ... хвастом (прык.). 30. Прашкадлівага чалавека (перан., разм.). 31. І... песні пяе, калі добра жыве (прык.). 33. Клавішы гармоніка, духавых інструментаў.

Складу Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

31. Кот. 33. Лад. Жазло. 27. Лявон. 22. Радасць. 22. Спінка. 23. Мастак. 26. Вербаны. 14. Стаката. 16. Наконка. 17. 5. Оперы. 6. Інк. 7. Сум. 8. Шарпата. 13. 1. Раманс. 2. Сын. 3. Рад. 4. Рыбак. Хата. 36. Лявонік. Альма. 32. Мядзведзь. 34. Кроў. 35. Лось. 24. Пляма. 25. Джыда. 28. Народ. 18. Арфа. 19. Капр. 20. Рыба. Падсвятка. 9. Арыв. 10. Дыра. 11. 3. Гармонік. 9. Арыв. 10. Дыра. 11.

Па гарызанталі:
КАЛІ ПЛАСКА, АДКАЗЫ ПРАВЕРЦЕ,

Сардэчна віншваем вядучага рэдактара Марыю ЦЯРЭШКУ — сапраўднага майстра на ўсе рукі на рабочым месцы і спагадлівага, светлага чалавека па жыцці — з цудоўнай, незабыўнай падзеяй — ВЯСЕЛЛЕМ!
Зычым, каб у твой дом прыйшло ШЧАС-ЦЕ! Каб быў ён поўнай чайшай. І сонца заўсёды свяціла ў ваконца!
Каб жылі са сваім суджаным душа ў душу. Няхай будзе шмат кветак і шмат дзеткаў!
Звяздоўцы.

ФІЛЬМ ПРА ЛЕСАВОДАЎ
Міністэрства лясной гаспадаркі праводзіць конкурс па выбары выканаўцы для здымак фільма аб лясной галіне. Тэрмін падрыхтоўкі стужкі — да 20 жніўня. Да ўдзелу запрашаюцца арганізацыі і ІП, якія спецыялізуюцца на падрыхтоўцы іміджавых стужак. Галоўная мэта праекта — паказаць штодзённую працу лесаводаў і дзейнасць устаноў і прадпрыемстваў Міністэрства лясной гаспадаркі.
Сяргей РАСОЛЬКА.

Даты	Падзеі	Людзі
14 ЧЭРВЕНЯ		
988 год — пачатак княжання ў Полацку Ізяслава Уладзіміравіча, сына Уладзіміра Святаслава і Рагнеды Рагвалодаўны. Згодна з летапіснай легендай, за тое, што заступіўся за маці, малалетні Ізяслаў разам з ёй быў пасланы бацькам у полацкія землі ў пабудаваны для іх г. Ізяслаўль (цяпер — Заслаўе ў Мінскай вобл.) З яго імем звязана адраджэнне полацкай княжацкай дынастыі Рагвалодавічаў і палітычнай самастойнасці Полацкага княства. Даследчыкі лічаць, што пры ім адбылося прыняцце хрысціянства на Полаччыне, у Полацку створана адно з першых епіскапстваў, уведзена пісьменнасць. Памёр у 1001 годзе.	лагеры пад Мехіка вывучаў ваенную справу. Менавіта тады ад сваіх новых сяброў ён і атрымаў мянушку Чэ. 25 лістапада 1956 года на яхце «Гранма» рэвалюцыянеры адплылі на Кубу, дзе Гевара прымаў самы актыўны ўдзел у рэвалюцыйна-вызваленчай вайне. 9 кастрычніка 1967 года апошні рэвалюцыянер XX стагоддзя Эрнэста Чэ Гевара быў расстраляны амерыканскімі «рэінджарамі» ў горадзе Ла-Ігера (Балівія).	
1928 год — нарадзіўся Эрнэста Чэ Гевара, лацінаамерыканскі рэвалюцыянер. У доме бацькоў была вялікая бібліятэка, і Эрнэста рана прыхваціўся да чытання. З вялікім захапленнем ён чытаў працы Маркса, Энгельса, Фрэйда, любіў паэзію. Пасля заканчэння ўніверсітэта ў 1953 годзе Гевара працаваў урачом, а потым накіраваўся ў падарожжа па краінах Лацінскай Амерыкі. Спачатку пабыў у Коста-Рыцы, дзе ад кубінскіх палітэмігрантаў упершыню пачуў пра Фідэля Кастра, а затым накіраваўся ў Гватэмалу, дзе ў 1954 годзе ЗША арганізавалі ваенную інтэрвенцыю. Менавіта тады Эрнэста зацвердзіўся ў думцы, што рэвалюцыя без крыві не робяць, і паспрабаваў арганізаваць супраціўленне. Але праамерыканскі ўрад паставіў маладога рэвалюцыянера па-за законам, і яму давалося хаватца. Гевара перабраўся ў Мехіка. Тут у 1955 годзе ён пазнаёміўся з братамі Кастра, якія распрацоўвалі план звяржэння дыктатуры Батысты на Кубе і планавалі ўзяць кіраванне краінай у свае рукі. Эрнэста захапіўся іх ідэямі і ўступіў у рэвалюцыйны атрад, у трэнеравачным	1985 год — пяццю краінамі ЕС (Францыя, Бельгія, ФРГ, Люксембургам і Нідэрландамі) падпісана пагадненне аб адмене візавага кантролю на ўнутраных межах. Па месцы яго падпісання ў горадзе Шэнген (Люксембург) носіць назву Шэнгенскае пагадненне.	
	1991 год — 25 гадоў таму выйшаў першы нумар газеты «Рэспубліка». Выданне Савета Міністраў Беларусі штодзень інфармуе пра падзеі ў грамадска-палітычным, сацыяльна-эканамічным, культурным жыцці. За час свайго існавання газета стала адным з самых папулярных друкаваных выданняў краіны, зарэкамендала сябе як аўтарытэтная крыніца дакладнай і аб'ектыўнай інфармацыі. Сёння «Рэспубліка» ўваходзіць у склад медыяхолдынга «Установа Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі «Рэдакцыя газеты «Советская Белоруссия». Віншваем калег!	
	Было сказана Кузьма ЧОРНЫ, пісьменнік, публіцыст: «Там, дзе пачынаецца аб'якаваць, там недалёка і гібель».	

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.37	21.43	17.06
Віцебск —	4.18	21.41	17.23
Магілёў —	4.27	21.33	17.06
Гомель —	4.33	21.20	16.47
Гродна —	4.54	21.56	17.02
Брэст —	5.04	21.48	16.44

Месяц

Перш. квадра 12.06 — 19.06.
Месяц у сузор'і Шаліў.

Імяніны

Пр. Веры, Валярыяна, Дзяніса, Хартытона, Усціна. К. Элізы, Эльвіры, Юстыны, Базыля, Валерыя, Міхала.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

Геамагнітныя ўзрушэнні

Абазначэнні:
 — няма прыкметных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная бура

Горад	Тэмпература (дзень/ноч)	Ападкаў (мм)
Віцебск	+13...+15°C	741 мм рт.сл.
Мінск	+14...+16°C	732 мм рт.сл.
Магілёў	+14...+16°C	737 мм рт.сл.
Гомель	+17...+19°C	740 мм рт.сл.
Брэст	+14...+16°C	738 мм рт.сл.
Гродна	+14...+16°C	740 мм рт.сл.

...у суседзях

Горад	Тэмпература
Варшава	+24...+26°C
Вільнюс	+18...+20°C
Кіев	+23...+25°C
Масква	+22...+24°C
Рыга	+16...+18°C
С.-Пецярбург	+14...+16°C

УСМІХНЕМСЯ

— Такую страшную ляльку пасадзілі на гэтую вясельную машыну!
— Ты цішэй ты... Гэта нявеста ў локк высунулася.

У рэстаране на першым спатканні:
— Не налівайце мне больш — я ўжо такая, як вам трэба.

Дзеці — кветкі жыцця :)
— Тата, а ты яшчэ вырасцеш?
— Не, сыноч.
— А навошта ты тады ясі?..

Дыялогі ў сеціве.
22:00 — Мілы, хто ў цябе на першым месцы — я ці футбол?
23:50 — Вядома ж, ты!

Малюнак Аляксандра КАРШКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫПА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: п'ясуаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviadzda.by>
e-mail: info@zviadzda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviadzda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 2357.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviadzda.by

Нумар падпісаны ў 19.30
13 чэрвеня 2016 года.